PIĄTEK-NIEDZIELA
17-19|03|2023|

GAZETA OLSZTYŃSKA
WEEKEND

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0137-9127 NR INDEKSU 350176 \\\ NAKŁAD 4 637 NR 54 (21 006)

Fot. Zbigniew Woźniak

NASZE TARGI BĘDĄ NAJWIĘKSZE W POLSCE

TO BĘDZIE WIELKIE WYDARZENIE. CO PRAWDA PIERWSZE WOJSKOWE TARGI SŁUŻBY I PRACY ODBĘDĄ SIĘ W CAŁEJ POLSCE, ALE NAJWIĘKSZE BĘDĄ NASZE, OLSZTYŃSKIE. BĘDZIE TO PRAWDZIWA GRATKA DLA MIŁOŚNIKÓW WOJSKOWOŚCI. DLA TYCH, KTÓRZY SZUKAJĄ SATYSFAKCJONUJĄCEJ I DOBRZE PŁATNEJ PRACY I DLA TYCH, KTÓRZY CHCĄ TYLKO DOTKNĄĆ I ZOBACZYĆ NAJBARDZIEJ NOWOCZESNY SPRZĘT, JAKIM TERAZ DYSPONUJĄ NASI ŻOŁNIERZE. — CHCEMY POKAZAĆ, ŻE WOJSKO POLSKIE TO ATRAKCYJNE, NOWOCZESNE MIEJSCE PRACY, GDZIE POTRZEBNI SĄ LUDZIE O RÓŻNYCH SPECJALNOŚCIACH I ZAINTERESOWANIACH — PODKREŚLA WICEPREMIER I MINISTER OBRONY NARODOWEJ MARIUSZ BŁASZCZAK. \3

SPORT CODZIENNIE

PRZED PIŁKARSKIM WEEKENDEM \22

JAKUBISZAK ZOSTAJE W OLSZTYNIE \23

KONIEC WIOSENNEJ NIEMOCY? \24

WILNO, WRÓĆ DO MNIE WE ŚNIE \4

BYŁO MINUS 37, WIAŁO 144 KM NA GODZINĘ \5

POMAGAJĄC UKRAINIE, POMAGAMY POLSCE \6

NIE OD RAZU MARKĘ ZBUDOWANO \9

JAN PAWEŁ II OBRONIŁ SIĘ SWOIM ŻYCIEM \16-17

ISSN 0137-9127
11
9 770137 912057

eprasa.pl ffa30c590c

ABW ROZBIŁA SIATKĘ SZPIEGÓW DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ ROSJI

ABW zatrzymała dziewięć osób podejrzanych o współpracę z rosyjskimi służbami specjalnymi – przekazał minister Mariusz Kamiński. Jak podkreślił, podejrzani m.in. przygotowywali się do akcji dywersyjnych mających na celu sparaliżowanie dostaw sprzętu, broni oraz pomocy dla Ukrainy.

Mariusz Kamiński, szef MSWiA i minister koordynator służb specjalnych, potwierdził w czwartek informację o rozbiciu przez ABW siatki szpiegowskiej działającej na rzecz Rosji.

„W ostatnich dniach Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego zatrzymała 9 osób podejrzanych o współpracę z rosyjskimi służbami specjalnymi. Podejrzani prowadzili działania wywiadowcze przeciwko Polsce oraz przygotowywali akty dywersji na zlecenie rosyjskiego wywiadu" – powiedział.

Minister zaznaczył, że zatrzymani to cudzoziemcy zza wschodniej granicy.

„Wobec sześciu z nich sąd zastosował tymczasowe aresztowanie. Prokuratura postawiła im zarzuty szpiegostwa na rzecz Rosji oraz udziału w zorganizowanej grupie przestępczej. Wobec trzech zatrzymanych osób – wczoraj zatrzymanych – trwają czynności prokuratorskie" – podkreślił minister Kamiński, który dodał, że sprawami trzech osób zatrzymanych w środę niedługo zajmie się sąd. „Tak jak w przypadku poprzednich sześciu osób zakładamy, że sąd podejmie decyzję o ich tymczasowym aresztowaniu" – powiedział.

Jak poinformował minister, materiał dowodowy wskazuje, że grupa podejrzanych prowadziła monitoring tras kolejowych. „Do jej zadań należało m.in. rozpoznawanie, monitorowanie i dokumentowanie transportów z uzbrojeniem realizowanych na rzecz Ukrainy. Podejrzani przygotowywali się również do akcji dywersyjnych mających na celu sparaliżowanie dostaw sprzętu, broni oraz pomocy dla Ukrainy" – podkreślił.

PAP/Darek Delmanowicz

ABW jest w posiadaniu dowodów, że podejrzani byli na bieżąco wynagradzani przez rosyjskie służby specjalne – powiedział minister Mariusz Kamiński

Funkcjonariusze ABW – jak dodał Mariusz Kamiński – zabezpieczyli kamery, sprzęt elektroniczny, a także nadajniki GPS, które miały być montowane na transportach z pomocą dla Ukrainy.

Według ministra informacje zgromadzone przez ABW pokazują, że grupie zlecano także działania propagandowe w celu zdestabilizowania relacji polsko-ukraińskich, podsycania i rozbudzania w Polsce nastrojów wrogich wobec państw NATO oraz atakowania polityki polskiego rządu wobec Ukrainy.

„ABW jest w posiadaniu dowodów, że podejrzani byli na bieżąco wynagradzani przez rosyjskie służby specjalne. W ramach działań wywiadowczych członkowie grupy otrzymywali systematycznie wypłaty za realizowane zadania" – podkreślił Mariusz Kamiński.

Jak zaznaczył, sprawa jest dynamiczna i rozwojowa. „Podległe mi służby na czele z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego cały czas prowadzą intensywne czynności. O ich efektach będziemy informować opinię publiczną w odpowiednim terminie" – dodał.

Minister podziękował też funkcjonariuszom ABW za szybkie, zdecydowane i skuteczne działania, dzięki którym udało się zneutralizować to zagrożenie. „Polska jest i będzie państwem bezpiecznym. Mamy kompetentne profesjonalne służby, które strzegą naszego bezpieczeństwa. Zapewniam wszystkich obywateli, że mogą czuć się bezpiecznie. Służby działają. Służby robią swoje. Ta sytuacja jest pod kontrolą" – powiedział.

O sprawie w środę informowało RMF FM. Rozgłośnia podała, że agenci ABW zatrzymali podejrzanych w związku z odkryciem ukrytych kamer na ważnych trasach i węzłach kolejowych. Kamery rejestrowały ruch na torach i transmitowały obraz do sieci. Według RMF FM chodzi głównie o odcinki tras kolejowych w województwie podkarpackim m.in. w okolicach lotniska w Jasionce, które jest głównym punktem przerzutowym zachodniej broni i amunicji dla Ukrainy.

ŹRÓDŁO: PAP

UKRAINA W UE JEST W NASZYM INTERESIE

Nie mamy wątpliwości, że Ukraina w UE jest w naszym interesie, to kraj z potężnymi możliwościami rozwojowymi. Udział w odbudowie Ukrainy po wojnie będzie olbrzymią okazją dla wszystkich gospodarek zaangażowanych w ten proces – mówili prezydenci Polski i Czech Andrzej Duda i Petr Pavel.

Prezydenci Polski i Czech spotkali się w Warszawie. Podczas konferencji prasowej prezydenci zostali spytani o dalsze wsparcie obu państw dla zaatakowanej przez Rosję Ukrainy.

„Chodzi o to, na ile nam się uda – nie tylko między naszymi krajami, ale też w ramach całego regionu – współpracować nad planem odbudowy Ukrainy. To będzie odbudowa, rekonstrukcja kraju zniszczonego przez wojnę, ale to będzie również olbrzymia okazja dla wszystkich gospodarek uczestniczących w odbudowie tego kraju" – powiedział prezydent Pavel.

„Wielką przyszłością jest nasze współdziałanie w zakresie faktycznego udziału w odbudowie Ukrainy, i to udziału w odbudowie w wielu znaczeniach. Nie tylko udział w bezpośredniej odbudowie Ukrainy ze zniszczeń wojennych, ale jej budowania jako nowoczesnego w sensie infrastrukturalnym państwa, a także budowania Ukrainy jako państwa, które – wierzymy w to głęboko – będzie w przyszłości członkiem Unii Europejskiej i NATO" – zadeklarował prezydent Duda.

„Nie mamy z panem prezydentem wątpliwości, że to, aby Ukraina była częścią Unii Europejskiej, jest w naszym wspólnym interesie. To także bardzo silne umocnienie naszej części UE (...), biorąc pod uwagę potencjał Ukrainy – to ogromny kraj, z potężnymi możliwościami rozwojowymi, jeśli chodzi o rolnictwo, z nieprawdopodobnymi możliwościami rozwojowymi, jeśli chodzi o zasoby naturalne i rozwój przemysłu" – wskazał prezydent Duda, dodając, że „zarówno Republika Czeska, jak i Polska stawiają się w roli takich adwokatów Ukrainy wspierających te starania, dążenia akcesyjne i rozwojowe".

PAP/Paweł Supernak

Prezydenci Andrzej Duda i Petr Pavel

ŹRÓDŁO: PAP

125 LAT TEMU URODZIŁ SIĘ KAROL MAŁŁEK

Życie urodzonego 18 marca 1898 roku, a więc przed 125 laty w Brodowie pod Działdowem Karola Małłka można podzielić na dwa okresy: ten przed 1939 rokiem, na rodzinnej ziemi działdowskiej i lata po 1945 roku, gdy przyszło mu w zupełnie innych warunkach dążyć do zapewnienia Mazurom miejsca w życiu publicznym.

W kręgu przyjaciół przylgnął do niego tytuł „Karol Wielki Mazurski". Karol Małłek nigdy nie tracił pogody ducha, otwierając się nie tylko na mazurskie sprawy. Nie odmawiał nikomu pomocy. I tylko niekiedy zbyt naiwnie wierzył ówczesnej władzy, która wykorzystywała jego wielki autorytet i oddanie Mazurom. Karol Małłek zmarł 28 sierpnia 1969 roku w Krutyni, ale został pochowany w Olsztynie, w alei zasłużonych cmentarza komunalnego przy ulicy Poprzecznej. Po śmierci wprowadzono wiele upamiętnień tego niezwykłego Mazura.

W poniedziałkowym wydaniu „Gazety Olsztyńskiej" dr Jan Chłosta przybliży postać wielkiego Mazura.

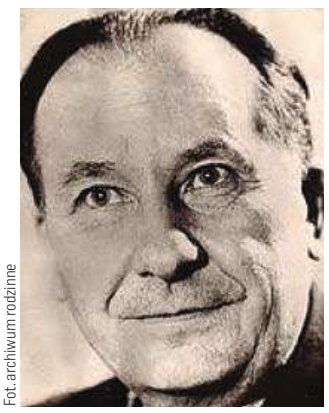
Fot. archiwum rodzinne

Karol Małłek

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor Hrywna

REDAKTORZY WYDANIA
Barbara Barczuk
Igor Hrywna
Michał Podolak
Artur Dryhynycz
wydawca@gazetaolsztynska.pl
sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 74 83

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 89 539 74 53, 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 89 539 74 80, 81, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 611 46 00
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
reklamy@dziennikelblaski.pl

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

NAKŁAD KONTROLOWANY
ZWIĄZEK KONTROLI DYSTRYBUCJI PRASY

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów oraz zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów w publikowanych listach i nadesłanych materiałach. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń. Wydawca zastrzega sobie prawo odmowy przyjęcia ogłoszenia sprzecznego z zasadami moralnymi lub prawem.

eprasa.pl ffa30c590c

WOJSKO TO DOBRY PRACODAWCA

TO BĘDZIE PRAWDZIWE WYDARZENIE. CO PRAWDA PIERWSZE WOJSKOWE TARGI SŁUŻBY I PRACY ODBĘDĄ SIĘ W CAŁEJ POLSCE, ALE NAJWIĘKSZE BĘDĄ NASZE, OLSZTYŃSKIE. TO BĘDZIE PRAWDZIWA GRATKA DLA MIŁOŚNIKÓW WOJSKOWOŚCI. DLA TYCH, KTÓRZY SZUKAJĄ SATYSFAKCJO--NUJĄCEJ I DOBRZE PŁATNEJ PRACY I DLA TYCH, KTÓRZY CHCĄ TYLKO DOTKNĄĆ I ZOBACZYĆ NAJBARDZIEJ NOWOCZESNY SPRZĘT.

ANDRZEJ MIELNICKI
a.mielnicki@gazetaolsztynska.pl

Dziś, kiedy Ukraina walczy z rosyjskim najeźdźcą, kwestia naszego bezpieczeństwa stała się priorytetem. Dlatego nasza armia jest rozbudowywana. Ma liczyć do 300 tys. żołnierzy, w tym 250 tys. żołnierzy zawodowych i 50 tys. żołnierzy terytorialnej służby wojskowej. Wojsko chce pokazać, że jest atrakcyjnym pracodawcą, między innymi przez Wojskowe Targi Służby i Pracy.

Nasza armia po raz pierwszy sięga po taką formę rekrutacji przyszłych żołnierzy. Będzie okazja, żeby zobaczyć nowe czołgi czy armatohaubice, które dostali żołnierze 16 Dywizji Zmechanizowanej, jak też z pierwszej ręki się dowiedzieć, co oferuje armia, jakie są obecnie możliwości służby wojskowej.

— Chcemy pokazać, że Wojsko Polskie to atrakcyjne, nowoczesne miejsce pracy, gdzie potrzebni są ludzie o różnych specjalnościach i zainteresowaniach — podkreśla wicepremier Mariusz Błaszczak, minister obrony narodowej.

Wojskowe targi będą w 16 miastach w Polsce, w tym w Olsztynie w piątek i sobotę w godz. 9-18. Olsztyńskie, na które zapraszamy do koszar przy ul. Saperskiej 1 w Olsztynie, będą największymi w Polsce.

— Targi będą poświęcone promowaniu nowych form pełnienia służby wprowadzonych Ustawą o obronie ojczyzny — mówi płk Artur Lichończak, szef Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji Ośrodka Zamiejscowego w Olsztynie. — Nasze będą największe w Polsce. Udział w targach w Olsztynie zapowiedział wicepremier Mariusz Błaszczak, minister obrony narodowej.

Jak podkreśla płk Lichończak, targi skierowane są do osób, które chcą coś zmienić w swoim życiu i związać swoje życie zawodowe z wojskiem. Będzie więc okazja, żeby porozmawiać z żołnierzami, rekruterami i poznać odpowiedzi na pytania dotyczące specyfiki zawodu żołnierza, a także złożyć wniosek o powołanie do dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej lub służby w wojskach obrony terytorialnej. Swoją ofertę przedstawią również wszystkie uczelnie wojskowe w Polsce.

Fot. Zbigniew Woźniak

Wstęp na targi jest wolny. Zapraszamy w piątek i sobotę w godz. 9-18 do koszar przy Saperskiej 1 w Olsztynie

Zaplanowano także debatę z udziałem ekspertów i dowódców wojskowych pod hasłem „Strategicznie o rekrutacji w Wojsku Polskim", którzy będą rozmawiać o promowaniu nowych form służby wojskowej w kontekście zwiększenia liczebności naszej armii.

Nasz region wojskiem stoi

Służba wojskowa jest bardzo popularna na Warmii i Mazurach. W ubiegłym roku swoje życie z mundurem wojskowym związało niemal 4 tys. mieszkańców regionu, w tym połowa wstąpiła do dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej, którą — jak się okazuje — coraz częściej wybierają młode osoby. O czym będzie można się też przekonać w piątek, bo przysięgę wojskową złoży tego dnia niemal 600 żołnierzy dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej i obrony terytorialnej.

Być może jednym z powodów tak dużego zainteresowania wojskiem jest też duża obecność jednostek w naszym regionie, a także zapowiedź utworzenia kolejnych. Wojsko to bezpieczeństwo, ale też miejsca pracy, a więc korzyść dla lokalnej ekonomiki. Nic dziwnego, że kiedy szef MON ogłosił w ub. r. na pikniku wojskowym Iławie, że wojsko wróci do Ostródy i będzie tam batalion czołgów 20 BZ, publiczność przyjęła tę informację owacjami. Obecność garnizonu, wojska działa prorozwojowo na miasto, wywiera pozytywny wpływ na lokalną społeczność. I dobrze wiedzą o tym samorządowcy, którzy mają u siebie jednostki wojskowe.

— Nasza brygada to taka wielka „fabryka", która zatrudnia kilka tysięcy ludzi, płaci im na czas, i to powyżej średniej w województwie — mówi Wojciech Iwaszkiewicz, burmistrz Giżycka, gdzie stacjonuje 15 Brygada Zmechanizowana. — Jest deweloperem, bo buduje też mieszkania, jest dobrym podatnikiem, bo ma pojazdy i nieruchomości.

Podobnie uważa Tomasz Sielicki, burmistrz Braniewa, gdzie stacjonuje 9 Brygada Kawalerii Pancernej. — Bardzo się cieszę, że nasza brygada się rozwija, bo to są miejsc pracy i bezrobocie spada — mówi burmistrz Sielicki. — Trzeba pamiętać jednak też o mieszkaniach dla żołnierzy. Tu potrzebne są działania systemowe, wspólne z MON.

Bez wątpienia jednym z powodów, dla którego młodzi ludzie wybierają wojsko, jest coraz nowocześniejszy sprzęt, którym dysponuje nasza armia. — Nowoczesne uzbrojenie to są nowe możliwości. Służba, która daje więcej satysfakcji, jest atrakcyjna — podkreśla płk Lichończak.

A nasza armia dysponuje coraz nowocześniejszą bronią i będzie można ją zobaczyć na targach, bo te wzbogacą pokazy najnowocześniejszego sprzętu i wyszkolenia żołnierzy. Będzie można zobaczyć m.in. koreańską armatohaubicę K9 Thunder, czołg K2, które niedawno trafiły na wyposażenie jednostek 16 DZ. Będzie okazja, żeby zobaczyć przeciwlotniczy zestaw rakietowy POPRAD, wyrzutnię rakietową WR-40 LANGUSTA, armatohaubicę KRAB, czołg Leopard 2A5, kołowy transporter opancerzony ROSOMAK czy wielozadaniowy śmigłowiec Black Hawk.

Będą też pokazy działań żołnierzy, ale też występy zespołów, pokazy musztry paradnej czy prezentacje pierwszej pomocy i medycyny pola walki. Na stoisku medycznym chętni będą mogli wykonać podstawowe badania diagnostyczne. Każdy będzie mógł spróbować chociażby swoich umiejętności strzeleckich. I oczywiście będzie wizytówka Wojska Polskiego, czyli grochówka i chleb wojskowy.

Targi są otwarte, a wybierając się na nie, pamiętajmy o dokumencie tożsamości, bo dowód na pewno się przyda, gdyby przyszło nam składać wniosek o powołanie np. do dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej.

SENATOR LIDIA STAROŃ Z BEZPŁATNYMI PORADAMI

Olsztyńska senator Lidia Staroń jest znana z wielu interwencji w sprawach poszkodowanych w różnych sprawach. Jako ekspert uczestniczy w wielu interwencyjnych programach telewizyjnych, szczególnie tych poświęconych tematyce spółdzielczej. Teraz chce poszerzyć zakres pomocy, który świadczy swoim wyborcom. — W każdy poniedziałek w moim biurze będą dyżurowali prawnicy, którzy udzielą bezpłatnej porady — mówi senator Lidia Staroń.

O zakresie porad senator poinformowała na konferencji prasowej zwołanej wczoraj w swoim biurze. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Lidię Staroń dziennikarzom teraz wyborcy będą mogli uzyskać od olsztyńskiej senator pomoc w sprawach spadkowych, konstruowaniu umów, ale także wypadków komunikacyjnych, prawa rodzinnego, prawa pracy, a nawet prawa karnego.

— Będziemy tworzyli specjalne poradniki w tych zakresach. Liczymy na szeroki odzew z propozycjami tematyki, która w pierwszej kolejności w takich poradnikach powinna się znaleźć — stwierdziła senator Lidia Staroń. — Po taką pomoc będzie mógł sięgnąć każdy na naszej stronie internetowej — dodała.

Dopytywana przez dziennikarzy o swoje plany na najbliższą przyszłość Lidia Staroń przyznała, że będzie ubiegała się o reelekcję i ponowny wybór do Senatu w zbliżających się wyborach parlamentarnych. — Jest wiele dziedzin, w których chcę kontynuować swoją pracę. Nie spoczywam na laurach. W tej kadencji jednym z moich największych sukcesów było doprowadzenie do uchwalenia prawa antylichwiarskiego — stwierdziła.

Lidia Staroń do polityki trafiła w 2005 roku, kiedy została wybrana do Sejmu z listy Platformy Obywatelskiej. Posłem była trzykrotnie. W 2015 roku wystąpiła z PO. W tym samym roku została senatorem. Mandat sprawuje nieprzerwanie do tej pory. Jest politykiem bezpartyjnym.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI

fot. Stanisław Krysciński

Senator Lidia Staroń chce startować w jesiennych wyborach do parlamentu

eprasa.pl ffa30c590c

WILNO, WRÓĆ DO MNIE WE ŚNIE

PAMIĘTAM WSZYSTKO Z WILEŃSZCZYZNY: PACHNĄCE ŁĄKI, SMAK MASŁA, KTÓRE ROBILI DZIADKOWIE, I TO, ŻE NIGDY TAM NIE PŁAKAŁAM. W POLSCE ZACZĘŁO SIĘ JUŻ INNE, TRUDNIEJSZE ŻYCIE — MÓWI JANINA KRAWCZYK, KTÓRA OD LAT CHODZI NA KONCERTY „KAZIUKI-WILNIUKI" W OLSZTYNIE.

BEATA BROKOWSKA
b.brokowska@gazetaolsztynska.pl

Już mi raz zabrali Wilno, już mi raz zabrali Lwów, ale z serca mi nie wyrwą moich dwóch najmilszych słów, zrabowali mi już sporo z moich snów i moich serc, lecz tęsknoty nie zabiorą, bo tęsknota we mnie jest" — pieśń repatriantów w wykonaniu Gabrieli Stepnowskiej, uczennicy V LO w Olsztynie, rozpoczęła olsztyński koncert „Kaziuki-Wilniuki".

— Nie śpiewaliśmy tej pieśni w domu, dziadek grał na harmonii i, jako piłsudczyk, śpiewał pieśni niepodległościowe, np. „Przybyli ułani pod okienko", grał też ludowe utwory — mówi Janina Krawczyk z Olsztyna, która w sobotę 11 marca przyszła na koncert „Kaziuki Wilniuki" tym razem z udziałem polskich zespołów z Niemeczyna i Soleczników oraz z Lidzbarka Warmińskiego.

— Pamiętam wszystko z Wileńszczyzny, choć miałam tylko 5 lat, gdy moja rodzina opuściła swój dom. Do dziś czuję zapach łąk, na których zrywałam kwiaty, pamiętam słońce, smak masła robionego przez dziadków. Nigdy tam nie płakałam. Potem, już w Polsce, życie wyglądało zupełnie inaczej, musiałam się opiekować rodzeństwem, szukaliśmy swojego miejsca. Potem często jeździłam do Wilna. Mówiłam, tak jak w piosence „Wilno, wróć do nas we śnie..." Napisałam nawet pracę magisterską związaną z historią Polaków na Wileńszczyźnie „Sytuacja Polaków na Litwie w latach 1939-1992".

Pani Janina zna każdy szczegół rodzinnej historii, którą opisała: — Na początku lat 50. zabrano nam ziemię i cały dobytek do kołchozu pod nazwą Bolszewik, który założono w Skajsterach na Wileńszczyźnie, gdzie mieszkaliśmy. Ojciec nie chciał pracować w kołchozie, więc szukał pracy w Wilnie. Pracował w kilku miejscach w Wilnie, lecz często zwalniano za to tylko, że był Polakiem. Wybraliśmy więc Polskę, ale tęsknota została...

Pani Janina przychodzi na każde Kaziuki. — To już 39 raz... Podziwiałam, jak tańczą młodzi wykonawcy, jakie przywieźli imponujące dekoracje: stragany i wysokie, kilkumetrowe palmy. Młodzi Polacy dobrze znają język polski i pięknie śpiewają — mówi pani Janina, która działa społecznie w Towarzystwie Przyjaciół Wilna i Ziemi Wileńskiej, w którym zajmuje się sprawami biura.

Siła tradycji ma moc

Aula w Centrum Konferencyjnym UWM, gdzie Miejski Ośrodek Kultury zorganizował koncert, była wypełniona po brzegi. Zapytałam Piotra Bojarskiego – historyka, prezesa Towarzystwa Przyjaciół Wilna i Ziemi Wileńskiej – na czym, jego zdaniem, polega fenomen Wileńszczyzny.

— Mimo upływu lat ludzie, którzy w 1945 roku zostali pozbawieni swoich miejsc, domów, ziemi ciągle czują trwałość kultury niematerialnej: pieśni, tańca, zwyczajów, kuchni. Jej siła jest ogromna. Gdy wyjeżdżali z Wileńszczyzny, mogli zabrać ze sobą niewiele, ale korzenie były tak mocne, że do dziś zachowali rodzinną tradycję — wylicza najmłodszy z dotychczasowych prezesów towarzystwa w Olsztynie.

Fot. Beata Brokowska

Piotr Bojarski wręcza Zygfrydowi Gładkowskiemu medal 30-lecia Stowarzyszenia „Wspólnota Polska"

Fot. Beata Brokowska

Występy artystyczne polskich grup z Wileńszczyzny

— Moja rodzina ma także korzenie wileńskie — ze strony mamy. Moi dziadkowie pochodzili z powiatu wileńsko-trockiego, z gminy Szumsk, tam dziadek chodził do szkoły, potem wybuchła wojna. W naszym domu do dziś kultywuje się tradycje związane ze świętem Kazimierza, nadal jemy potrawy kuchni wileńskiej.

Pan Piotr podkreśla, że w jego domu przechowywane są pamiątki przywiezione z Wileńszczyzny przez pradziadków.

— Te cenne relikwie pozwalają zrekonstruować to, czego już fizycznie nie ma. Jeździłem wielokrotnie w rodzinne strony moich przodków i widziałem tylko pustkę oraz drzewa w miejscu, gdzie stał ich dom, gospodarstwo, gdzie kiedyś tętniło życie.

Piotr Bojarski zwraca też uwagę na kultywowanie tradycji przez Towarzystwo Przyjaciół Wilna i Ziemi Wileńskiej.

— Kaziuki to piękny, kolorowy festiwal organizowany raz w roku, ale my działamy przez cały rok. Co miesiąc w MOK-u odbywają się Czwartki Wileńskie. Na zamku w listopadzie podczas spotkania zaduszkowego wspominamy tych, którzy odeszli. Obecnie przygotowujemy film dokumentalny wspólnie z Warmińsko-Mazurskim Funduszem Filmowym. Będzie to 10 historii opowiedzianych przez mieszkańców z całego regionu, którzy przyjechali z Wileńszczyzny. Stale współpracujemy z V LO w Olsztynie, które organizuje m.in. konkurs wiedzy o Kresach Wschodnich, a uczniowie prowadzili koncert kaziukowy.

Fot. archiwum prywatne

Krystyna Adamowicz i Beata Brokowska z wydrukiem wywiadu z Polką Roku 2022, który ukazał się w „Gazecie Olsztyńskiej"

Polka Roku 2022

Jarmarki i koncerty kaziukowe na Warmii i Mazurach mają taką długą tradycję dzięki Krystynie Adamowicz, polskiej dziennikarce urodzonej w Wilnie, której rodzina nie wyjechała do Polski. Przed samym wyjazdem w 1945 roku, gdy rodzina miała już dokumenty repatriacyjne, zmarł ojciec pani Krystyny i mama nie chciała zostawiać grobu męża za granicą, zostali w Wilnie.

Krystyna Adamowicz od lat zajmuje się upamiętnianiem polskości w Wilnie, pisze książki, wraz z innymi Polakami dba o groby polskich profesorów przedwojennych i powojennych szkół. W „Gazecie Olsztyńskiej" opisała kilkadziesiąt historii Polaków, którzy trafili na Warmię i Mazury. I to właśnie ona była pomysłodawczynią i organizatorką Kaziuków w naszym regionie. Przed laty postanowiła przywieźć tu kawałek Wilna.

— Wszystko zaczęło się 35 lat temu w Lidzbarku Warmińskim, miałam tam przyjaciół, teraz to już jest rodzina kaziukowa, takie rodziny mam w Olsztynie, w Szczytnie, Bartoszycach, Kętrzynie, Giżycku, wszędzie tam, gdzie jeździmy z koncertami i jarmarkami. Gdy obserwuję wzruszenie, jakie przeżywają wileńscy Polacy, ich dzieci, a teraz wnuki, wiem, że warto to robić.

Kaziuki przyciągają także osoby, które nie mają korzeni wileńskich. — Przychodzimy tu z sympatii dla ludzi, tradycji i tych pięknych polskich pieśni — powiedziała Teresa Kałudzińska, która przyszła z mężem Władysławem. Nie tylko obejrzeli koncert, ale kupili też, wspaniały w smaku, chleb wileński.

Fot. MOK Olsztyn

Gabriela Stepnowska, uczennica V LO w Olsztynie, zaśpiewała „Pieśń repatriantów"

Tegoroczne spotkanie w auli w Kortowie miało szczególny wymiar — Krystyna Adamowicz w styczniu tego roku otrzymała tytuł „Polak Roku 2022" głosami czytelników „Kuriera Wileńskiego" i w Olsztynie usłyszała dużo serdecznych słów od wilniuków. Otrzymała też list gratulacyjny, który wręczył jej prezydent Piotr Grzymowicz.

— Dziękuję za wzruszenia, jakie mnie tu spotykają — mówiła ze sceny.

Uczniowie wspólnej Europy

Uczniami V LO im. Wspólnej Europy, którzy wzięli udział w koncercie „Kaziuki-Wilniuki", opiekuje się nauczyciel Krzysztof Rutkowski.

— Moi rodzice pochodzą z Kresów, z Wołynia, więc i ja interesuję się tradycją i historią tamtych stron — mówi nauczyciel. — By zachęcić młodzież, stosuję różne „wzmacniacze" — śmieje się. — Uczniowie dostają ode mnie pochwały, przekazuję je wychowawcom i nauczycielom. Udaje mi się zebrać grupę około 20 osób, które regularnie występują.

Na scenie cały czas w muzyce, repertuarze i wystąpieniach przeplatały się wątki historyczne i współczesne. Honorowy prezes Towarzystwa Przyjaciół Wilna i Ziemi Wileńskiej Zygfryd Gładkowski otrzymał od Piotra Bojarskiego, obecnego prezesa, medal 30-lecia Stowarzyszenia Wspólnota Polska.

— Urodziłem się na Wileńszczyźnie i zdążyłem skończyć trzy klasy szkoły podstawowej w Wojskunach. Pierwszą po polsku, drugą po rosyjsku, trzecią po litewsku. Miałem okazję po 62 latach pojechać do tej szkoły, zanim została zlikwidowana, gdzie wspaniale przywitała mnie młodzież. Zawsze będę mówić o pięknie ziemi wileńskiej, którą musiałem opuścić — mówił Zygfryd Gładkowski.

eprasa.pl ffa30c590c

TAKICH WARUNKÓW NIE WIDZIAŁEM, JAK ŻYJĘ

— BYŁO MINUS 37 STOPNI, A WIATR WIAŁ Z SIŁĄ 144 KM/H. W NAMIOCIE WSZYSTKO WRĘCZ CHODZIŁO — OPOWIADA MARCIN GIENIECZKO. PODRÓŻNIK Z KĘTRZYNA ZAMIERZAŁ ZDOBYĆ NA NARTACH NAJWYŻSZY SZCZYT ARCHIPELAGU SVALBARD. ZNALAZŁ SIĘ W OKU ARKTYCZNEJ BURZY ŚNIEŻNEJ.

ADA ROMANOWSKA
a.romanowska@gazetaolsztynska.pl

— Szczęśliwy, że cały i zdrowy?

— Mam mieszane uczucia. Jako sportowiec nie osiągnąłem celu. Od szóstego roku życia uprawiam sport. Dziś mam 44 lata i poświęciłem eksploracji całe swoje życie. Outdoor i wyprawy to moja tożsamość. Burza śnieżna jednak nie pozwoliła mi dojść na najwyższy szczyt archipelagu Svalbard, czyli na Górę Newtona (1713 m n.p.m. – red.). Chciałem stanąć na szczycie, ale nie udało mi się go zdobyć. Zdobyłem jednak coś, czego bym się nie spodziewał. Okazało się, że w świecie, w którym wszyscy wszystkim pomawiają, również mnie, liczy się człowiek. Gdy się okazało, że przetrwałem, nawet wrogowie się do mnie odezwali i gratulowali. Dostałem zresztą dużo wiadomości. Nie pamiętam, kiedy wcześniej aż tyle do mnie przychodziło. I choć przeszedłem prawie połowę trasy, spędziłem 48 godzin na lodowcu, a później walczyłem o życie, to dziś wiem, że była to moja najważniejsza w życiu lekcja przetrwania.

— O twojej historii można rozmawiać albo od końca, kiedy ratownicy uratowali ci życie, albo od początku...

— Wolałbym od początku. Bo takie projekty jak wyprawa na Svalbard to nie wzięcie nart pod pachę i ot tak wyjście w drogę. To lata przygotowań, co później się przydaje. Dziś jeszcze jestem na Svalbardzie. Koniec wyprawy skończył się w szpitalu. Miałem delikatne odmrożenia palca, stóp i nosa. Mam jeszcze cały czas pozdzierane kolana. Ale gdy myślę, że mogłoby już mnie nie być, to jest to pikuś.

— Lubisz zimę?

— Lubię wyzwania. Przepłynąłem Amazonkę, przeszedłem góry Mackenzie na dystansie tysiąca kilometrów, ale jednak bliższa mi jest daleka północ. Mieszkałem nawet trochę na Alasce i w Kanadzie. Wyprawy zimowe, a przede wszystkim w kalendarzowej zimie, czyli do 20 marca, to najwyższy stopień eksploracji i największe wyzwanie. Dla mnie również. Trzeba wtedy poznać wszystko od podszewki – warstwy śniegu czy wiatry, jakie mogą się pojawić. A pogoda zawsze lubi „mieć swoje na wierzchu" i tak było w tym przypadku. Ważna jest też wola walki i przetrwania, ale na szczęście przez wszystkie wyprawy budowałem w sobie poczucie, że nie mogę się poddać. Tak, psychika jest bardzo ważna w trudnych sytuacjach. Nie można dezerterować. Jak człowiek się podda, popada w apatię i to już początek końca. Tym razem byłem bardzo dobrze przygotowany. Zresztą zawsze powtarzam swoim synom, że nie ma złego ubrania, jest tylko złe przygotowanie. Wielokrotnie też mówiłem dzieciom, również z domów dziecka, że trzeba iść do przodu. Nie mogłem odpuścić.

— Nie byłeś w stanie przewidzieć pogody?

— Zdarzają się anomalie, które zaskakują. Tak było chociażby w 1996 roku, kiedy w czasie duże wyprawy na Mount Everest zginęło dziesięciu himalaistów. Pogoda również nie zapowiedziała się w 1998 roku w czasie regat Sydney–Hobart. Żeglarzy zaskoczył wyjątkowo silny sztorm. Sześciu z nich zginęło. Tam najlepsi meteorolodzy zawsze analizują sytuację, a mimo to nie potrafili przewidzieć zderzenia dwóch frontów. Svalbard ma klimat morski, leży na Oceanie Arktycznym. W związku z tym może wydarzyć się tu wszystko – silne wiatry, ogromne mrozy, a przy tym panuje tu duża wilgotność. To trudny rejon do eksploracji.

Fot. archiwum prywatne

Marcin Gienieczko na Svalbardzie

— Dlaczego więc chciałeś akurat tam pojechać?

— W 2006 roku razem z kapitanem Remigiuszem Trzaską płynęliśmy z Tromso na Ziemię Franciszka Józefa. Opływaliśmy też Svalbard. Wówczas pomyślałem, że jeszcze kiedyś tu wrócę. Ta myśl zaczęła kiełkować i pewnego dnia zdecydowałem, że zmierzę się z tą wyspą na Oceanie Arktycznym, gdzie – co też ciekawe – występuje największa populacja niedźwiedzia polarnego. To region niebezpieczny jeszcze pod tym względem.

— Jednak nie niedźwiedź, a pogoda cię zaatakowała.

— Gdy pogoda zaczęła się psuć, myślałem, że złe przejdzie. Ale zaczęło się nasilać, a byłem tam sam, i w dodatku na lodowcu. Zaczęło się robić naprawdę niebezpiecznie. W życiu miałem wiele sukcesów i wiele porażek. To wszystko budowało moją psychikę i poczucie, że mimo wszystko dam radę. Przetrwanie to przecież też zwycięstwo. W dodatku w czasie tej burzy śnieżnej myślałem też, że jestem w Norwegii, a Norwegowie to elita światowego ratownictwa. Tutaj co drugi Norweg rodzi z się nartami na nogach. Dla nich zdobycie bieguna północnego i południowego to norma. Mają w genach takie predyspozycje psychiczne i fizyczne. Ale gdy ci Norwegowie powiedzieli, że nie dadzą rady mnie ratować, że muszą się wycofać przez pogodę... zbladłem. Nie mogli dotrzeć skuterami i dwukrotnie śmigłowcem. Próbowali też podejść na nartach, ale nie byli w stanie, choć byli oddaleni o ok. 7 km. Powiedzieli mi to o godz. 23. Musiałem więc przetrwać noc sam. Wtedy już śnieg bardzo mocno zasypywał mi namiot. Wiało jak cholera. Te siedem godzin to były najdłuższe godziny w moim życiu! Akcja ratunkowa miała być wznowiona o szóstej rano. Ale póki – byłem w środku nocy polarnej! Co jakiś czas musiałem odkopywać namiot, żeby nie dać się zasypać. Pamiętam, że raz uklęknąłem, bo tak wiało, że nie byłem w stanie ustać, popatrzyłem w niebo i pomyślałem: „w jakiej ja jestem czarnej d...". Byłem odcięty od wszystkiego. Jeśli Norwegowie nie byli w stanie mnie ratować, to warunki musiały być naprawdę koszmarne. Gdy jest się na miejscu, gdy adrenalina płynie w żyłach, trudno aż tak dokładnie ocenić swoją sytuację. Ale przychodzi moment, że do człowieka dochodzi, co się dzieje.

Akcja ratunkowa Marcina Gienieczki

— Spałeś choć trochę?

— Leżałem, myślałem... Całe życie miałem przed oczami. W międzyczasie ratowałem namiot. Wiedziałem, że gdy zasnę, może mnie złapać hipotermia. Że mnie przysypie i tak skończę... Albo że go zerwie. Musiałem czuwać i pilnować namiotu. Bez niego nie miałbym szans. Namiot miał uszkodzony stelaż, więc nie było wesoło.

— Ale przecież przygotowywałeś się też na takie ekstrema.

— Przed wyprawą pojechałem do Olsztyna na spotkanie z Januszem Pawlakiem, instruktorem sztuki przetrwania i bardzo dobrym myśliwym. Tylko że siłę dało mi co innego. Mój syn Igor przed wyjazdem namalował mi laurkę. Napisał na niej: „tato, nie poddawaj się". Mógł napisać cokolwiek, ale pomyślał, że to będzie dla mnie najlepsze. Laurkę, nawet przy dobrej pogodzie, miałem cały czas przy sobie – tak jak medalik Matki Boskiej. Gdy Norwegowie powiedzieli mi, że muszą się wycofać, wyjąłem tę laurkę, spojrzałem i powiedziałem sobie, że nie mogę się poddać. Zacząłem szukać pomysłu na przetrwanie.

— Tylko jak myśleć logicznie w takich warunkach?

— Takich warunków nie widziałem, jak żyję. Było minus 37 stopni, a wiatr wiał z siłą 144 km/h. W namiocie wszystko wręcz chodziło. O drugiej w nocy wpadłem na pomysł, żeby zrobić murek wokół namiotu. I to był strzał w dziesiątkę, bo wiatr uderzał właśnie w niego. Śnieg z kolei, gdy sypał na namiot, nie uklepywał się na nim. Wiatr go zdmuchiwał. Ten murek był moim sukcesem! Ale gdy kopałem, żeby go usypać, nie mogłem złapać tchu, dusiłem się wręcz. Tak wiało, że odcinało mi dopływ tlenu. Zmieniałem pozycję, stawałem tyłem do wiatru. Cały czas walczyłem.

— Wrócisz zdobyć Svalbard?

— Myślę, że tak. Nie lubię zostawiać niedokończonych zadań. Chciałbym skończyć to, co zacząłem. Wyprawa na Svalbard chciałem ukoronować pewien etap swojego życia. Będę dalej walczył mocniejszy o nowe doświadczenia. Chcę po prostu postawić kropkę.

Svalbard to ostatni zupełnie dziki obszar Europy. To najbardziej wysunięty na północ archipelag należący do Norwegii. Żyje tam zaledwie około 2500 osób. Od 25 października aż do 8 marca mieszkańcy pozbawieni są dziennego światła. Noc polarna jest chyba najtrudniejsza do zniesienia w tych i tak trudnych warunkach. Najwyższy szczyt Svalbardu — Góra Newtona — jest tylko niewiele wyższa od Śnieżki, a jednak panują na niej jedne z najbardziej ekstremalnych warunków atmosferycznych na świecie, szczególnie o tej porze roku, gdy nad Oceanem Arktycznym wędrują potężne cyklony.

eprasa.pl ffa30c590c

POMAGAJĄC UKRAINIE, POMAGAMY POLSCE

PROFESOR UNIWERSYTETU WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO TERESA ASTRAMOWICZ-LEYK PROWADZI ZAJĘCIA NA POLITECHNICE LWOWSKIEJ JAKO PIERWSZY PROFESOR WIZYTUJĄCY W HISTORII TEJ UCZELNI. Z TĄ UCZELNIĄ WSPÓŁPRACUJE JUŻ 8 LAT. ROSYJSKI ATAK NIE ZMNIEJSZYŁ INTENSYWNOŚCI JEJ DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ. WRĘCZ PRZECIWNIE.

Kiedy trwał Euromajdan w Kijowie, bardzo martwiłam się o losy Ukraińców, którzy wystąpili przeciw zdradzie interesów ukraińskich przez prezydenta Wiktora Janukowycza. Bardzo chciałam wspierać Ukraińców, którzy reprezentowali proeuropejski kurs Ukrainy. Przygotowałam nawet program szkoleń adresowanych do samorządowców, studentów i doktorantów. Wiosną 2015 zaproponowano mi, abym została koordynatorką współpracy Instytutu Nauk Politycznych z UWM. Od razu wiedziałam, że zrobię wszystko, aby ta współpraca była efektywna oraz by poprzez współpracę naukową wspierać proeuropejskie dążenia Ukrainy – wówczas już od roku trwała wojna na wschodzie Ukrainy i Federacja Rosyjska okupowała ukraiński Krym — opowiada profesor Astramowicz-Leyk.

Tak też została koordynatorką współpracy Wydziału Nauk Społecznych UWM z Instytutem Nauk Humanistyczno-Społecznych Uniwersytetu Narodowego Politechnika Lwowska.

Lwów i Olsztyn

— Efektem współpracy z Politechniką Lwowską, Uniwersytetem Lwowskim im. I. Franki we Lwowie oraz z Akademią Ostrogską są liczne staże naukowe w Olsztynie i we Lwowie, które organizuję i gdzie opiekuję się stażystami. Dotychczas zorganizowałam 30 staży, w tym wnioskowałam o staże dla 5 wykładowców z Politechniki Lwowskiej i jeden z Akademii Ostrogskiej do nagrody im. Ivana Wyhowskiego i wszystkie te kandydatury otrzymały tę nagrodę — mówi profesor.

— Wspólnie z Instytutem Nauk Historyczno-Społecznych Politechniki Lwowskiej zrealizowałam dwa granty poświęcone mniejszościom narodowym, w tym grant Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa wyższego RP i Ministerstwa Oświaty i Nauki Ukrainy oraz Funduszu Wyszehradzkiego. Dzięki tym projektom nawiązałam kontakty z liderami mniejszości polskiej Obwodu Lwowskiego, z którymi współpracuję do tej pory. W trakcie współpracy z Politechniką Lwowską zrealizowane zostały cztery mobilności programu ERASMUS+ — opowiada profesor.

Teresa Astramowicz-Leyk od 2019 roku jest zapraszana jako Visting Professor na Politechnikę Lwowską. Z kolei prof. Jaryna Turczyn od 2019 roku jest profesorem wizytującym w UWM. Prof. Astramowicz-Leyk realizowała zajęcia w ramach Visiting Professor także w Akademii Ostrogskiej. W obu tych ukraińskich uniwersytetach była pierwszym Visiting Professor w dziejach tych uczelni.

Pierwsza kobieta w dziejach uczelni

— Nie tylko koordynuję program podwójnych dyplomów na kierunku politologia, ale także organizuję praktyki studentów z Ukrainy z programu podwójnych dyplomów w samorządzie województwa, co studenci oceniają jako wartość dodaną do studiów. Ukraina jest w trakcie reform samorządowych i wiedza studentów o praktycznych aspektach funkcjonowania polskiego samorządu

Fot. archiwum prywatne

Docent Oleksander Gorbach odebrał pomoc z Olsztyna

będzie im przydatna, kiedy wrócą do ojczyzny — mówi Teresa Astramowicz-Leyk. — Wspólnie z partnerami ukraińskimi organizujemy konferencje i seminaria oraz Polsko-Ukraińskie Fora Naukowe, które odbywają się na przemian w Olsztynie i we Lwowie. Uczestniczą w nich polscy i ukraińscy dyplomaci, w tym ambasador Ukrainy w Polsce, politycy, samorządowcy, nauczyciele akademiccy, doktoranci, studenci, dziennikarze, pracownicy kultury oraz przedstawiciele mniejszości polskiej we Lwowie i mniejszości ukraińskiej w Olsztynie i Elblągu.

Dotychczas odbyło się siedem edycji tego cyklicznego już polsko-ukraińskiego wydarzenia naukowego. Dzięki formule on-line w ostatnich dwóch latach Fora rozszerzyły się także na inne ośrodki naukowe z całej Ukrainy, zwłaszcza z jej środkowej i wschodniej części.

Forum jest ważną platformą polsko-ukraińskiej współpracy naukowej. Na wyróżnienie zasługuje także włączanie do Forum (ale także do innych konferencji tematycznie związanych z ochroną mniejszości narodowych) przedstawicieli mniejszości ukraińskiej w Polsce i polskiej w Ukrainie. W efekcie czego mniejszość polska zaczęła otrzymywać od władz obwodu lwowskiego finansowanie na swoje projekty.

Współpraca objęła też biblioteki. — Z mojej inicjatywy Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie oraz Biblioteka Naukowa we Lwowie nawiązały bezpośrednią współpracę, czego przejawem są nie tylko zbiory, ale także wystawy artystów — opowiada profesor.

Za swój wkład w umiędzynarodowienie Politechniki Lwowskiej od władz i społeczności akademickiej tego prestiżowego ukraińskiego uniwersytetu Teresa Astramowicz-Leyk w 2021 roku otrzymała tytuł profesor honorowej. Jest pierwszą kobietą w ponad 200-letnich dziejach Politechniki z tym tytułem.

Pomoc w trudnych czasach

Rosyjska agresja nie zmniejszyła intensywności dotychczasowej współpracy naukowej. Profesor Astramowicz-Leyk po rosyjskim ataku zaangażowała się w pomoc Ukrainie, ukraińskim uchodźcom i studiującym na UWM obywatelom Ukrainy. Nadal trwa program podwójnych dyplomów, mobilności ERASMUS+, Visiting Professor w UWM, odbywają się Polsko-Ukraińskie Fora Naukowe (w formule on-line), staże naukowe, pobyty studyjne.

— Wojna spowodowała, że podejmujemy także działalność na rzecz uchodźców. Wraz z jej wybuchem przebywający na podwójnych dyplomach studenci pomagali przez dwa tygodnie w opiece nad 170 dziećmi w Ostródzie. Ja z kolei za swej strony organizuję pomoc uchodźcom z Ukrainy — mówi profesor Astramowicz-Leyk. — Dzięki współpracy z Klaudią Khan reprezentującą amerykańską organizację ALIGHT, która niesie pomoc uchodźcom, zorganizowałam pomoc finansową z przeznaczeniem dla Ukrainy, parafii greckokatolickiej w Olsztynie oraz Fundacji UWM „Żak", środki finansowe na dwie edycje kursu języka polskiego dla UWM i jedną w parafii greckokatolickiej oraz i transport 40 ton pomocy humanitarnej, która trafiła między innymi do zniszczonej przez Rosjan Borodzianki. Na początku wojny dzięki współpracy z ALIGHT dostarczyliśmy dwa generatory prądu do Kijowa, a także leki do kilku szpitali — dodaje.

Profesor współorganizowała także razem z parafią ewangelicko-augsburską w Olsztynie i pastorem Łukaszem Stachelkiem, Fundacją Usługa dla Sztuki oraz Galerią Usługa koncert charytatywny i zbiórkę internetową na rzecz oddziału Ukraińskich Sił Zbrojnych, w którym walczy docent z Politechniki Lwowskiej.

— Rozumiem, że pomagając Ukrainie, pomagamy też Polsce, zwiększamy nasze bezpieczeństwo, ale moja pomoc płynie przede wszystkim z potrzeby serca, z chęci pomocy ludziom, krzywdzonym przez agresora — podkreśla profesor Teresa Astramowicz-Leyk.

ANNA GŁAZEK
a.glazek@gazetaolsztynska.pl

TERESA ASTRAMOWICZ-LEYK:
— NIE TYLKO KOORDYNUJĘ PROGRAM PODWÓJNYCH DYPLOMÓW NA KIERUNKU POLITOLOGIA, ALE TAKŻE ORGANIZUJĘ PRAKTYKI STUDENTÓW Z UKRAINY Z PROGRAMU PODWÓJNYCH DYPLOMÓW W SAMORZĄDZIE WOJEWÓDZTWA, CO STUDENCI OCENIAJĄ JAKO WARTOŚĆ DODANĄ DO STUDIÓW. UKRAINA JEST W TRAKCIE REFORM SAMORZĄDOWYCH I WIEDZA STUDENTÓW O PRAKTYCZNYCH ASPEKTACH FUNKCJONOWANIA POLSKIEGO SAMORZĄDU BĘDZIE IM PRZYDATNA, KIEDY WRÓCĄ DO OJCZYZNY.

eprasa.pl ffa30c590c

CYFROWA EPOKA ENERGETYKI

Energa operator

W ciągu najbliższych 5 lat liczniki zdalnego odczytu zamontowane będą już u przynajmniej 80% odbiorców w Polsce. Obecnie trwa też budowa Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii (CSIRE), który pozwoli na niemal rzeczywiste użycie zbieranych danych pomiarowych m.in. po to, aby lepiej korzystać z energii produkowanej przez OZE. Sieć elektroenergetyczna upodabnia się do zdecentralizowanego Internetu. O wyzwaniach i szansach, jakie niesie ze sobą wejście energetyki w cyfrową epokę, a także o tym, co dzięki temu mogą zyskać klienci korzystający z energii, rozmawiamy z Ewą Sikorą, Dyrektor Pionu Usług Dystrybucyjnych w ENERGA-OPERATOR.

— Czym będzie CSIRE?

— CSIRE będzie systemem, w którym gromadzone będą wszystkie techniczne i handlowe informacje niezbędne do obsługi detalicznego rynku energii elektrycznej. Posłuży on każdemu uczestnikowi rynku energii, konsumentom, prosumentom, wytwórcom, sprzedawcom energii elektrycznej, a także operatorom systemów dystrybucyjnych oraz operatorowi systemu przesyłowego. Co ważne, dostęp do informacji zapewniony zostanie dla wszystkich na takich samych zasadach.

— Jaka rolę ma informacja w energetyce?

— Informacja zawsze odgrywała istotną rolę w energetyce, ponieważ bez odczytów z liczników nie można przecież prowadzić rozliczeń. W nowoczesnej energetyce, podobnie jak w innych sektorach gospodarki, szybki dostęp do aktualnych informacji będzie odgrywać rolę kluczową. Dokonując codziennych wyborów zakupowych możemy np. niemal na bieżąco porównywać ceny interesujących nas produktów u różnych sprzedawców i wybrać ofertę najkorzystniejszą. Wszystko dzięki wielu dostępnym narzędziom, portalom i aplikacjom. Energetyka jest specyficzną branżą; przesył oraz dystrybucja energii, a także pozyskiwanie danych z liczników mają charakter monopolu naturalnego. Trudno byłoby działać, gdyby konkurujące ze sobą przedsiębiorstwa stawiały np. linie elektroenergetyczne jedna obok drugiej. Dlatego tak ważne jest zapewnienie wszystkim innym podmiotom równego dostępu do tej infrastruktury, a także dostępu do danych na równych zasadach. Stworzenie Centralnego Systemu Informacji gwarantuje taki dostęp i otwiera drzwi do wprowadzenia energetyki w zupełnie nową, w pełni cyfrową epokę.

— Jak rozumieć te pojęcia w kontekście energetyki?

— Korzystać z CSIRE, na równych zasadach, będą mogły zarówno duże przedsiębiorstwa, jak i mniejsze spółki oraz start-upy. Odbiorcy będą mogli dokonać analizy swojego sposobu korzystania z energii i na tej podstawie wybierać oferty przygotowane dla nich przez sprzedawców energii. Powstanie przestrzeń dla nowych, dynamicznych taryf, a także usług związanych z elastycznością sieci. Innowatorzy, którzy będą potrafili właściwie wykorzystać równy dostęp do aktualizowanych na bieżąco informacji, prawdopodobnie odniosą ogromny sukces. Podobne do CSIRE rozwiązania wprowadzane są w UE, a także w innych częściach świata. Dlatego kto wie, czy w energetyce nie będziemy mieli do czynienia z rewolucją, jaka kilkanaście lat temu objęła Internet, kiedy powstawały media społecznościowe i portale, które dziś są gigantami.

— Jaki będzie udział ENERGA-OPERATOR w tej cyfrowej rewolucji?

— Operatorem CSIRE (operatorem informacji rynku energii – OIRE) zgodnie z wprowadzonymi w prawie energetycznym zmianami zostaną Polskie Sieci Elektroenergetyczne, czyli przedsiębiorstwo, które odpowiada za cały krajowy system elektroenergetyczny (KSE). ENERGA-OPERATOR pełni rolę operatora systemu dystrybucyjnego (OSD). Naszym zadaniem będzie dostarczenie do CSIRE informacji technicznych o punktach pomiarowych oraz danych odczytowych.

— ENERGA-OPERATOR jest liderem pod względem liczby liczników zdalnego odczytu (LZO), więc pewnie będzie to w jej przypadku proste zadanie?

— Niestety nie.

— To dość zwięzła odpowiedź.

— Uczciwa. Mówi się nawet, że utworzenie CSIRE to największe wyzwanie dla energetyki od wielu lat i chyba nie ma w tym zbyt wiele przesady. Oczekiwania dotyczące OSD, zdalnej infrastruktury pomiarowej, a także przekazywanych do OIRE danych odczytowych są bardzo wysokie. Będziemy musieli tak dostosować naszą działalność operacyjną i systemy teleinformatyczne, aby zapewnić możliwość zautomatyzowanego codziennego przekazywania do OIRE kompletu danych z każdego naszego licznika zdalnego odczytu, w czasie rzeczywistym, w przedziałach nie tylko godzinowych, ale i minutowych. Z przedsiębiorstwa, którego głównym zadaniem było do tej pory dostarczanie energii elektrycznej, staniemy się firmą, dla której nie mniej ważne jest dostarczenie informacji. Od jakości i niezawodności dostarczanych przez nas danych zależeć będzie nie tylko poprawne działanie rynku energii, ale przede wszystkim stabilna i bezpieczna praca KSE. Podobne wyzwania dotyczą przyjmowania i realizowania zleceń na rzecz klientów ENERGA-OPERATOR w ciągu minut, podczas gdy obecnie przewidziany na to czas wynosi od 14 do 30 dni. Systematycznie dokonujemy montaży kolejnych liczników zdalnych, których mamy już ponad 2 miliony. Rzeczywiście jesteśmy liderem w odniesieniu do możliwości, jakie daje zdalny pomiar i np. co do zasady już teraz udostępniamy odczyty w oparciu o stan rzeczywisty a nie prognozy, nie zamierzamy jednak spocząć na laurach. Krótko mówiąc, przed nami ogrom pracy.

— Na koniec najważniejsze co na tych zmianach zyskamy my wszyscy, czyli odbiorcy energii elektrycznej?

— Energię elektryczną... ale w znacznie większym stopniu pochodzącą z przyjaznych dla klimatu OZE. Zdecentralizowany system elektroenergetyczny oparty o tego typu źródła nie może sprawnie działać bez przekazywania danych pomiarowych w czasie rzeczywistym oraz nowych rozwiązań rynkowych, które pozwolą wdrożyć te dane. Konsumpcja energii musi

być jak najlepiej dopasowana do aktualnej generacji OZE lub możliwości jej magazynowania. I tu wszyscy będziemy mogli zyskać więcej, niż już mamy. Dla przykładu, co jakiś czas słyszymy, że ilość energii generowanej np. przez farmy wiatrowe była na tyle znaczna, że jej rynkowa cena spadła niemal do zera. Dla klienta jednak nic z tego na ten moment nie wynika, ale kiedy będzie mógł już korzystać np. z taryf dynamicznych, zmieni się to i będzie mógł mieć w danym czasie tanią energię albo jeżeli posiada magazyn energii, nawet ją zmagazynować na później. Wszystko dzięki bieżącej transmisji danych pomiarowych. Ponadto klienci zyskają np. możliwość znacznie szybszej niż do tej pory zmiany wybranego sprzedawcy energii elektrycznej. Należy też pamiętać o tym, że liczniki zdalne mają możliwość monitorowania parametrów dostarczanej energii, a także przerw w jej dostawach, co pozwoli m.in. na utrzymanie właściwej jakości dostawy przy dużym udziale rozproszonych źródeł wytwarzających energię elektryczną.

MASZ JUŻ LICZNIK ZDALNEGO ODCZYTU?

Sprawdź możliwości aplikacji Mój Licznik od Energa-Operator pozwalającej na monitorowanie zużycia energii. Aplikację znaleźć można na stronie **https://energa-operator.pl/infrastruktura/liczniki-zdalnego-odczytu/ami.** Aplikacja dostępna jest również w wersji dla urządzeń mobilnych.

ENERGA-OPERATOR – KIM JESTEŚMY?

Energa-Operator pełni funkcję operatora systemu dystrybucyjnego (OSD) na terenie około ¼ powierzchni Polski, dostarczając energię elektryczną ponad 3 milionom odbiorców. Nie jesteśmy sprzedawcą energii elektrycznej; dostarczamy ją niczym kurier zakupiony towar. Jesteśmy też firmą „licznikową". Odpowiadamy za urządzenia pomiarowe i przekazywanie pozyskanych danych uczestnikom rynku.

Energa operator
W dobrym kontakcie z ENERGA-OPERATOR
www.energa-operator.pl
2123otba-a-M

eprasa.pl ffa30c590c

W LIDZBARSKIM ZAMKU PRACA WRE

W LIDZBARSKIM ZAMKU BISKUPÓW WARMIŃSKIM TRWAJĄ PRACE REWITALIZACYJNE I REMONTOWE. NAJBARDZIEJ WIDOCZNE SĄ TE PRZY BUDOWIE MOSTU MIĘDZY ZAMKIEM A PRZEDZAMCZEM, ALE SPORO DZIEJE SIĘ TEŻ WE WNĘTRZACH. ZAPEWNE Z WIOSNĄ RUSZĄ PRACE PRZY BUDOWIE OGRODÓW.

EWA LUBIŃSKA
e.lubinska@gazetaolsztynska.pl

Kapryśna aura opóźnia budowę nowego mostu łączącego przedzamcze i zamek w Lidzbarku Warmińskim, ale prace trwają, a rozebranie starego i budowa nowego mostu to tylko jeden z elementów dużego projektu, na który ten pomnik historii otrzymał środki z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach funduszy EOG oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Przy zamku między innymi powstaną ogrody biskupie, zostaną odrestaurowane mury obronne i oporowe wokół zamku, a także pomieszczenia przyziemia, między innymi kuchnia zamkowa, która od wielu lat nie jest dostępna dla zwiedzających. W kuchni pojawi się wystawa, która będzie prezentowała to, jak funkcjonowała kuchnia od XIV do początków XX wieku. Poza tym w tym miejscu będą się odbywały konferencje, seminaria i spotkania.

W innym pomieszczeniu przyziemia powstanie sala edukacyjna, gdzie będą się odbywały warsztaty, lekcje muzealne, kameralne spotkania. Natomiast w piwnicach pojawią się nowe wystawowe ścieżki archeologiczne. Będziemy mogli poznać dzieje tego miejsca obejmujące kilkaset lat.

Rozebranie starego i budowa nowego mostu to tylko jeden z elementów dużego projektu

Trwają prace konserwatorskie pomieszczenia dawnego kredensu obok letniego refektarza. Jak informują pracownicy lidzbarskiego zamku, na sklepieniu krzyżowo-żebrowym, polach tarczowych i ścianach zachowało się malarstwo pejzażowe z czasów biskupa Ignacego Krasickiego. Widoczne są też fragmenty wcześniejszych gotyckich malowideł ornamentowych.

Konserwacji został poddany prospekt organowy i instrument w kaplicy zamkowej. Wymieniona zostanie najważniejsza część organów, czyli metalowe piszczałki. Po tych pracach powróci ich barkowe brzmienie. Warto wspomnieć, że rekonstrukcja organów odbyła się do tej pory tylko raz — w 1971. Jak wyjaśniają pracownicy zamkowego muzeum: „piszczałki organowe pogrupowane są w głosy, podobnie zbudowane i mające podobne brzmienie. Do dziś, by uzyskać brzmienie – tak jak w XVIII wieku potrzebny jest nie tylko organista, ale też kalikant, osoba pompująca powietrze do miechów organowych".

Fot. Materiały Muzeum Warmii i Mazur

Niedawno z zamku do konserwacji pojechały rzeźby ogrodowe

KAPLICA ZAMKOWA FUNKCJONUJE OD KOŃCA XIV WIEKU, A JEJ OBECNY WYSTRÓJ POWSTAŁ W POŁOWIE XVIII WIEKU I JEST ZASŁUGĄ BISKUPA ADAMA STANISŁAWA GRABOWSKIEGO.

Niedawno z zamku do konserwacji pojechały trzy rzeźby ogrodowe. Transport był trudny, bo każda z nich waży po kilkaset kilogramów, wykonano je z piaskowca i są w złym stanie. Poza tym trzeba je było wyciągnąć z piwnic, gdzie były przechowywane.

Po renowacji będą ozdobą odtworzonym w ramach tego samego projektu fragmencie słynnych ogrodów biskupich. A jak ogrody będą wyglądały?

— Odtworzymy Teatr kwiatów, Encyklopedię drzew, staną w nim ogrodowe rzeźby kamienne, tablice informujące o historii ogrodów z kodami QR — powiedziała Małgorzata Jackiewicz-Garniec. — To będzie miejsce nie tylko przypominające dawną świetność ogrodów biskupich, ale miejsce spacerów, odpoczynku, zabaw i edukacji przyrodniczej, ale też sprzyjające kontemplacji tego cennego, wyjątkowego miejsca, jakim jest zamek w Lidzbarku Warmińskim.

Projekt uwzględnia też wydatki na nowe oświetlenie w salach wystawowych i nowy monitoring, który sprawi, że bardziej bezpieczne będą eksponaty, ale również odwiedzający zamek turyści.

Wymienione zostaną piszczałki organów w kaplicy zamkowej

REKLAMA

19523otbr-b-M

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne w Purdzie

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.) oraz art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.), w związku z uchwałą nr XLVI/359/2022 Rady Gminy Purda z dnia 25 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne w Purdzie

zawiadamiam

o wyłożeniu do publicznego wglądu **w dniach od 25 marca 2023 r. do 15 kwietnia 2023 r.** w siedzibie Urzędu Gminy Purda, Purda 19, 11-030 Purda, w Referacie Gospodarki Przestrzennej w godzinach pracy Urzędu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne w Purdzie wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (dokumenty dostępne będą również na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy: https://bip.purda.pl/).

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się **4 kwietnia 2023 r. o godz. 12.00** za pomocą środków porozumiewania się na odległość – poprzez platformę komunikacji internetowej. Link do spotkania zostanie umieszczony na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy: https://bip.purda.pl/.

Zgodnie z art. 18 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi.

Uwagi do Wójta należy składać w formie papierowej (na adres: Urząd Gminy Purda, Purda 19, 11-030 Purda) lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej (na adres mailowy: d.grabowska@purda.pl), z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **29 kwietnia 2023 r**. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Purda.

Wójt Gminy Purda
Teresa Anna Chrostowska

23923otbr-a-M

eprasa.pl ffa30c590c

NIE OD RAZU MARKĘ ZBUDOWANO

DAWNO JUŻ WYROSŁEM Z HOŁDOWANIA DEWIZIE: „NIEWAŻNE, JAK O TOBIE PISZĄ, WAŻNE, ŻEBY NIE PRZEKRĘCALI NAZWISKA". MARKI WSPINAJĄ SIĘ POWOLI, A SPADAJĄ BARDZO SZYBKO. OLSZTYN NIE JEST CELEBRYTĄ, KTÓRY JEST ZNANY Z TEGO, ŻE JEST ZNANY – MÓWI KRZYSZTOF OTOLIŃSKI, DYREKTOR BIURA PROMOCJI I TURYSTYKI UM OLSZTYNA, Z KTÓRYM ROZMAWIAMY O OLSZTYŃSKICH SYMBOLACH.

– Mówiąc „Kopernik", myślimy „Toruń"...

– Tego nie zmienimy. Mało tego, nawet nie próbujemy zmieniać. To są lata, a właściwie setki lat identyfikowania Mikołaja Kopernika z Toruniem. W końcu nawet sam astronom podpisywał się „Nicolaus Copernicus Toruniensis". Olsztynowi jednak Kopernik został zwrócony 6-7 lat temu. Krok po kroku nadrabiamy wieloletnie zaniedbania.

– Skąd pewność, że stolica Warmii i Mazur wychodzi na prostą w kwestii utożsamiania Kopernika z Olsztynem?

– Pokazują to wymierne liczby. W 2021 roku na Facebooku o związkach Mikołaja Kopernika z Olsztynem dowiedziało się 1,4 miliona osób. Treści związane z Kopernikiem miały w internecie ponad 600 tysięcy wyświetleń, a materiały przygotowane przez Biuro Promocji i Turystyki Urzędu Miasta Olsztyna dotarły do blisko 3 milionów ludzi.

– By warszawiak, krakus albo poznaniak dowiedział się o warmińskim śladzie Kopernika, potrzebujemy czasu, czy może spektakularnych akcji? Ponad dekadę temu promowano Kopernika wystylizowanego na Che Guevarę.

– To, że czas odgrywa niebagatelną rolę w tworzeniu marek, pokazuje sukces browaru Kormoran. Natomiast pomysł nałożenia Kopernikowi charakterystycznego beretu na głowę drastycznie rozbiegł się ze społecznymi oczekiwaniami. Kopernik à la Che Guevara podobał się specjalistom od public relations, a nie ludziom, którzy wymownie kiwali głowami, widząc podobne pomysły. I nie mówię tylko o mieszkańcach Warmii.

Nie od razu markę zbudowano. Wiele osób, słysząc o Olsztynie, instynktownie mówi „Michelin", a ostatnio coraz częściej „City". Problem w tym, że to nie są olsztyńskie marki, tak jak chociażby Centrum Rekreacyjno-Sportowe Ukiel. Przypomnę tylko, że eksperci z branży budowlanej i turystycznej uznali to miejsce za jedną z najlepszych plaż śródlądowych w Europie.

– Pora zadać pytanie równie banalne, co fundamentalne: Z czym kojarzy się Olsztyn?

– Przede wszystkim z przyrodą. Jeziora, lasy i tereny wypoczynkowe mamy szczególnej urody. Ale obecnie mocno pracujemy nad tym, żeby Olsztyn kojarzył się ze wspomnianym Kopernikiem oraz zdrową żywnością.

– Stąd pomysł, by symbolem Olsztyna stał się marcepan królewiecki?

– Symbol to może za duże słowo, ale niech pan na to spojrzy w inny sposób. Mamy zupę karmuszkę czy dzyndzałki warmińskie. To są smaki, które definiują nasze miasto. Ale ich nie zawieziemy w prezencie mamie, babci, chłopakowi czy dziewczynie. Z marcepanem królewieckim jest inaczej, bo tę słodycz można bez problemu zabrać do dowolnego miejsca w Polsce i na świecie. Warto podkreślić, że sam marcepan został na nowo odkryty przez małżeństwo olsztyńskich cukierników: Alicję i Tomasza Derdoniów. Postawiliśmy na marcepan, tak jak Toruń postawił na pierniki.

Fot. Zbigniew Woźniak

W 2021 roku na Facebooku o związkach Mikołaja Kopernika z Olsztynem dowiedziało się 1,4 miliona osób

– Wszystko fajnie, ale subtelna różnica polega na tym, że pierniki są toruńskie, a marcepan królewiecki.

– Po pierwsze Królewiec był stolicą Prus Wschodnich, a po drugie w promocji stawiamy na prawdę, bo klienta można oczywiście oszukać, ale to jest działanie na krótką metę. Nie można mówić o mieście ogrodzie i stawiać plastikowej palmy. Wzorując się na maksymie „Wyróżnij się albo zgiń", musimy pamiętać, że można się wyróżnić, a potem zginąć. Wszystko musi być przemyślane i robione konsekwentnie.

– Proponuję, żebyśmy pokrótce prześledzili olsztyńskie asy atutowe na polu marketingowo-promocyjnym.

– Bardzo mocno z Olsztynem kojarzone są tramwaje. W momencie otwarcia linii tramwajowej w 2015 roku blisko 300 osób zadeklarowało, że przyjechało do nas tylko po to, by przejechać się tramwajem. Wyróżnia nas chociażby to, że mało miast buduje ten środek lokomocji od podstaw. Poza tym w momencie, gdy po kilkudziesięciu latach tramwaje pojawiły się na olsztyńskich ulicach, były największymi i najnowocześniejszymi pojazdami w skali kraju. Proszę mi wierzyć, ale nie ma spotkania, by ktoś nie zapytał się nas o tramwaje.

– Zakładam, że pytań o Campus Polska Przyszłości jest nie mniej.

– Naturalnie możemy Campus postrzegać w kategoriach przedsięwzięcia politycznego, ale z perspektywy promocji Olsztyna nie jest to wielki problem. Dlatego na zarzuty kolegów z innych opcji politycznych odpowiadam: zróbcie taką samą imprezę i ja jako szef promocji tylko wam przyklasnę, bo dla miasta, hotelarzy i uniwersytetu to jest złoty interes...

– ...który musi słono kosztować?

– Pojawiły się głosy, że miasto wydało horrendalne sumy na tę imprezę, a wystarczyło tylko wejść na odpowiednią stronę i samemu sprawdzić. To nie jest żadna tajemnica. Jako miasto kupiliśmy usługę promocyjną, po czym pojawił się hejt, że jesteśmy rozrzutni. Po ujawnieniu kwoty hejt nie zniknął. Usłyszałem tylko, że jesteśmy skąpi, bo daliśmy za mało.

– W takim razie proszę wskazać przedsięwzięcie związane z szeroko rozumianą promocją Olsztyna, które spotyka się z powszechną akceptacją.

– Hala Urania. To jest, a właściwie będzie obiekt na miarę możliwości nawet nie miasta, ale po prostu całego regionu.

– Złośliwi twierdzą, że zmodernizowana hala będzie miała zaledwie 4 tys. miejsc, a do przeprowadzenia siatkarskiej imprezy o wymiarze międzynarodowym wymagana jest widownia na poziomie 4,5 tys.

– Zawsze można szukać dziury w całym, ale malkontentów zapewniam, że z boczną salą będzie 4,5 tys. Z drugiej strony, ile będzie tych imprez międzynarodowych? Budowanie hali na kilkadziesiąt tysięcy miejsc z perspektywy ekonomicznej jest co najmniej wątpliwe.

– Wróćmy jeszcze do Kopernika, którego rok oficjalnie zainaugurowaliśmy w Olsztynie 21 stycznia wielką inscenizacją obrony zamku przed Krzyżakami.

– Pogoda nas wówczas nie rozpieszczała i prawdę mówiąc, myśleliśmy nawet nad odwołaniem całego przedsięwzięcia zorganizowanego razem z kurią arcybiskupią oraz urzędem marszałkowskim. Dzień przed mieliśmy śnieżycę roku, co musiało przełożyć się na frekwencję. Ale impreza okazała się sukcesem marketingowym. Były wszystkie najważniejsze media ogólnopolskie, a relację z tego wydarzenia zobaczyło kilka milionów ludzi.

Przed nami czas intensywnej pracy. Czekają nas olimpiady z wiedzy o Mikołaju Koperniku i najróżniejsze konkursy. Chcemy też, by przynajmniej jedna godzina historii w szkołach była poświęcona związkom Kopernika z Olsztynem. Kulminacyjnym punktem całorocznych obchodów będzie Kongres Kopernikowski, organizowany wspólnie przez Kraków, Toruń i Olsztyn. Warto również pamiętać o Zjeździe Lekarzy Polonijnych, w którym weźmie udział ok. tysiąca medyków. Wszak Mikołaj Kopernik też był lekarzem.

– Często spotyka się pan się z zarzutami, że Olsztynowi brakuje wielkich przedsięwzięć, w których mogliby uczestniczyć mieszkańcy stolicy krainy Tysiąca Jezior?

– Zadaniem naszego biura jest promocja miasta na zewnątrz. Chińczycy mawiają: „chcesz być bogaty, to zbuduj drogę". No więc budujemy i się rozwijamy.

– W jakim stopniu o sukcesie określonej marki decydują emocje? Myślę przede wszystkim o Kortowiadzie, która rokrocznie sprawia, że nie tylko miasteczko uniwersyteckie tętni życiem.

KRZYSZTOF OTOLIŃSKI:
— KOPERNIK À LA CHE GUEVARA PODOBAŁ SIĘ SPECJALISTOM OD PUBLIC RELATIONS, A NIE LUDZIOM, KTÓRZY WYMOWNIE KIWALI GŁOWAMI, WIDZĄC PODOBNE POMYSŁY

– Kortowiada to wciąż bardzo duża siła, która myślę, że nie do końca jest wykorzystywana przez uniwersytet. À propos emocji, to są one nieodzowne do tego, by odnieść sukces. Fajnie, że są ulotki, ale jak się ludzi przewiezie motorówką nad Ukielem o zachodzie słońca, to wszystko się zmienia, bo rodzą się emocje, które utożsamiamy z miejscem.

– Prowokacyjnie należałoby odpowiedzieć, że emocje budzą „szubienice", nie mówiąc już o „słynnej" ongiś wieży ratuszowej?

– Dawno już wyrosłem z hołdowania dewizie: „Nieważne, jak o tobie piszą, ważne, żeby nie przekręcali nazwiska". Marki wspinają się powoli, a spadają bardzo szybko. Miasto Olsztyn nie jest celebrytą, który jest znany z tego, że jest znany, lecz młodą wschodzącą gwiazdą, przed którą jeszcze wiele dobrego. Nasze 5 minut jeszcze nadejdzie.

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK

eprasa.pl ffa30c590c

KASA DLA ASA

Program stypendialny dla uczniów szkół branżowych I i II stopnia oraz techników

NABÓR WNIOSKÓW DO 31.03.2023

Do zdobycia stypendium w wysokości 1000 zł

Fundator stypendiów:
Warmińsko-Mazurska
Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A.

REGULAMIN I WNIOSEK :

www.wmsse.com.pl/kasadlaasa

Polska Strefa Inwestycji

Warmińsko-Mazurska Specjalna Strefa Ekonomiczna

23823otbr-a-M

eprasa.pl ffa30c590c

17 – 23 marca 2023

Piątek

00:25 TVP1 **Point Break. Na fali**

film sensacyjny, Niemcy, Chiny, USA, 2015

Utah to były zawodnik sportów ekstremalnych, który wiele lat temu po tragicznej śmierci kolegi porzucił kaskaderskie popisy i dołączył do FBI. Teraz mężczyzna prowadzi śledztwo w sprawie serii zuchwałych napadów na korporacje. Dochodzenie wykazuje, że sprawcami tych przestępstw są niezwykle odważne, lubiące ryzyko osoby. Aby schwytać rabusiów, agent Utah przenika do grupy miłośników sportów ekstremalnych, którymi kieruje Bodhi. Okazuje się, że kryminaliści podporządkowują swoje działania szczytnym ideom.

Sobota

21:35 TVN **Praktykant**

komedia obyczajowa, USA, 2015

Siedemdziesięcioletni wdowiec Ben Whittaker niegdyś zajmował kierownicze stanowisko. Teraz nie odnajduje się w roli emeryta, ma dość stagnacji i doskwiera mu nuda. Czuje, że ma w sobie jeszcze dużo energii, którą może spożytkować w twórczy sposób. Podejmuje zatem decyzję, że wróci do pracy. Wykorzystuje nadarzającą się okazję i zgłasza się na staż do start-upu związanego z modą. Jego przełożoną zostaje ambitna Jules, która stworzyła portal internetowy zajmujący się sprzedażą odzieży. Senior próbuje odnaleźć się w młodym zespole.

Niedziela

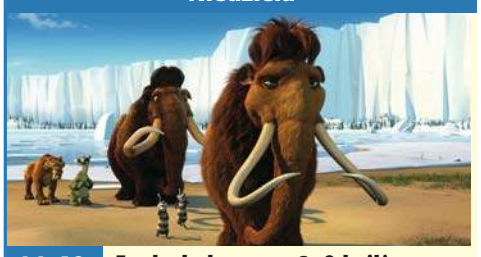

11:40 POLSAT **Epoka lodowcowa 2: Odwilż**

film animowany, USA, 2006

Rosnąca temperatura zwiastuje kres epoki lodowcowej i koniec beztroskiego życia mieszkańców lodowej doliny. Jedynym ratunkiem jest wielka łódź, o której zwierzęta dowiadują się od stada wygłodniałych sępów. Trójka przyjaciół: mamut Manfred, niezbyt rozgarnięty leniwiec Sid i tygrys Diego wyrusza więc we wskazanym kierunku. Manfreda bardziej niż zbliżającą się zagłada martwi fakt, że może być ostatnim ze swojego gatunku. Boi się, że musi pożegnać się z cichym marzeniem o założeniu rodziny. Wkrótce okazuje się jednak, że jego obawy były bezpodstawne.

Poniedziałek

23:35 TVP2 **Błąd systemu**

dramat obyczajowy, Niemcy, 2019

Benni (Helena Zengel) ma 9 lat. Z każdej placówki, do której trafia, zostaje po pewnym czasie wydalona. Agresywne zachowanie dziewczynki ma jeden cel. Jest nim desperacka chęć powrotu do domu i życie u boku ukochanej matki. Kobieta ma jednak spore wątpliwości. Obawia się, że krnąbrna córka nie pozwoli jej ułożyć sobie życia na nowo. Kiedy kolejne sposoby nie pomagają poskromić wybuchowego charakteru Benni, niespodziewanie pojawia się nowy opiekun Micha (Albrecht Schuch).

Wtorek

21:05 TVP1 **Generał Nil**

dramat biograficzny, Polska, 2009

Syberia, 1947 r. Po kilkudziesięciu miesiącach katorżniczej pracy przy wyrębie lasu w radzieckim łagrze na Uralu kolejarz Walenty Gdanicki (Olgierd Łukaszewicz) wraca w jednym z transportów repatriacyjnych do Polski. Ten wychudzony, przedwcześnie postarzały mężczyzna to w rzeczywistości gen. August Emil Fieldorf pseudonim Nil, były dowódca Kierownictwa Dywersji Komendy Głównej Armii Krajowej. „Kedyw" przeprowadził szereg spektakularnych akcji zbrojnych przeciwko niemieckiemu okupantowi. Jedną z nich był zamach na dowódcę SS i policji Franza Kutscherę.

Środa

22:40 TVN **Zaginiona dziewczyna**

thriller, USA, 2014

W dniu piątej rocznicy ślubu Nick Dunne zgłasza zniknięcie żony, Amy. Sprawa szybko budzi zainteresowanie ogólnokrajowych mediów, ponieważ kobieta w przeszłości była bohaterką serii książek dla dzieci. Prowadząca śledztwo detektyw Rhonda Boney odkrywa nieścisłości w zeznaniach męża. Pojawiają się domysły, że mógł on mieć coś wspólnego ze sprawą. W trakcie przeszukania policyjni technicy natrafiają na ślady walki i plamy krwi. Nick już podczas konferencji prasowej zaczyna budzić nieufność obserwatorów próbujących wyczytać jego winę z przypadkowych grymasów twarzy.

Czwartek

22:10 POLSAT **Tolkien**

film biograficzny, USA, 2019

Anglia, początek XX wieku. Nastolatek John Ronald Reuel Tolkien niespodziewanie traci ojca, a wkrótce matkę. Osieroconego chłopca opieką otacza Kościół katolicki i zamożna pani Faulkner. Dzięki stypendium uczy się w elitarnej szkole Króla Edwarda w Birmingham. Razem ze szkolnymi przyjaciółmi, Geoffreyem Smithem, Christopherem Wisemanem i Robertem Gilsonem, zakłada klub literacki. Zakochuje się w starszej od siebie Edith Bratt. Dziewczyna odwzajemnia jego uczucia. Nieco później Tolkien rozpoczyna studia lingwistyczne na Oksfordzie.

piątek 17 marca

TVP 1

04:40 **Klan** - telenowela
05:10 **Przysięga** - serial obyczajowy
06:05 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
07:00 **Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze**
07:30 **Agape Blisko Ciebie**
08:00 **Wiadomości**
08:10 **Kwadrans polityczny**
08:25 **Informacje kulturalne**
08:30 **Pogoda poranna**
08:40 **Ranczo** - serial
09:40 **Komisarz Alex** - serial kryminalny
10:40 **Ojciec Mateusz** - serial kryminalny
11:30 **Leśniczówka** - serial obyczajowy
12:00 **Wiadomości**
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda** - magazyn
12:35 **Magazyn Rolniczy**
12:55 **Natura w Jedynce**

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
15:00 **Wiadomości**
15:10 **Pogoda**
15:20 **Alarm!** - magazyn
15:35 **Gra słów. Krzyżówka**
16:05 **Przysięga** - serial
17:00 **Teleexpress**
17:15 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
17:55 **Klan** - telenowela
18:20 **Leśniczówka** - serial
19:00 **Jeden z dziesięciu**
19:30 **Wiadomości**
20:15 **Alarm!** - magazyn
20:35 **Krucjata. Prawo serii** - serial kryminalny
21:30 **Kogel - Mogel** - komedia
23:25 **Dom pod Dwoma Orłami** - serial
00:25 **Point Break. Na fali** - film fabularny

TVP 2

05:00 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
05:30 **M jak miłość** - serial
06:20 **Anna Dymna - spotkajmy się**
06:55 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
07:30 **Pytanie na śniadanie**
10:30 **Panorama**
10:35 **Pytanie na śniadanie**
11:10 **Smaki świata** - magazyn
11:50 **Dla niesłyszących - Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Akacjowa 38** - serial
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
15:05 **Powrót na wyspę** - serial
15:50 **Przepis dnia**
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familiada** - teleturniej
17:15 **Zakazany owoc**
18:00 **Panorama**
18:20 **Va Banque** - teleturniej

SERIAL OBYCZAJOWY

18:45 **Akacjowa 38** - serial obyczajowy
19:30 **Barwy szczęścia** - serial
20:00 **Przepis dnia**
20:10 **Barwy szczęścia** - serial
20:50 **You Can Dance** - Nowa Generacja - widowisko
22:55 **Kino relaks** - Plan prawie doskonały - film fabularny, prod. USA, 2009, reż. Peter Hewitt, wyk. Morgan Freeman, Christopehr Walken, William H. Macy
00:35 **22 Jump Street** - komedia kryminalna, prod. USA, 2014, reż. Phil Lord, Christopher Miller, wyk. Jonah Hill
02:40 **Miłość w spadku** - film obyczajowy
04:15 **Rodzinka.pl** - serial
05:10 **Zakończenie**

TVN

05:50 **Uwaga!** - program interwencyjny
06:05 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
07:00 **Doradca smaku** - program kulinarny
07:05 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 **Dzień Dobry TVN** - magazyn
11:30 **Kto to wie?**
12:05 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
13:10 **Sekrety życia**
14:10 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
15:15 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
16:20 **Kto to wie?**
16:55 **Sekrety życia**
17:55 **Ukryta prawda**
19:00 **Fakty**
19:50 **Uwaga!**

FILM PRZYGODOWY

20:00 **Harry Potter i więzień Azkabanu** - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2004, reż. Alfonso Cuarón, wyk. Daniel Radcliffe, Rupert Grint, Emma Watson, David Thewlis, Michael Gambon, Alan Rickman, Maggie Smith
23:10 **Czerwony smok** - film sensacyjny, USA, Niemcy, 2002, reż. Brett Ratner, wyk. Anthony Hopkins, Edward Norton, Ralph Fiennes, Harvey Keitel, Emily Watson, Mary-Louise Parker
01:40 **Kuba Wojewódzki**
02:45 **Bates Motel** - serial
03:45 **Uwaga!**
04:05 **Zamieszkać na plaży**

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:40 **Malanowski i Partnerzy** - serial obyczajowy prod. Polska
09:40 **Sekrety rodziny**
10:40 **Dlaczego ja?**
11:40 **Gliniarze**
12:50 **Wydarzenia**
13:20 **Interwencja**
13:40 **Trudne sprawy**
14:40 **Dlaczego ja?**
15:50 **Wydarzenia**
16:10 **Pogoda**
16:15 **Interwencja**
16:30 **Na ratunek 112**
17:00 **Gliniarze**
18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy prod. Polska
18:50 **Wydarzenia**
19:25 **Gość Wydarzeń**
19:45 **Sport**
19:55 **Pogoda**
20:05 **Twoja Twarz Brzmi Znajomo**

FILM S-F

22:10 **Terminator: Mroczne przeznaczenie** Ponad dwadzieścia lat minęło, odkąd Sarah Connor zapobiegła Dniowi Sądu, zmieniła przyszłość i odwróciła przeznaczenie rodzaju ludzkiego.
01:00 **Faceci w czerni 2** Akcja filmu rozgrywa się cztery lata po wydarzeniach przedstawionych w pierwszej części. Agent K zrezygnował już z pracy dla facetów w czerni, J natomiast, dalej pełni swoje obowiązki w tej ściśle tajnej organizacji rządowej zajmującej się monitorowaniem przybyłych na Ziemię przybyszy z kosmosu.

TVP Kultura

07:00 **Muzyczne poranki**
07:20 **Informacje kulturalne**
07:45 **Co dalej?** - program publicystyczny
08:20 **Mazurki nad Wisłą** - Andrzej Klejzerowicz
09:00 **Pajęczarki** - komedia, prod. Polska, 1993, reż. Barbara Sass, wyk. Maria Pakulnis, Adrianna Biedrzyńska, Jan Nowicki, Marian Opania, Wojciech Malajkat, Danuta Szaflarska, Maciej Robakiewicz, Marek Walczewski
11:00 **U Pana Boga w ogródku** - serial komediowy TVP, reż. Jacek Bromski, wyk. Krzysztof Dzierma, Andrzej Beya-Zaborski
11:50 **Legendy Rocka** - Nowa Fala - cykl dokumentalny
12:25 **Legendy Rocka** - Epoka Phila Spectora
13:00 **Informacje kulturalne**

FILM OBYCZAJOWY

13:30 **Dwa księżyce** - film obyczajowy, prod. Polska, 1993, reż. Andrzej Barański, Renata Sobczak
15:55 **Mistrzowie pędzla** - Marcel Duchamp. Sztuka bez granic - film
17:40 **Res Poloniae** - O Polsce z oddali
18:20 **Rozmowy o zmierzchu i świcie** - Rozmowa 3. Studia
19:00 **Listy śpiewające** - Baba w babie - widowisko
20:00 **Wieczór kinomana**
20:05 **Wieczór kinomana - Łowca jeleni** - dramat, prod. USA, 1978
23:10 **Informacje kulturalne**
23:35 **Eureka biblioteka!**
24:00 **Women make film** - Kobiety za kamerą

TV Puls

06:00 **Kobra - oddział specjalny**
08:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
09:00 **Kurierzy**
10:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
11:00 **Zaklinaczka duchów**
13:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
14:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy
15:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy prod. Polska
16:00 **Kurierzy**
17:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy prod. Polska
18:00 **Kurierzy**

SERIAL OBYCZAJOWY

19:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy prod. Polska
20:00 **Joker**
21:55 **Replikant**
00:00 **Herkules**
02:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy prod. Polska
02:55 **Zobacz to! Blok powtórkowy: Menu na miarę** - program kulinarny
03:35 **Menu na miarę** - program kulinarny
04:35 **Z archiwum policji** - serial dokumentalny
05:00 **Dyżur** - serial dokumentalny

TVN 7

05:00 **Szkoła** - program obyczajowy
06:55 **Szpital** - program obyczajowy
07:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy prod. Polska
11:00 **Idealna niania 2**
11:45 **Zagadki losu** - program obyczajowy
12:45 **Szpital** - program obyczajowy
13:50 **Sąd rodzinny** - program sądowy
14:50 **Ukryta prawda** - program obyczajowy prod. Polska
15:50 **Tajemnice miłości**
16:50 **Zagadki losu** - program obyczajowy
17:55 **Opowieści małżeńskie** - program obyczajowy
19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
20:00 **True Love**

KOMEDIA

21:00 **Seks w wielkim mieście II** - film komedia, prod. USA, 2010, reż. Michael Patrick King, wyk. Sarah Jessica Parker, Kim Cattrall, Kristin Davis, Cynthia Nixon, David Eigenberg, Liza Minelli, Chris Noth
00:05 **Szybko i wściekle** - film sensacyjny, USA, 2009, reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Jordana Brewster, Michelle Rodriguez, John Ortiz, Gal Gadot
02:25 **True Love**
03:30 **Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką**

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **10:50** Hardkorowy lombard **11:50** Święty **12:55** Detektywi w Akcji **13:55** STOP Drogówka **16:00** Policjantki i Policjanci **17:00** Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci **20:00** Gwiazdy Kabaretu **21:00** Love Island. Wyspa miłości **22:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **00:00** Przepowiednia . Dziennikarz John Klein ma piękną żonę, wspaniałą pracę i właśnie znalazł wymarzony dom. Podczas drogi powrotnej razem z żoną ulega wypadkowi, w wyniku którego zostaje wkrótce wdowcem.
02:25 Disco Polo Life **03:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

12:00 Anioł Pański **12:03** Informacje dnia **12:20** Święty Patryk, apostoł Irlandii **13:15** Święty na każdy dzień **13:20** 40 dni z modlitwą
13:30 Msza święta z Jasnej Góry **14:20** Muzyczne chwile **14:30** Zrozumieć Antycywilizacje **14:55** Słowo życia
15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia **15:20** Mocni w Wierze **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Informacje dnia **16:10** Siódmy Sakrament **16:40** Prosto o gospodarce **17:00** Droga Krzyżowa **17:30** Geopolityka **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Informacje dnia **18:15** Westerplatte Młodych **19:00** Warto zauważyć... **19:30** Brat Franciszek **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnogórski **21:20** Informacje dnia

eprasa.pl ffa30c590c

sobota 18 marca

TVP 1

05:35 **Hotel pod żyrafą i nosorożcem** - serial
06:20 **Balans bieli** - magazyn
07:00 **Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze**
07:40 **Rok w ogrodzie**
08:05 **Rok w ogrodzie Extra** - magazyn
08:20 **Wojsko - polskie.pl** - reportaż
08:45 **Pełnosprawni** - magazyn dla niepełnosprawnych
09:15 **Sprawa dla reportera**
10:20 **Fascynujący świat** - Edycja genów nowe wyzwanie - film dokumentalny, prod. Austria, 2021, reż. Kurt Langbein
11:25 **Wiesz czy nie wiesz?** - teleturniej
12:25 **Gwiazdy w południe** - Łowcy skalpów - western
14:10 **Z pamięci** - felieton
14:25 **Okrasa łamie przepisy**

TELENOWELA

14:55 **Korona królów. Jagiellonowie** - telenowela
16:20 **Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia** - telenowela
17:00 **Teleexpress**
17:30 **Ojciec Mateusz**
18:25 **Kulisy serialu Ojciec Mateusz** - felieton
18:40 **Jaka to melodia?**
19:30 **Wiadomości**
20:15 **Alarm!** - magazyn
20:35 **Komisarz Alex** - serial kryminalny TVP
21:35 **Hit na sobotę** - Cwaniaki z Hollywood - komedia
23:25 **W środku burzy** - film fabularny
01:15 **Piraci z Somalii** - film fabularny
03:20 **Jaka to melodia?**
04:10 **Z pamięci** - felieton

TVP 2

05:20 **Dla niesłyszących - Barwy szczęścia** - serial
07:00 **Dla niesłyszących** - M jak miłość - serial
07:55 **Pytanie na śniadanie**
11:30 **Rodzinny ekspres** - Szukajmy Boga - magazyn
12:10 **You Can Dance** - Nowa Generacja - widowisko
14:00 **Familiada** - teleturniej
14:35 **Koło fortuny** - teleturniej
15:15 **Szansa na sukces. Opole 2023** - widowisko muzyczne
16:20 **Na dobre i na złe** - serial
17:15 **Pasjonaci** - dokument fabularyzowany, reż. Artur Dziurman, wyk. Elżbieta Sielawa, Leszek Odzieniec, Artur Dziurman, Krzysztof Bartosz, Barbara Cekiera, Katarzyna Jamróz, Zofia Obidowicz
17:45 **Słowo na niedzielę**
18:00 **Panorama**
18:20 **Va Banque** - teleturniej

SERIAL OBYCZAJOWY

18:45 **O mnie się nie martw** - serial
19:35 **Informacje kulturalne**
20:00 **The Voice Kids** - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne
22:20 **Wielki podryw** - komedia, prod. USA, 2001, reż. David Mirkin
00:35 **Jak upolować faceta** - komedia kryminalna, prod. USA, 2012, reż. Julie Anne Robinson, wyk. Katherine Heigl
02:15 **Plan prawie doskonały** - film fabularny, prod. USA, 2009, reż. Peter Hewitt
04:00 **Na rozstaju uczuć** - film obyczajowy
05:40 **Zakończenie**

TVN

05:50 **Uwaga!** - program interwencyjny
06:05 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
07:00 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 **Dzień Dobry TV** - magazyn
11:30 **Na Wspólnej** - serial
13:25 **MasterChef Junior**
15:00 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
16:05 **Skoki narciarskie: Puchar Świata, Vikersund**
19:00 **Fakty**
19:25 **Sport**
19:30 **Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich**
19:35 **Pogoda pogoda**
19:45 **Uwaga!** - program interwencyjny
20:00 **Azja Express**

KOMEDIA

21:35 **Praktykant** - film komedia, USA, 2015, reż. Nancy Meyers, wyk. Robert De Niro, AnneHathaway, Rene Russo, Anders Holm
00:05 **Ciemniejsza strona Greya** - film obyczajowy, Chiny, Japonia, USA, 2017, reż. James Foley, wyk. Dakota Johnson
02:30 **Kwatery Hitlera** - program dokumentalny
03:35 **Szpital** - program obyczajowy
04:35 **Uwaga!** - program interwencyjny
04:55 **Zamieszkać na plaży** - program edukacyjny
05:25 **Recepta na stary dom** - program edukacyjny

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:25 **Wyszczekani**
10:10 **Ewa gotuje**
10:40 **Nasz Nowy Dom**
11:40 **Ślubne pogotowie Izabeli Janachowskiej**
12:40 **Bogaty Dom - Biedny Dom**
13:40 **Polacy za granicą**
14:40 **Rolnicy. Podlasie**
15:45 **Więzienie**
17:45 **Chłopaki do wzięcia**
18:50 **Wydarzenia**
19:15 **Prezydenci i Premierzy**
19:45 **Sport**
19:55 **Pogoda**
20:00 **Sługa Narodu**
21:05 **Rodzina na Maxa** Serial komediowo-obyczajowy, który z przymrużeniem oka opowiada o rodzinie, nieoczekiwanej namiętności i... różnicy wieku.

FILM OBYCZAJOWY

22:10 **Jak poślubić milionera** Historia współczesnego Kopciuszka, któremu zamiast wróżki chrzestnej w spełnieniu marzeń pomaga trener od rozwoju osobistego. Alicja mimo miłosnych rozczarowań daje sobie jeszcze jedną szansę, aby i jej bajka się spełniła. Skoro na bal zaproszeń nikt nie wysyła, nie pozostaje jej nic innego jak wziąć sprawy we własne ręce.
00:25 **Azyl** Do luksusowego domu w centrum Nowego Jorku wprowadza się po rozstaniu z mężem, Meg Altman i jej córeczka Sarah.

TVP Kultura

07:00 **Opole na bis** - 80 lat Polskiego Radia - koncert
07:55 **Informacje kulturalne**
08:20 **Wydarzenie aktualne**
08:55 **Tamte lata, tamte dni** - Jerzy Illg - magazyn
09:35 **Galeria sztuki na ekranie** - Leonardo i jego dzieła
10:45 **Serialowa nostalgia** - Wojna domowa - serial komediowy
11:55 **Mazurki nad Wisłą** - Sławomir Czekalski
12:35 **Artur i Minimki 3: Dwa światy** - film animowany
14:25 **Pies na środku drogi** - film krótkometrażowy
15:15 **Eureka biblioteka!** - cykl reportaży
15:35 **Teatr Telewizji** - Damy i Huzary, prod. Polska, 1973, reż. Olga Lipińska, wyk. Danuta Szaflarska, Ryszarda Hanin
17:10 **Do dzieła** - magazyn

KOMEDIA

17:40 **Retro kino - Miłość po południu** - komedia romantyczna, prod. USA, 1957, reż. Billy Wilder, wyk. Audrey Hepburn, Gary Cooper, Maurice Chevalier, Claude Ariel
20:00 **Bilet do kina** - Autor widmo - thriller
22:10 **Informacje kulturalne**
22:35 **Scena muzyczna**
23:40 **Seans kultowy** - Człowiek Słoń - dramat, prod. USA, 1980
01:50 **Wieczór kinomana** - Łowca jeleni - dramat, prod. USA, 1978
05:05 **Tamte lata, tamte dni**
05:45 **Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl**
05:45 **Zakończenie**

TV Puls

06:00 **Reporterzy. Z życia wzięte**
07:00 **Taki jest świat** - program informacyjny
08:00 **Seniora chatka dla 4-latka** Izolacja społeczna i samotność jest jednym z największych problemów, z jakimi borykają się osoby starsze. Z kolei wiele dzieci jest wychowywanych bez kontaktu z seniorami - nie wiedzą, jak to jest mieć dziadków, którzy mieliby dla nich czas i uwagę. Seniora chatka dla 4-latka to jedyny w swoim rodzaju projekt, który jest czymś więcej niż programem telewizyjnym - jest niezwykle wzruszającym sposobem na pokonanie samotności osób starszych oraz na wychowywanie małych dzieci.

SERIAL OBYCZAJOWY

09:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy prod. Polska
11:00 **Kurierzy**
15:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy prod. Polska
20:00 **Mocne sobotnie kino: Akt zemsty**
21:50 **John Wick 2**
00:15 **Underworld: Ewolucja**
02:20 **Zobacz to! Blok powtórkowy: Na jedwabnym szlaku**
03:00 **Taki jest świat** - program informacyjny prod. Polska
04:00 **Dyżur** - serial dokumentalny

TVN 7

05:05 **Szkoła** - program obyczajowy
06:05 **Wiza na miłość**
07:05 **Timmy i przyjaciele** - animacja animowany
07:45 **Akademia policyjna II: Pierwsze zadanie** - film komedia, USA, 1985, reż. Jerry Paris, wyk. Steve Guttenberg, Bubba Smith, David Graf, Michael Winslow, Art Metrano, George Gaynes
09:30 **Makłowicz w drodze**
10:45 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
15:55 **Rybki z ferajny** - film komedia, USA, 2004, reż. Bibo Bergeron, Vicky Jenson, Rob Letterman, wyk. Will Smith, Robert De Niro, Renée Zellweger, Jack Black, Angelina Jolie, Martin Scorsese

KOMEDIA

17:50 **Życie od kuchni** - film komedia, USA, Australia, 2007, reż. Scott Hicks, wyk. Catherine Zeta-Jones
20:00 **Shazam!** - film przygodowy, USA, 2019
22:50 **Miss agent II: Uzbrojona i urocza** - film komedia, USA, 2005, reż. John Pasquin, wyk. Sandra Bullock, Regina King, Enrique Murciano, William Shatner, Ernie Hudson
01:10 **Laski na gigancie** - film komedia, USA, Kanada, 2017, reż. Malcolm D. Lee, wyk. Queen Latifah, Jada Pinkett Smith, Regina Hall, Tiffany Haddish
03:45 **Druga strona medalu** - talk show

TV 4

06:00 Galileo **11:00** Linia ryzyka - USA, 2007 Natasha, początkująca wokalistka - a prywatnie utalentowany kierowca, daje się skusić okazji szybkiego zarobku i wciągnąć w niebezpieczny świat nielegalnych, ulicznych wyścigów, organizowanych przez bogatych fanatyków najszybszych i najdroższych aut sportowych.
13:00 Hell's Kitchen **14:30** Jaś Fasola **15:05** STOP Drogówka **17:05** Policjantki i Policjanci **22:05** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:05 Życzenie śmierci. Skutki rosnącej przestępczości w mieście Dr Paul Kersey widuje jedynie, gdy jej ofiary trafiają na ostry dyżur w jego szpitalu. **02:25** Disco Polo Life **03:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

12:00 Anioł Pański **12:03** Informacje dnia **12:20** Warto zauważyć... **12:50** Siódmy Sakrament **13:20** Ocalić od zapomnienia **13:30** Msza święta z Jasnej Góry **14:20** Muzyczne chwile **14:30** Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela" **14:35** Natura Obiektywnie **15:00** „Mazurek Dąbrowskiego" - od piosenki żołnierskiej do hymnu narodowego **15:30** Wierzę w Boga **15:50** Słowo życia **16:00** Informacje dnia
16:10 Historia PL **17:00** Z Parlamentu Europejskiego **17:25** Święty na każdy dzień **17:30** Nowa Ewangelizacja
17:55 Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Informacje dnia **18:15** Rozmowy niedokończone **19:25** 40 dni z modlitwą **19:30** Manna z Nieba **19:45** Modlitwa **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel

niedziela 19 marca

TVP 1

05:05 **Sprawa dla reportera**
06:00 **Słownik polsko@polski** - talk - show prof. Jana Miodka
06:25 **Wojsko - polskie.pl**
06:55 **Słowo na niedzielę**
07:00 **Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia**
08:00 **Tydzień**
08:35 **Okrasa łamie przepisy** - magazyn kulinarny
09:15 **Napoleon** - film familijny
10:50 **The Chosen** - serial
11:55 **Między ziemią a niebem**
12:00 **Anioł Pański**
12:15 **Między ziemią a niebem**
12:45 **Wspólny dom** - serial
13:10 **BBC w Jedynce** - Inteligentne zwierzęta
14:05 **Z pamięci** - felieton
14:15 **Komisarz Alex** - serial kryminalny

KOMEDIA

15:05 **Kogel - Mogel** - komedia
17:00 **Teleexpress**
17:25 **Pogoda**
17:35 **Wiesz czy nie wiesz?** - teleturniej
18:40 **Jaka to melodia?**
19:30 **Wiadomości**
20:20 **Polowanie na ćmy**
21:20 **Wiesz czy nie wiesz?** - teleturniej
22:15 **Zakochana Jedynka - Kręcisz mnie** - komedia, prod. Belgia, Francja, 2018, reż. Franck Dubosc
00:15 **Cwaniaki z Hollywood** - komedia
02:05 **Magnetyczne Tornado** - film akcji
03:40 **Jaka to melodia?**
04:30 **Z pamięci** - felieton
04:35 **Zakończenie**

TVP 2

05:50 **Dla niesłyszących** - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
07:00 **Dla niesłyszących** - M jak miłość - serial
07:55 **Pytanie na śniadanie**
11:40 **The Voice Kids** - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne
14:00 **Familiada** - teleturniej
14:35 **Koło fortuny** - teleturniej
15:15 **Szansa na sukces. Opole 2023** - widowisko muzyczne
16:15 **Tak to leciało!** - teleturniej muzyczny
17:15 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
18:00 **Panorama**
18:20 **Va Banque** - teleturniej
18:55 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
20:00 **Postaw na milion** - teleturniej
21:05 **Wdowy** - film fabularny, prod. USA, 2018

DRAMAT

23:20 **Kino bez granic - Człowiek sukcesu** - dramat, prod. USA, 2009, reż. Brian Koppelman, David Levien
01:00 **Rajska jabłoń** - film obyczajowy, prod. Polska, 1985, reż. Barbara Sass, wyk. Izabela Drobotowicz-Orkisz
03:00 **Straszny sen Dzidziusia Górkiewicza** - komedio-dramat, prod. Polska, 1993, reż. Kazimierz Kutz, wyk. Edward Dziewoński, Katarzyna Skrzynecka, Stanisława Celińska, Janusz Gajos, Jan Peszek, Artur Barciś, Marek Kondrat, Leonard Pietraszak, Zbigniew Zamachowski, Zofia Czerwińska

TVN

05:50 **Uwaga!** - program interwencyjny
06:05 **Wyluzuj, ScoobyDoo!** - serial animowany
07:00 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 **Dzień Dobry TVN** - magazyn
11:30 **Nastolatki rządzą... kasą**
12:30 **Co za tydzień** - magazyn rozrywkowy
13:00 **Azja Express**
14:40 **Ugotowani w parach**
15:40 **Skoki narciarskie: Puchar Świata, Vikersund**
18:30 **Milionerzy** - program rozrywkowy
19:00 **Fakty**
19:25 **Sport**
19:30 **Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich**
19:35 **Pogoda**

PROGRAM INTERWENCYJNY

19:45 **Uwaga!** - program interwencyjny
20:00 **MasterChef Junior**
21:35 **Mój agent** - serial
22:40 **Superwizjer**
23:15 **Na krawędzi** - film sensacyjny, USA, 1993, reż. Renny Harlin, wyk. Sylvester Stallone, Michael Rooker, John Lithgow, Janine Turner, Caroline Goodall
01:35 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
02:40 **Uprowadzona** - serial
03:40 **Uwaga!** - program interwencyjny
04:00 **Zamieszkać na plaży**
04:30 **Recepta na stary dom**
05:00 **Jak to jest zrobione**
05:25 **Kto was tak urządził**

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
07:40 **Sezon na misia 2** Elliot jest po poroże zakochany w Gizeli, ale nie tak szybko staną przed ołtarzem - Pan Kabanos zostaje porwany, a oprawcy chcą go zwrócić właścicielom...
09:25 **Żegnaj Christopher Robin** Opowieść rzuca głęboki cień na relacje łączące ukochanego autora wszystkich dzieci, A. A. Milne'a z jego synem, Christopherem Robinem . Pod koniec I wojny Światowej, zainspirowany zabawkami swego synka, Milne tworzy cudowny świat Kubusia Puchatka, co przynosi mu natychmiastową, trwająca do dzisiaj sławę.

FILM ANIMOWANY

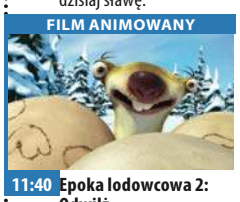

11:40 **Epoka lodowcowa 2: Odwilż** Epoka lodowcowa ma się ku końcowi. Lody pękają, śniegi topnieją, a zwierzęta cieszą się nowo zdobytą wolnością.
13:40 **Ninja Warrior Polska**
15:40 **Twoja Twarz Brzmi Znajomo**
17:40 **Nasz Nowy Dom**
18:50 **Wydarzenia**
19:30 **Państwo w Państwie**
20:00 **Kabaret na żywo**
22:05 **Faceci w czerni 3**
00:35 **Wolverine** Wolverine po śmierci Jean jest pogrążony w rozpaczy. Zaszywa się w górach Alaski, by cierpieć z dala od ludzi.
03:10 **Świat według Kiepskich**

TVP Kultura

06:55 **Młynarski czyli trzy elementy** - program artystyczny
08:00 **Msza z Kościoła polskokatolickiego w Warszawie**
09:05 **Od ucha do ucha** - 14 bajek z królestwa Lailonii Leszka Kołakowskiego - serial animowany
09:45 **Czeskie śniadanie** - Nemocnice na kraji mesta. Szpital na peryferiach - serial
10:50 **Trzeci punkt widzenia**
11:30 **Ksiądz Leon Morin** - film obyczajowy, prod. Francja, Włochy, 1961, reż. Jean-Pierre Melville, wyk. Jean-Paul Belmondo, Edith Loria, Monique Hennessy, Monique Bertho
13:45 **Wędrowiec Polski**
14:25 **Kantaty miłosne Georga Friedricha Haendla** - koncert, prod. Francja

SERIAL KOMEDIOWY

16:10 **Serialowa nostalgia - Wojna domowa** - serial komediowy
17:15 **Niedziela z... Haliną Łabonarską**
18:10 **Niedziela z... Haliną Łabonarską** - Listy z Rosji - spektakl teatralny
19:10 **Niedziela z...Haliną Kunicką** - Co się stało?
20:00 **Ach śpij kochanie 92'** - film kryminalny
21:50 **Informacje kulturalne**
22:15 **Trzeci punkt widzenia** -
22:55 **Kromer Festival Biecz 2020**
00:05 **Autor widmo** - thriller
02:20 **Teraz animacje!** - Kapryśnia - film animowany
02:25 **Teraz animacje!** - Schody - film animowany
02:50 **Przestrzenie Sztuki**

TV Puls

05:40 **Prawdziwe motywy**
06:40 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy prod. Polska
11:40 **BFG: Bardzo Fajny Gigant** Cierpiąca na bezsenność sierota Sophie pewnej nocy zauważa olbrzyma. Ten, dla bezpieczeństwa swojej rasy, postanawia ją porwać.
13:55 **Wojna z dziadkiem**
16:00 **Tata kontra tata** Wojna domowa między ojcem a ojczymem rozpoczyna się, gdy ten pierwszy wraca „do domu".
18:00 **Seniora chatka dla 4-latka**
19:00 **Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej**
20:00 **Super niedziela z gwiazdami: John Wick 3**

FILM SENSACYJNY

22:25 **Człowiek pies** Danny to dorosły mężczyzna o umyśle dziecka, który został wyszkolony do pełnienia funkcji psa obronnego. Pewnego dnia pojawia się przed nim szansa na odzyskanie, zabranego mu, człowieczeństwa.
00:25 **Zawód: kobieciarz**
02:20 **Zobacz to! Blok powtórkowy: Dyżur** - serial dokumentalny
03:00 **Taki jest świat** - program informacyjny
04:00 **Szalone fabryki polskiej muzyki!**
05:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy prod. Polska

TVN 7

05:05 **Szkoła** - program obyczajowy
06:05 **Wiza na miłość**
06:55 **Timmy i przyjaciele** - animacja animowany
07:30 **Shazam!** - film przygodowy, USA, 2019, reż. David F. Sandberg, wyk. Zachary Levi, Mark Strong, Asher Angel, Jack Dylan Grazer, Adam Brody, Djimon Hounsou
10:10 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
15:15 **Akademia policyjna III: Ponowne szkolenie** - film komedia, USA, 1986, reż. Jerry Paris, wyk. Steve Guttenberg, Bubba Smith, David Graf, Michael Winslow, Marion Ramsey, George Gaynes
17:00 **Harry Potter i więzień Azkabanu** - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2004

FILM SENSACYJNY

20:00 **Szybcy i wściekli V** - film sensacyjny, USA, 2011, reż. Justin Lin, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Jordana Brewster, Tyrese Gibson, Chris ‚Ludacris' Bridges
22:50 **Ultimatum Bourne'a** - film sensacyjny, USA, Niemcy, 2007, reż. Paul Greengrass, wyk. Matt Damon, Julia Stiles, David Strathairn, Scott Glenn, Albert Finney, Joan Allen
01:05 **Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką**
03:15 **Druga strona medalu** - talk show

TV 4

06:00 Interwencja **06:20** Galileo **07:20** Polowanie na Hitlera: Finał **11:05** Garfield 2. Roger Rees. Tym razem Garfield rusza na podbój Wielkiej Brytanii. Wraz ze swym kumplem Odie'em przepływa Atlantyk ku zaskoczeniu swego pana Jona Arbuckle'a, który przebywa w Londynie, by się oświadczyć swojej dziewczynie, pięknej pani weterynarz Liz Wilson
12:55 Od sklepowej do królowej **14:55** Matylda **17:00** Gwiazdy Kabaretu **18:00** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **21:00** Love Island. Wyspa miłości
22:00 Gra tajemnic **00:25** Co się naprawdę wydarzyło? **01:25** Kosmos - niewyjaśnione tajemnice starożytności **02:25** Disco Polo Life **03:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

11:25 Święty na każdy dzień **11:30** Tajemnice Watykanu **12:00** Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem **12:15** Papież Polak do Rodaków
12:45 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie **13:00** Lalka **14:20** Sursum Corda - W Górę Serca! **14:35** Pielgrzym Miłości **15:00** Wieś - to też Polska **16:00** Informacje dnia **16:10** Koncert życzeń
16:45 Rzeźbiarz Wielkiego Króla **17:00** Gorzkie Żale **17:30** Sól Ziemi **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Informacje dnia **18:15** Rozmowy niedokończone **19:25** 40 dni z modlitwą **19:30** Moja Katolicka Rodzina **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnogórski **21:20** Informacje dnia **21:40** Retrospekcja **21:45** Stan Bezpieczeństwa Państwa

eprasa.pl ffa30c590c

poniedziałek 20 marca

TVP 1

04:45 **Klan** - telenowela
05:10 **Przysięga** - serial obyczajowy
06:05 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
07:00 **Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze**
07:30 **Studio Raban** - magazyn
08:00 **Wiadomości**
08:10 **Kwadrans polityczny**
08:25 **Informacje kulturalne**
08:30 **Pogoda poranna**
08:40 **Ranczo** - serial obyczajowy
09:40 **Komisarz Alex** - serial kryminalny
10:40 **Ojciec Mateusz** - serial kryminalny
11:30 **Leśniczówka** - serial
12:00 **Wiadomości**
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda** - magazyn
12:35 **Magazyn Rolniczy**
12:55 **BBC w Jedynce**

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
15:00 **Wiadomości**
15:20 **Alarm!** - magazyn
15:35 **Gra słów. Krzyżówka**
16:05 **Przysięga** - serial
17:00 **Teleexpress**
17:15 **Jaka to melodia?**
17:55 **Klan** - telenowela
18:20 **Leśniczówka** - serial
19:00 **Jeden z dziesięciu**
19:30 **Wiadomości**
20:15 **Alarm!** - magazyn
20:30 **Korona królów. Jagiellonowie** - telenowela
21:05 **Teatr Telewizji** - Wesele - spektakl teatralny,
23:05 **Świat bez fikcji** - Duchy Afganistanu - film
00:15 **Balans bieli** - magazyn
01:00 **Łowca jeleni** - dramat
04:10 **Notacje**

TVP 2

05:00 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
05:30 **M jak miłość** - serial
06:20 **Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki** - magazyn kulinarny
06:55 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
07:30 **Pytanie na śniadanie**
10:35 **Panorama**
10:40 **Pytanie na śniadanie**
11:15 **Okrasa łamie przepisy**
11:50 **Dla niesłyszących - Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Akacjowa 38** - serial
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
15:05 **Powrót na wyspę** - serial
15:50 **Przepis dnia**
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familiada** - teleturniej
17:15 **Zakazany owoc**
18:00 **Panorama**

TELETURNIEJ

18:20 **Va Banque** - teleturniej
18:45 **Akacjowa 38** - serial
19:30 **Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
20:00 **Przepis dnia**
20:10 **Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
20:45 **Kulisy serialu „M jak miłość"**
20:55 **M jak miłość** - serial
21:55 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
22:35 **Izabela, królowa Hiszpanii** - serial kostiumowy
23:35 **Błąd systemu** - dramat
01:50 **O mnie się nie martw** - serial komediowy
02:50 **Wdowy** - film fabularny
04:55 **Zakończenie**

TVN

05:50 **Uwaga!** - program interwencyjny
06:05 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
07:05 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 **Dzień Dobry TVN** - magazyn
11:30 **Kto to wie?**
12:05 **Ukryta prawda**
13:10 **Sekrety życia**
14:10 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
15:15 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
16:20 **Kto to wie?**
16:55 **Sekrety życia**
17:55 **Ukryta prawda**
19:00 **Fakty**
19:35 **Sport**
19:45 **Pogoda**
19:55 **Uwaga!** - program interwencyjny
20:10 **Doradca smaku**

SERIAL OBYCZAJOWY

20:15 **Na Wspólnej** - serial obyczajowy
20:55 **Milionerzy** - program rozrywkowy
21:35 **Chyłka - oskarżenie** - serial, Polska
22:40 **Oszukać przeznaczenie III** - film horror, USA, Niemcy, 2006, reż. James Wong, wyk. Mary Elizabeth Winstead, Ryan Merriman, Kris Lemche
00:30 **Co za tydzień** - magazyn rozrywkowy
01:05 **Bates Motel** - serial
02:05 **Szpital** - program obyczajowy
03:10 **Uwaga!** - program interwencyjny
03:30 **Zamieszkać na plaży**
04:00 **Recepta na stary dom**
04:30 **Jak to jest zrobione**

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:40 **Malanowski i Partnerzy** - serial obyczajowy prod. Polska
09:40 **Sekrety rodziny**
10:40 **Dlaczego ja?**
11:40 **Gliniarze**
12:50 **Wydarzenia**
13:20 **Interwencja**
13:40 **Trudne sprawy**
14:40 **Dlaczego ja?**
15:50 **Wydarzenia**
16:10 **Pogoda**
16:15 **Interwencja**
16:30 **Na ratunek 112**
17:00 **Gliniarze**
18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy
18:50 **Wydarzenia**
19:25 **Gość Wydarzeń**
19:45 **Sport**
19:55 **Pogoda**
20:05 **Matka**
21:05 **Wotum nieufności**

FILM SENSACYJNY

22:10 **Jack Reacher: Nigdy nie wracaj** Kierująca jednostką dochodzeniową major Susan Turner zostaje niesłuszne oskarżona o zdradę kraju. Kobieta trafia za kratki. Jej wierny przyjaciel Jack Reacher - zasłużony były członek jednostki - nie zawaha się przed niczym, żeby pomóc koleżance i udowodnić przed światem jej niewinność. .
00:50 **Witajcie w dżungli** W brutalnej miejskiej dżungli Los Angeles można spotkać takich ludzi jak Beck... no, nie zupełnie takich jak on.
03:05 **Nasz Nowy Dom**
04:15 **Zjedz Alaskę**

TVP Kultura

07:00 **Muzyczne poranki**
07:15 **Co dalej?**
07:55 **Wędrowiec Polski** - Warmia śladami Kopernika - cykl reportaży
08:35 **Retro kino** - Miłość po południu - komedia romantyczna
11:00 **U Pana Boga w ogródku** - serial komediowy
11:55 **Reżyserzy** - Robert Wise - cykl dokumentalny
12:50 **Baśnie z piasku** - serial
13:50 **Informacje kulturalne**
14:15 **Artur i Minimki 3: Dwa światy** - film animowany
16:15 **Czeskie śniadanie** - Nemocnice na kraji mesta
17:20 **Trzeci punkt widzenia** - program publicystyczny
18:00 **Gwiazdy estrady**
18:45 **55 kapeluszy Pani Hanki. Benefis Hanki Bielickiej**

DRAMAT

20:00 **Kino Mocnych Wrażeń - Monos - Oddział małp** - dramat, prod. Francja, Kolumbia, 2019, reż. Alejandro Landres, wyk. Moises Arias, Sofia Buenavantura, Julianne Nicholson, Laura Castrillon
21:55 **Informacje kulturalne**
22:20 **Panorama kina polskiego** - Prosta historia o morderstwie - dramat, reż. Arkadiusz Jakubik
24:00 **Scena muzyczna** - Bartek Wąsik plays Radiohead
01:00 **Ach śpij kochanie** - film kryminalny
02:50 **Philip Roth - spotkanie z pisarzem** - film
03:55 **Co dalej?** - O tym mówi świat
04:40 **Informacje kulturalne**

TV Puls

06:00 **Kobra - oddział specjalny**
08:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
09:00 **Kurierzy**
10:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy prod. Polska
11:00 **Zaklinaczka duchów**
13:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy prod. Polska
14:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy
15:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
16:00 **Kurierzy**
17:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
18:00 **Kurierzy**

SERIAL OBYCZAJOWY

19:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy prod. Polska
20:00 **Poniedziałkowy Hit: Kontratak**
22:00 **Joker**
23:55 **Dzielnica strachu**
01:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy prod. Polska
02:00 **Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat** - program informacyjny
02:50 **Menu na miarę** - program kulinarny prod. Polska
05:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy prod. Polska

TVN 7

05:00 **Szkoła** - program obyczajowy
06:55 **Papiery na szczęście** - serial
07:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:00 **Idealna niania**
11:45 **Zagadki losu** - program obyczajowy
12:45 **Szpital** - program obyczajowy
13:50 **Sąd rodzinny** - program sądowy
14:50 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
15:50 **Tajemnice miłości**
16:50 **Zagadki losu** - program obyczajowy
17:55 **Ten moment** - program obyczajowy
18:30 **Papiery na szczęście** - serial, Polska
19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
20:00 **True Love**

KOMEDIA

21:00 **Laski na gigancie** - film komedia, USA, Kanada, 2017, reż. Malcolm D. Lee, wyk. Queen Latifah, Jada Pinkett Smith, Regina Hall, Tiffany Haddish, Larenz Tate
23:35 **Seks w wielkim mieście II** - film komedia, USA, 2010, reż. Michael Patrick King, wyk. Sarah Jessica Parker, Kim Cattrall, Kristin Davis, Cynthia Nixon, David Eigenberg, Liza Minelli, Chris Noth
02:40 **True Love**
03:40 **Druga strona medalu** - talk show

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **10:50** Hardkorowy lombard **11:50** Święty **12:55** Detektywi w Akcji **13:55** STOP Drogówka **16:00** Policjantki i Policjanci **17:00** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial obyczajowy prod. Polska **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial obyczajowy prod. Polska **21:00** Love Island. Wyspa miłości **22:00** Konspiracja Echelon **00:10** We krwi - Portoryko, Wielka Brytania, 2014, reż. Stockwell John, wyk. Cam Gigandet, Gina Carano, Trejo Danny Podczas wakacji na Karaibach znika mąż Avy. Kobieta podejrzewa, że za jego zaginięciem kryją się niebe

TV Trwam

10:15 Rozmowy niedokończone **11:20** Stan Bezpieczeństwa Państwa **11:30** Opiekuńcze skrzydła **12:00** Anioł Pański **12:03** Informacje dnia **12:20** Przygody pana Michała **12:50** Pierwszy zmysł **13:20** 40 dni z modlitwą **13:30** Msza święta z Jasnej Góry **14:20** Muzyczne chwile **14:30** Stanisław Ledóchowski i jego twórczość **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Informacje dnia **16:10** Sanktuaria polskie **16:30** Porady Medyczne Bonifratrów **17:00** Świadkowie **17:30** Na łowy **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Informacje dnia **18:15** Rozmowy niedokończone **19:25** Święty na każdy dzień **19:30** Opowieści Theo **19:45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnogórski

wtorek 21 marca

TVP 1

04:45 **Klan** - telenowela
05:10 **Przysięga** - serial obyczajowy
06:00 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
07:00 **Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze**
07:30 **Kościół z bliska**
08:00 **Wiadomości**
08:10 **Kwadrans polityczny**
08:25 **Informacje kulturalne**
08:30 **Pogoda poranna**
08:40 **Ranczo** - serial
09:40 **Komisarz Alex** - serial kryminalny
10:35 **Ojciec Mateusz** - serial kryminalny
11:30 **Leśniczówka** - serial obyczajowy
12:00 **Wiadomości**
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda** - magazyn
12:35 **Magazyn Rolniczy**
12:50 **Natura w Jedynce**

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
15:00 **Wiadomości**
15:10 **Pogoda**
15:20 **Alarm!** - magazyn
15:35 **Gra słów. Krzyżówka**
16:05 **Przysięga** - serial
17:00 **Teleexpress**
17:15 **Jaka to melodia?**
17:55 **Klan** - telenowela
18:20 **Leśniczówka** - serial
19:00 **Jeden z dziesięciu**
19:30 **Wiadomości**
20:15 **Alarm!** - magazyn
20:30 **Korona królów. Jagiellonowie** - telenowela historyczna
21:05 **Generał Nil** - dramat
23:20 **Romer** - film
00:25 **Ocaleni** - reality show
01:30 **Magazyn śledczy Anity Gargas** - magazyn

TVP 2

05:05 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
05:35 **M jak miłość** - serial
06:25 **Winterfresh. Ale po co?** - reportaż
06:55 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
07:30 **Pytanie na śniadanie**
10:35 **Panorama**
10:40 **Pytanie na śniadanie**
11:15 **Weterynarze z sercem**
11:50 **Dla niesłyszących** - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Akacjowa 38** - serial
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial
15:05 **Powrót na wyspę** - serial
15:50 **Przepis dnia**
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familiada** - teleturniej
17:15 **Zakazany owoc**
18:00 **Panorama**
18:20 **Va Banque** - teleturniej
18:45 **Akacjowa 38** - serial

SERIAL OBYCZAJOWY

19:30 **Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
20:00 **Przepis dnia**
20:10 **Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
20:45 **Kulisy serialu „M jak miłość"**
20:55 **M jak miłość** - serial
21:55 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
22:35 **Izabela, królowa Hiszpanii** - serial kostiumowy
23:35 **Joanna** - dramat
01:40 **Człowiek sukcesu** - dramat, prod. USA, 2009, reż. Brian Koppelman
03:20 **Nieśmiertelni?** - film dokumentalny
04:25 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
04:50 **Zakończenie**

TVN

05:50 **Uwaga!** - program interwencyjny
06:05 **Ukryta prawda** - program obyczajowy prod. Polska
07:00 **Doradca smaku** - program kulinarny
07:05 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 **Dzień Dobry TVN** - magazyn
11:30 **Kto to wie?**
12:05 **Ukryta prawda**
13:10 **Sekrety życia**
14:10 **Ukryta prawda** - program obyczajowy prod. Polska
15:15 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
16:20 **Kto to wie?**
16:55 **Sekrety życia**
17:55 **Ukryta prawda**
19:00 **Fakty**
19:55 **Uwaga!**

PROGRAM KULINARNY

20:10 **Doradca smaku** - program kulinarny
20:15 **Na Wspólnej** - serial
20:55 **Milionerzy** - program rozrywkowy
21:35 **Nastolatki rządzą... kasą**
22:40 **Kuba Wojewódzki**
23:40 **Sukcesja** - serial dramat
00:50 **Chyłka - oskarżenie**
01:50 **Superwizjer**
02:25 **Uprowadzona** - serial
03:30 **Uwaga!** - program interwencyjny
03:50 **Zamieszkać na plaży** - program edukacyjny
04:20 **Recepta na stary dom** - program edukacyjny
04:50 **Jak to jest zrobione** - popularnonaukowy
05:15 **Kto was tak urządził**

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:40 **Malanowski i Partnerzy**
09:40 **Sekrety rodziny**
10:40 **Dlaczego ja?**
11:40 **Gliniarze**
12:50 **Wydarzenia**
13:20 **Interwencja** - magazyn prod. Polska
13:40 **Trudne sprawy**
14:40 **Dlaczego ja?**
15:50 **Wydarzenia**
16:10 **Pogoda**
16:15 **Interwencja** - magazyn prod. Polska
16:30 **Na ratunek 112**
17:00 **Gliniarze**
18:00 **Pierwsza miłość**
18:50 **Wydarzenia**
19:25 **Gość Wydarzeń**
19:45 **Sport**
19:55 **Pogoda**
20:05 **Ninja Warrior Polska**

FILM S-F

22:10 **Battleship: Bitwa o Ziemię** Decydująca bitwa o Ziemię rozegra się na morzu. Światowa koalicja morska to ostatnia nadzieja ludzi na przetrwanie w obliczu potężnej floty obcych statków z kosmosu. Zrobiony z rozmachem przygodowy film akcji to pokaz spektakularnych efektów wizualnych.
01:10 **Jack Reacher: Nigdy nie wracaj** Kierująca jednostką dochodzeniową major Susan Turner zostaje niesłuszne oskarżona o zdradę kraju. Kobieta trafia za kratki.
03:45 **Nasz Nowy Dom**
04:45 **Disco Gramy**

TVP Kultura

06:50 **Co się dzieje**
07:25 **Informacje kulturalne**
07:55 **Księga Przestrzeni**
08:35 **Zaginione Skarby** - „Walka karnawału z postem" - film animowany
08:55 **Daleko od okna** - dramat, reż. Jan Jakub Kolski, wyk. Dominika Ostałowska, Dorota Landowska, Bartosz Opania, Krzysztof Pieczyński, Karolina Gruszka
11:00 **U Pana Boga w ogródku** - serial komediowy
11:55 **Kocham radio**
13:50 **Informacje kulturalne**
14:30 **Portret podwójny** - film obyczajowy
16:35 **Galeria sztuki na ekranie**
17:40 **Co dalej?**
18:15 **12. Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole'74**

DRAMAT

20:00 **Lekkie obyczaje - Made in Bangladesh** - dramat, prod. Dania, Francja, 2019, reż. Rubaiyat Hossain, wyk. Rikita Nandini Shimu, Novera Rahman, Deepanwita Martin
21:45 **Informacje kulturalne**
22:10 **Teatr Telewizji. Noce sióstr Bronte**
23:15 **Młoda Polska** - Wenus z Willendorfu - film krótkometrażowy, reż. Zuzanna Grajcewicz, wyk. Katarzyna Strączek, Sonia Roszczuk
23:50 **Kino Mocnych Wrażeń** - Monos - Oddział małp - dramat
01:45 **Niedziela z...**
02:40 **Co dalej?**
03:10 **Informacje kulturalne**

TV Puls

06:00 **Kobra - oddział specjalny**
08:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
09:00 **Kurierzy**
10:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy prod. Polska
11:00 **Zaklinaczka duchów**
13:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
14:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy
15:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
16:00 **Kurierzy**
17:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
18:00 **Kurierzy**
19:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy

FILM SENSACYJNY

20:00 **Wyścig ze śmiercią** Anonimowy złodziej, aby zaistnieć w półświatku przestępczym podejmuje się obrabowania narkotykowego barona. Wszystko idzie zgodnie z planem do czasu, gdy na jego drodze staje żona przemytnika, a to dopiero początek kłopotów.
21:50 **Akt zemsty**
23:30 **Dzielnica strachu**
00:30 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
01:25 **Zobacz to! Blok powtórkowy: Na jedwabnym szlaku**
02:10 **Na jedwabnym szlaku**
04:00 **Menu na miarę** - program kulinarny

TVN 7

05:00 **Szkoła** - program obyczajowy
06:55 **Szpital** - program obyczajowy
07:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:00 **Idealna niania 2**
11:45 **Zagadki losu** - program obyczajowy
12:45 **Szpital** - program obyczajowy
13:50 **Sąd rodzinny** - program sądowy
14:50 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
15:50 **Tajemnice miłości**
16:50 **Zagadki losu** - program obyczajowy
17:55 **Ten moment** - program obyczajowy
18:30 **Papiery na szczęście** - serial, Polska
19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy prod. Polska
20:00 **True Love**

FILM OBYCZAJOWY

21:00 **Banksterzy** - film obyczajowy, Polska, 2020, reż. Marcin Ziębiński, wyk. Antoni Królikowski, Magdalena Lamparska, Katarzyna Zawadzka, Tomasz Karolak, Jan Frycz
23:15 **Barry Seal, król przemytu** - film, USA, Japonia, Kolumbia, 2017, reż. Doug Liman, wyk. Tom Cruise, Domhnall Gleeson, Sarah Wright, Jesse Plemons, Caleb Landry Jones
01:35 **True Love**
02:40 **Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką**
03:40 **Druga strona medalu** - talk show

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **10:50** Hardkorowy lombard **11:50** Święty **12:55** Detektywi w Akcji **13:55** STOP Drogówka **16:00** Policjantki i Policjanci **17:00** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21:00** Love Island. Wyspa miłości **22:00** Bestia **23:55** Kolekcjoner. Arkin, były więzień, musi spłacić dług wobec swojej eks-małżonki. W desperacji postanawia okraść wiejski dom swego nowego pracodawcy. Nie zdaje sobie sprawy, że dom ten upatrzył sobie inny przestępca. **01:50** Śmierć na 1000 sposobów **02:50** Trans World Sport 2023 **03:55** SuperLudzie

TV Trwam

11:35 Święty na każdy dzień **11:40** Ma się rozumieć **11:50** Słowo życia **12:00** Anioł Pański **12:03** Informacje dnia **12:20** Wytrwali w wierze **13:20** 40 dni z modlitwą **13:30** Msza święta **14:20** Muzyczne chwile **14:30** Franciszkanie **15:15** Stan wojenny w Polsce **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Informacje dnia **16:10** Jestem mamą **16:25** Przyroda w Obiektywie **16:45** W sądeckiej krainie **17:10** Prosto o gospodarce **17:30** Zostań Żołnierzem RP **17:45** Muzyczne chwile **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Informacje dnia **18:15** Rozmowy niedokończone **19:25** Święty na każdy dzień **19:30** Każdy maluch to potrafi **19:45** Modlitwa **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel Jasnogórski

eprasa.pl ffa30c590c

środa 22 marca

TVP 1

04:45 **Klan** - telenowela
05:15 **Przysięga** - serial obyczajowy
06:00 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
07:00 **Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej**
07:30 **Rodzinny ekspres** - Szukajmy Boga
08:00 **Wiadomości**
08:10 **Kwadrans polityczny**
08:25 **Informacje kulturalne**
08:30 **Pogoda poranna**
08:40 **Ranczo** - serial
09:40 **Komisarz Alex** - serial kryminalny
10:40 **Ojciec Mateusz** - serial kryminalny
11:30 **Leśniczówka** - serial obyczajowy
12:00 **Wiadomości**
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda** - magazyn
12:40 **Rok w ogrodzie Extra**
12:55 **Natura w Jedynce**

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
15:00 **Wiadomości**
15:10 **Pogoda**
15:20 **Alarm!** - magazyn
15:35 **Gra słów. Krzyżówka** - teleturniej
16:05 **Przysięga** - serial
17:00 **Teleexpress**
17:15 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
17:55 **Klan** - telenowela
18:20 **Leśniczówka** - serial
19:00 **Jeden z dziesięciu**
19:30 **Wiadomości**
20:15 **Alarm!** - magazyn
20:30 **Korona królów. Jagiellonowie**
21:05 **Regulamin zabijania**
23:20 **Wybudzeni**
00:35 **Oddział specjalny: Wyspa śmierci**

TVP 2

05:00 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
05:30 **M jak miłość** - serial
06:25 **Pożyteczni.pl** - magazyn
06:55 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
07:30 **Pytanie na śniadanie**
10:35 **Panorama**
10:40 **Pytanie na śniadanie**
11:15 **Zakochaj się w Polsce**
11:50 **Dla niesłyszących** - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Akacjowa 38** - serial
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
15:05 **Powrót na wyspę** - serial
15:50 **Przepis dnia**
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familiada** - teleturniej
17:15 **Zakazany owoc**
18:00 **Panorama**
18:20 **Va Banque** - teleturniej
18:45 **Akacjowa 38** - serial

SERIAL OBYCZAJOWY

19:30 **Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
20:00 **Przepis dnia**
20:10 **Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
20:45 **Kulisy seriali Na dobre i na złe i Na sygnale**
20:55 **Na dobre i na złe** - serial
21:55 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
22:35 **Izabela, królowa Hiszpanii** - serial kostiumowy
23:35 **Sierpniowy weekend** - film obyczajowy
01:20 **W kręgu podejrzeń** - serial kryminalny
02:20 **Tajemnica Ojca Pio** - film dokumentalny
03:50 **Za marzenia** - serial
04:40 **Zakończenie**

TVN

05:50 **Uwaga!** - program interwencyjny
06:05 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
07:00 **Doradca smaku** - program kulinarny
07:05 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 **Dzień Dobry TVN** - magazyn
11:30 **Kto to wie?**
12:05 **Ukryta prawda**
13:10 **Sekrety życia**
14:10 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
15:15 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
16:20 **Kto to wie?**
16:55 **Sekrety życia**
17:55 **Ukryta prawda**
19:00 **Fakty**
19:55 **Uwaga!** - program interwencyjny
20:10 **Doradca smaku**

SERIAL OBYCZAJOWY

20:15 **Na Wspólnej** - serial obyczajowy
20:55 **Milionerzy** - program rozrywkowy
21:35 **Ugotowani w parach**
22:40 **Zaginiona dziewczyna** - film sensacyjny, USA, 2014, reż. David Fincher, wyk. Ben Affleck, Rosamund Pike, Neil Patrick Harris, Tyler Perry
01:35 **Mój agent** - serial, Polska
02:40 **Kwatery Hitlera**
03:40 **Uwaga!** - program interwencyjny
04:00 **Zamieszkać na plaży**
04:30 **Recepta na stary dom**
05:00 **Jak to jest zrobione** - serial popularnonaukowy
05:25 **Kto was tak urządził** - poradnikowy

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:40 **Malanowski i Partnerzy**
09:40 **Sekrety rodziny**
10:40 **Dlaczego ja?**
11:40 **Gliniarze**
12:50 **Wydarzenia**
13:20 **Interwencja** - magazyn
13:40 **Trudne sprawy**
14:40 **Dlaczego ja?**
15:50 **Wydarzenia**
16:10 **Pogoda**
16:15 **Interwencja** - magazyn prod. Polska
16:30 **Na ratunek 112**
17:00 **Gliniarze**
18:00 **Pierwsza miłość**
18:50 **Wydarzenia**
19:25 **Gość Wydarzeń**
19:45 **Sport**
19:55 **Pogoda**
20:05 **Lulu**
21:05 **Hell's Kitchen**

FILM AKCJI

22:45 **Szklana pułapka 4.0** Internetowi superhakerzey umieszczają w swoim blogu plan zniszczenia naszej cywilizacji. Podchwytuje go bezwzględny złoczyńca, który postanawia wprowadzić go w czyn w ciągu trzech dni, doprowadzając tym samym do zagłady naszego świata...
01:25 **I kto to mówi!** Molly jest w ciąży, niestety przyszły ojciec okazał się być wyjątkowym palantem . Dziewczyna postanawia, że urodzi dziecko i znajdzie mu godnego zaufania tatusia.
03:35 **Nasz Nowy Dom**
04:40 **Disco Gramy**
05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

07:00 **Muzyczne poranki**
07:15 **Informacje kulturalne** - informator kulturalny
07:45 **Co dalej?** - program publicystyczny
08:15 **Res Poloniae** - O Polsce z oddali - Hendrik Lindepuu - rozmowa, reż. Piotr Poraj Poleski
08:55 **Portret podwójny** - film obyczajowy, reż. Mariusz Front, wyk. Maciej Adamczyk, Elżbieta Piekacz, Adam Bauman, Adam Bosko, Irena Front, Paweł Grzelak, Maciej Karpiński, Bogusław Kierc, Agnieszka Wosińska, Tomasz Zygadło
11:00 **U Pana Boga w ogródku** - serial komediowy
11:55 **William Holden, między światłem a cieniem** - film dokumentalny
13:05 **Informacje kulturalne**
13:30 **Pas de deux** - film TVP, reż. Kinga Lewińska

FILM OBYCZAJOWY

14:20 **Szczęśliwy człowiek** - film obyczajowy
16:00 **Mistrzowie kina - Rita Hayworth, bogini miłości**
17:10 **Księga Przestrzeni**
17:45 **Zaginione Skarby** - „Leżąca lwica" - film
17:55 **Połowy na rzece wspomnień** - Wielkie damy - cykl reportaży
18:30 **Nikt tylko ty**
19:15 **Powróćmy jak za dawnych lat** - Wieczór 3
20:00 **Na wschód od Hollywood** - Podwójne życie - dramat
21:55 **Informacje kulturalne**
22:20 **Tanie Dranie**
23:00 **Więcej niż fikcja**
00:05 **Jazz Juniors**

TV Puls

06:00 **Kobra - oddział specjalny**
08:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
09:00 **Kurierzy**
10:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
11:00 **Zaklinaczka duchów**
13:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
14:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy
15:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
16:00 **Kurierzy**
17:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
18:00 **Kurierzy**
19:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy

FILM AKCJI

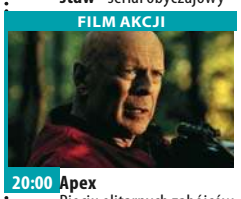

20:00 **Apex** Pięciu elitarnych zabójców zostaje wynajętych aby schwytać mężczyznę na bezludnej wyspie. Tam sami stają się ofiarą.
21:55 **Terminator**
00:00 **Dzielnica strachu**
01:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
02:00 **Zobacz to! Blok powtórkowy: Na jedwabnym szlaku**
02:35 **Z archiwum policji** - serial dokumentalny
03:00 **Taki jest świat** - program informacyjny
03:55 **Na jedwabnym szlaku**
04:35 **Z archiwum policji** - serial dokumentalny
05:00 **Rodzinny interes**

TVN 7

05:00 **Szkoła** - program obyczajowy
06:55 **Szpital** - program obyczajowy
07:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:00 **Idealna niania**
11:45 **Zagadki losu** - program obyczajowy
12:45 **Szpital** - program obyczajowy
13:50 **Sąd rodzinny** - program sądowy
14:50 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
15:50 **Tajemnice miłości**
16:50 **Zagadki losu** - program obyczajowy
17:55 **Opowieści małżeńskie** - program obyczajowy
19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
20:00 **True Love**
21:00 **Uciekaj!** - film horror, USA, Japonia, 2017

KOMEDIA

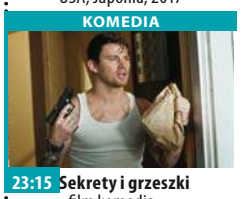

23:15 **Sekrety i grzeszki** - film komedia, prod. USA, 2011, reż. Ron Howard, wyk. Vince Vaughn, Kevin James, Jennifer Connelly, Winona Ryder, Channing Tatum, Queen Latifah, Amy Morton Widząc żonę przyjaciela w objęciach obcego mężczyzny, Ronny zastanawia się, jak powinien postąpić.
01:35 **True Love**
02:40 **Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką** - program dokumentalny
03:40 **Druga strona medalu** - talk show prod. Polska

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **10:50** Hardkorowy lombard **11:50** Święty **12:55** Detektywi w Akcji **13:55** STOP Drogówka **16:00** Policjantki i Policjanci **17:00** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21:00** Love Island. Wyspa miłości **22:00** W imię zasad **00:10** Zakazane królestwo - USA, Chiny, 2008, reż. Minkoff Rob, wyk. Angarano Michael, Chan Jackie, Li Jet Nastolatek z Bostonu - Jason jest zafascynowany chińskimi sztukami walki. **02:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

11:00 Europejska perła baroku **11:25** Jestem mamą **11:40** Prosto o gospodarce **12:00** Anioł Pański **12:03** Informacje dnia **12:20** Inżynier **12:50** Święty na każdy dzień **12:55** Lecz ludzi dobrej woli jest więcej **13:20** 40 dni z modlitwą **13:30** Msza święta z Jasnej Góry **14:20** Muzyczne chwile **14:30** Rezurekcja **15:15** Spektakl teatralny: Pupil pupila. Komedia w jednym akcie **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Informacje dnia **16:10** Na zdrowie **16:35** Podhalański Ogień **17:00** Po stronie prawdy **17:50** Muzyczne chwile **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Anioł Pański **18:05** Informacje dnia **18:15** Rozmowy niedokończone **19:25** Święty na każdy dzień **19:30** Opowieści z Księgi Cnót **20:00** Informacje dnia **20:20** Różaniec **20:50** Myśląc Ojczyzna **21:00** Apel

czwartek 23 marca

TVP 1

04:45 **Klan** - telenowela
05:10 **Przysięga** - serial obyczajowy
06:05 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
07:00 **Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze**
07:30 **Pełnia Wiary** - magazyn
08:00 **Wiadomości**
08:10 **Kwadrans polityczny**
08:25 **Informacje kulturalne**
08:30 **Pogoda poranna**
08:40 **Ranczo** - serial obyczajowy
09:40 **Komisarz Alex** - serial kryminalny
10:35 **Ojciec Mateusz** - serial kryminalny
11:30 **Leśniczówka**- serial
12:00 **Wiadomości**
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda** - magazyn
12:35 **To się opłaca** - magazyn
12:55 **Natura w Jedynce**

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
15:00 **Wiadomości**
15:20 **Alarm!** - magazyn
15:35 **Gra słów. Krzyżówka**
16:05 **Przysięga** - serial
17:00 **Teleexpress**
17:15 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
17:55 **Klan** - telenowela
18:20 **Leśniczówka** - serial
19:00 **Jeden z dziesięciu**
19:30 **Wiadomości**
20:15 **Alarm!** - magazyn
20:35 **Ojciec Mateusz** - serial
21:30 **Sprawa dla reportera**
22:30 **Magazyn śledczy Anity Gargas** - magazyn
23:10 **Magazyn kryminalny 997** - magazyn
24:00 **Tanie Dranie** - talk-show
00:45 **Krucjata. Prawo serii**

TVP 2

04:55 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
05:30 **M jak miłość** - serial
06:20 **Smaki świata** - magazyn
06:55 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
07:30 **Pytanie na śniadanie**
10:35 **Panorama**
10:40 **Pytanie na śniadanie**
11:15 **Tacy byliśmy** - cykl reportaży
11:50 **Dla niesłyszących** - Barwy szczęścia - serial obyczajowy
12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
13:15 **Akacjowa 38** - serial
14:05 **Va Banque** - teleturniej
14:35 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
15:05 **Powrót na wyspę** - serial
15:50 **Przepis dnia**
16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
16:35 **Familiada** - teleturniej
17:15 **Zakazany owoc**
18:00 **Panorama**
18:20 **Va Banque** - teleturniej

SERIAL OBYCZAJOWY

18:45 **Akacjowa 38** - serial obyczajowy
19:30 **Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
20:00 **Przepis dnia**
20:10 **Barwy szczęścia** - serial obyczajowy
20:50 **Wszyscy moi mężczyźni** - komedia
22:35 **La Bandida** - serial obyczajowy
23:35 **Pracownik miesiąca** - komedia, prod. USA, 2004, reż. Mitch Rouse
01:25 **Pokonać siebie** - film obyczajowy
03:10 **Niewierność** - serial obyczajowy
04:10 **Rodzinka.pl** - serial komediowy
04:45 **Zakończenie**

TVN

05:50 **Uwaga!** - program interwencyjny
06:05 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
07:00 **Doradca smaku** - program kulinarny
07:05 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
08:00 **Dzień Dobry TVN** - magazyn
11:30 **Kto to wie?**
12:05 **Ukryta prawda**
13:10 **Sekrety życia**
14:10 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
15:15 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
16:20 **Kto to wie?**
16:55 **Sekrety życia**
17:55 **Ukryta prawda**
19:00 **Fakty**
19:55 **Uwaga!** - program interwencyjny
20:10 **Doradca smaku**

SERIAL OBYCZAJOWY

20:15 **Na Wspólnej** - serial obyczajowy
20:55 **Milionerzy** - program rozrywkowy
21:35 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
22:40 **Nowe oblicze Greya** - film obyczajowy, USA, 2018, reż. James Foley, wyk. Dakota Johnson
00:45 **Czerwony smok** - film sensacyjny, USA, Niemcy, 2002, reż. BrettRatner, wyk. Anthony Hopkins, Edward Norton, Ralph Fiennes, Harvey Keitel, Emily Watson, Mary-Louise Parker, Philip Seymour Hoffman
03:20 **Szpital**
04:25 **Uwaga!**

POLSAT

06:00 **Nowy dzień z Polsat News**
08:40 **Malanowski i Partnerzy** - serial kryminalny prod. Polska
09:40 **Sekrety rodziny**
10:40 **Dlaczego ja?**
11:40 **Gliniarze**
12:50 **Wydarzenia**
13:20 **Interwencja**
13:40 **Trudne sprawy**
14:40 **Dlaczego ja?**
15:50 **Wydarzenia**
16:10 **Pogoda**
16:15 **Interwencja**
16:30 **Na ratunek 112**
17:00 **Gliniarze**
18:00 **Pierwsza miłość**
18:50 **Wydarzenia**
19:25 **Gość Wydarzeń**
19:45 **Sport**
19:55 **Pogoda**
20:05 **Nasz Nowy Dom** - magazyn
21:05 **Przyjaciółki**

DRAMAT

22:10 **Tolkien** Ukazane kluczowe lata z życia młodego pisarza, który po śmierci matki trafia do szkoły z internatem, gdzie odnajduje przyjaźń, miłość i artystyczną inspirację wśród innych podobnych sobie indywidualistów. Gdy wybucha I wojna światowa, przetrwanie „braterstwa" staje pod znakiem zapytania, a zdobyte doświadczenia inspirują Tolkiena do napisania słynnego cyklu powieści o „Władcy pierścieni".
00:30 **„Kabaretowa Ekstraklasa"**
01:00 **Zakończenie programu**

TVP Kultura

07:00 **Muzyczne poranki**
07:30 **Informacje kulturalne**
08:00 **Eureka biblioteka!**
08:20 **Niedziela z... Haliną Kunicką**
09:15 **Szczęśliwy człowiek** - film obyczajowy
11:00 **U Pana Boga w ogródku** - serial komediowy
11:55 **Linia życia. Sztuka Clyfforda Stilla** - film dokumentalny, prod. USA, 2019, reż. Dennis Scholl
13:20 **Informacje kulturalne**
13:50 **Monolog trębacza**
14:25 **Akcja pod Arsenałem** - dramat, reż. Jan Łomnicki, wyk. Cezary Morawski, Mirosław Konarowski, Magdalena Wołłejko
16:15 **Przeciwieństwa i pary** - Truffaut - Godard
17:25 **Co dalej?**
18:00 **Benefis Jacka Cygana**
18:55 **Benefis Jacka Wójcickiego w Teatrze Stu**

FILM OBYCZAJOWY

20:10 **Czwartkowy klub filmowy - Cudowni mężczyźni z korbką** - film obyczajowy, prod. Czechosłowacja, 1979, reż. Jiri Menzel, wyk. Rudolf II Hrusinsky, Vladimir Mensik, Jiri Menzel, Vlasta Fabianova, Blazena Holisova
21:50 **Informacje kulturalne**
22:10 **Duran Duran** - prawda, jakiej nie znacie - film dokumentalny
23:25 **Na wschód od Hollywood** - Podwójne życie - dramat
01:25 **Jutro albo pojutrze**
03:10 **Co dalej?**
03:45 **Informacje kulturalne**
04:15 **Teledyski**
05:30 **Afisz kulturalny**

TV Puls

06:00 **Kobra - oddział specjalny**
08:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
09:00 **Kurierzy**
10:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
11:00 **Zaklinaczka duchów**
13:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
14:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy
15:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
16:00 **Kurierzy**
17:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
18:00 **Kurierzy**
19:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy

KOMEDIA

20:00 **Futro z misia** - komedia
22:05 **Gorący pościg**
23:55 **Dzielnica strachu**
00:55 **Lombard. Życie pod zastaw** - serial obyczajowy
01:55 **Zobacz to! Blok powtórkowy: Menu na miarę** - program kulinarny
02:30 **Z archiwum policji** - serial dokumentalny
02:55 **Menu na miarę** - program kulinarny
03:35 **Taki jest świat** - program informacyjny
04:15 **Z archiwum policji** - serial dokumentalny
05:00 **Rodzinny interes** - serial obyczajowy

TVN 7

05:00 **Szkoła**
06:55 **Szpital** - program obyczajowy
07:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
11:00 **Idealna niania**
11:45 **Zagadki losu** - program obyczajowy
12:45 **Szpital** - program obyczajowy
13:50 **Sąd rodzinny**
14:50 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
15:50 **Tajemnice miłości**
16:50 **Zagadki losu** - program obyczajowy
17:55 **Opowieści małżeńskie** - program obyczajowy
19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
20:00 **True Love**
21:00 **Dziedzictwo Bourne'a** - film sensacyjny, USA, Japonia, 2012, reż. Tony Gilroy, wyk. Jeremy Renner, Rachel Weisz, Edward Norton

HORROR

23:45 **Annabelle wraca do domu** - film horror, USA, 2019, reż. Gary Dauberman
02:00 **True Love**
03:05 **Zbrodnie, które wstrząsnęły Ameryką**
04:05 **Druga strona medalu** - talk show

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu **08:00** Nasz Nowy Dom **09:00** Pierwsza miłość **09:50** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **10:50** Hardkorowy lombard **11:50** Święty **12:55** Detektywi w Akcji **13:55** STOP Drogówka **16:00** Policjantki i Policjanci **17:00** Łowcy Skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21:00** Love Island. Wyspa miłości **22:00** Prada albo nic . Nora jest zdolną i pracowitą studentką prawa, a Mary chodzi do college'u, ale woli spędzać czas na flirtach i zakupach w ekskluzywnych butikach. Kiedy ich ojciec umiera, siostry dowiadują się, że niedawno zbankrutował i zostawił ogromne długi. **00:15** Śmierć na 1000 sposobów **00:45** Interwencja

TV Trwam

12:00 Anioł Pański **12:03** Informacje dnia **12:20** Pamięć Sybiru **13:25** 40 dni z modlitwą **13:30** Msza święta z Jasnej Góry **14:20** Muzyczne chwile **14:30** 7 Kościołów Apokalipsy **15:00** Za kratą są zielone drzewa **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Informacje dnia **16:10** Z wędką nad wodę w Polskę i Świat **16:35** Zew natury **17:05** Akademia pro-life **17:15** Pod opieką Limanowskiej Pani

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura
INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV
Ogłoszenia i reklamy są materiałem zleconym, za ich treść odpowiedzialność ponosi ich nadawca, a nie redakcja lub wydawca gazety.

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., 85-115 Bydgoszcz, ul. Wiatrakowa 11/3, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl
Redaktor naczelny: Sławomir Grzmiel
ISSN 1643-2460
Skład komputerowy: www.klan.net.pl

eprasa.pl ffa30c590c

NADCIŚNIENIE TĘTNICZE NIE BOLI!

PODCZAS I WARMIŃSKO-MAZURSKIEJ KONFERENCJI NADCIŚNIENIA TĘTNICZEGO ROZMAWIANO O NADCIŚNIENIU WŚRÓD OSÓB MŁODYCH I WŚRÓD SENIORÓW. BYŁY TAKŻE STATYSTYKI DLA NASZEGO REGIONU — A TE CORAZ BARDZIEJ NIEPOKOJĄ. I SKŁANIAJĄ DO SZYBKIEGO DZIAŁANIA.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
m.bukowiecka@gazetaolsztynska.pl

Nadciśnienie tętnicze to dziś bardzo duży problem, o czym mówią, a wręcz alarmują statystyki. — Dlatego tym bardziej cieszę się, że I Warmińsko-Mazurska Konferencja Nadciśnienia Tętniczego cieszy się tak wielkim zainteresowaniem — mówi dr nauk med. Beata Moczulska, konsultant wojewódzka w dziedzinie hipertensjologii. — Chodzi o to, by lekarze różnych specjalizacji stale poszerzali swoją wiedzę na temat skutecznych metod leczenia tej choroby. A już szczególnie zależało mi na wysokiej frekwencji lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej — to oni mają z pacjentem najczęstszy kontakt i to oni mogą w czasie rutynowych pomiarów ciśnienia wychwycić wszelkie nieprawidłowości.

Dług zdrowotny

— W czasie pandemii wielu pacjentów zaprzestało wizyt w gabinetach lekarskich i zwyczajnie zaniedbało swoje zdrowie. Ten popandemiczny dług zdrowotny dotknął właściwie wszystkich schorzeń, od poważnych chorób nowotworowych po choroby układu sercowo-naczyniowego, które wciąż są przyczyną największej liczby zgonów na świecie — mówi prof. Leszek Gromadziński, dziekan Wydziału Lekarskiego Collegium Medicum UWM. — Przez pandemię i bardzo utrudniony kontakt pacjentów z choćby lekarzem rodzinnym, ale też ze specjalistami czy wręcz szpitalem — dziś zgłaszają się do nas pacjenci z bardzo rozchwianymi wartościami ciśnienia tętniczego, z nieprawidłowymi pomiarami, z objawami szybko postępującej niewydolności serca. Wszystko przez te wywołane pandemią trudności z dostępem do opieki zdrowotnej. Ale my wszyscy musimy ten dług jak najszybciej spłacić. A to oznacza, że musimy jak najintensywniej zaopiekować się chorymi, szczególnie chorymi z grupy seniorów. A wiele zależy nie tylko od leków — wiele możemy zmienić my sami. Dobre wyniki może dać sama zamiana trybu życia, eliminacja złych nawyków żywieniowych oraz papierosów i alkoholu.

Polska krajem wysokiego ryzyka sercowo-naczyniowego

— Polska na mapie Europy wciąż jest krajem wysokiego ryzyka sercowo-naczyniowego. Szczególnie mocno odstajemy od krajów zachodniej i południowej części naszego kontynentu — mówi prof. dr hab. med. Andrzej Januszewicz, internista, specjalista w zakresie hipertensjologii, kierownik Kliniki Nadciśnienia Tętniczego Narodowego Instytutu Kardiologii w Warszawie. — Szczególnie daleko nam wciąż do Hiszpanii, Portugalii, Francji czy Włoch. Co to oznacza dla statystycznego Polaka? W praktyce status kraju wysokiego ryzyka mówi, że każdy z nas reprezentuje znacznie wyższe ryzyko zachorowania na jakąś chorobę układu sercowo-naczyniowego niż statystyczny Hiszpan lub Francuz. Badania, które umiejscowiły Polskę jako kraj wysokiego ryzyka, opierały się przede wszystkim na częstości zgonów z powodu chorób układu sercowo-naczyniowego — czyli na tym najpoważniejszym wykładniku.

Fot. Andrzej Sprzączak

Prof. Aleksander Prejbisz w czasie wykładu: „Młody dorosły z nadciśnieniem tętniczym"

Nadciśnienie tętnicze u seniora — wiele zależy od bliskich

— Oczywiście, że w przypadku opieki nad seniorem, który cierpi na nadciśnienie tętnicze, wiele zależy od lekarza. Jednak bardzo często pomóc mogą bliscy — dzieci, wnuki — uważa prof. Leszek Gromadziński. — Wizyta w gabinecie lekarskim może odbywać się raz na pół roku i trwać kilkanaście minut. Ale to młodsze pokolenie jest z seniorem na co dzień. I to od ich zaangażowania w opiekę nad naszymi rodzicami i dziadkami wiele zależy. Tym bardziej, że w przypadku seniorów musimy pamiętać, że charakteryzuje ich wielochorobowość i wielolekowość. Po prostu prócz nadciśnienia cierpią na szereg innych chorób, nie tylko układu sercowo-naczyniowego. Dlatego do takich pacjentów zawsze musimy podchodzić indywidualnie i dokładnej analizy chorób towarzyszących, zanim przystąpimy do leczenia nadciśnienia. Zwracajmy też uwagę na to, by nasi seniorzy jak najrzadziej upadali. Przy takich upadkach i tendencji seniorów do kruchości kości bardzo często dochodzi do urazów. Dlatego bądźmy z naszymi seniorami, zapewnijmy im życzliwą, partnerską i profesjonalną opiekę. Dbajmy o nich — tak, by mogli jak najdłużej cieszyć się życiem na zasłużonej emeryturze i jak najdłużej być z nami.

Prof. Leszek Gromadziński mówił o chorym w podeszłym wieku z nadciśnieniem tętniczym

Działania na przyszłość

— By zmienić taki stan rzeczy, w perspektywie najbliższych kilku lat my, lekarze musimy zmienić nasze podejście do leczenia chorób układu sercowo-naczyniowego — uważa prof. Andrzej Januszewicz. — Musimy jeszcze skuteczniej leczyć nadciśnienie tętnicze, a zatem przede wszystkim zwiększyć jego wykrywalność wśród dorosłych i młodzieży. Bo pamiętajmy, że na nadciśnienie cierpią także ludzie młodzi i bardzo młodzi — często jest to nadciśnienie pierwotne samoistne. Musimy jak najszybciej wprowadzić wszelkie możliwe środki prewencji. Wiemy, że wiele pomaga eliminacja złych nawyków żywieniowych. Otyłość niezwykle sprzyja rozwojowi nadciśnienia tętniczego, ale też innych chorób — dlatego warto z nią walczyć. Eliminujmy też palenie tytoniu i nadużywanie alkoholu — to najwięksi wrogowie naszych serc! Dodatkowo pandemia covid-19 i wynikające z niej restrykcje, z którymi borykamy się już od ponad trzech lat, bardzo niekorzystnie nasiliły oddziaływanie właściwie wszystkich czynników, które rozwojowi nadciśnienia tętniczego sprzyjają. Sam nadzorowałem badanie obejmujące 22 kraje Europy, z którego wynika, że w okresie pandemii, w porównaniu do czasów przed pandemią — znacząco pogorszyła się kontrola ciśnienia tętniczego, rejestrowana nie tylko w gabinetach, ale przede wszystkim w systemie całodobowej rejestracji ciśnienia tętniczego krwi. A to oznacza, że statystyki, którymi dziś dysponujemy, są z pewnością bardzo niedoszacowane — niestety.

— Ubolewam, że w województwie warmińsko-mazurskim jest tylko 9 hipertensjologów, a poradni — trzy, z czego jedna, ta przy Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym w Olsztynie działa raptem od 1 lutego tego roku. W tej chwili sporą część mojej energii poświęcam na utworzenie przy Klinice Kardiologii i chorób wewnętrznych USK ośrodka kształcenia dla lekarzy w kierunku hipertensjologii. Mam nadzieję, że ośrodek zacznie działalność już w przyszłym roku, będę więc zachęcać lekarzy, by specjalizowali się w hipertensjologii. A wiadomo, że im więcej hipertensjologów, tym większa dostępność pacjentów do specjalistów. Zwiększy się dostęp do poradni znacząco poprawi wykrywalność nadciśnienia tętniczego w naszym regionie i opiekę nad pacjentami cierpiącymi z tego powodu. Tak samo wciąż staram się o tworzenie nowych poradni nadciśnienia tętniczego, chociażby w Elblągu, gdzie już dziś praktykuje kilku hipertensjologów, ale specjalistycznego ośrodka brak — deklaruje dr Beata Moczulska.

— Konferencja była niezwykle ciekawa. Gratuluję prof. Leszkowi Gromadzińskiemu i dr Beacie Moczulskiej tej inicjatywy, bo im więcej wspólnie dyskutujemy, wymieniamy wiedzą i doświadczeniami — tym nasi pacjenci są po prostu zdrowsi — mówi prof. Andrzej Januszewicz.

I Warmińsko-Mazurska Konferencja Nadciśnienia Tętniczego cieszyła się dużym zainteresowaniem

eprasa.pl ffa30c590c

JAN PAWEŁ II OBRONIŁ SIĘ SWOIM ŻYCIEM

ZARZUT, ŻE PÓŁ WIEKU TEMU NIEDOSTATECZNIE REAGOWANO NA ZJAWISKO PEDOFILII, MA CHARAKTER AHISTORYCZNY. DOMAGANIE SIĘ WSPÓŁCZESNYCH REAKCJI NA ZUPEŁNIE ODMIENNĄ RZECZYWISTOŚĆ PRAWNĄ, MEDYCZNĄ, KULTUROWĄ I KOŚCIELNĄ NIE DOPROWADZI NAS DO PRAWDY – MÓWI PROFESOR ZDZISŁAWA KOBYLIŃSKA, Z KTÓRĄ ROZMAWIAMY NA TEMAT JANA PAWŁA II W KONTEKŚCIE WYEMITOWANEGO PRZEZ TVN FILMU PT. „FRANCISZKAŃSKA 3".

Archiwum prywatne Zdzisławy Kobylińskiej

Zdzisława Kobylińska wręcza Janowi Pawłowi II egzemplarz swojej pracy doktorskiej (1992)

– Wprawdzie istnieje spór co do tego, czy pierwsza myśl jest najlepsza, ale interesują mnie właśnie pierwsze wrażenia pani profesor po obejrzeniu reportażu Marcina Gutowskiego.

– Dominowały, a właściwie dominują dwa uczucia. Smutek oraz zaskoczenie, że w Polsce można publicznie i bezkarnie atakować świętości. Także narodowe. W Kościele katolickim Jan Paweł II należy do katalogu świętych. I tego się trzymam. Nie chodzi nawet o to, że oficjalnie został nim ogłoszony, ale dlatego, że On po prostu emanował świętością. Wielokrotnie Go spotykałam, obserwowałam, bywałam na mszach świętych w prywatnej kaplicy, a nawet zamieniłam kilka zdań przy okazji tych spotkań. Szczęśliwie miałam taką możliwość podczas odbywania studiów doktoranckich w Rzymie, a później jako poseł na Sejm RP. Mój szczególny sentyment do papieża wynikał również z faktu, że był On profesorem Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, na którym sama studiowałam. Proszę się więc nie dziwić, że szkalowanie papieża i zarzucanie mu niegodziwości w kontekście świadectwa całości życia, które było prawe, szlachetne, skromne i święte, postrzegam jako przekroczenie wszelkich granic dobrego smaku i przyzwoitości.

– Ale pani profesor doskonale wie, że wielkie postacie historyczne budzą powszechną ciekawość i podlegają mniej lub bardziej uzasadnionej krytyce. Czemuż zatem dziwić się, że w przypadku Jana Pawła II zadawane są najróżniejsze pytania?

– Zasadne pytania można, a nawet trzeba zadawać. Jeżeli jednak chodzi o biografię Jana Pawła II, to gruntownie ją znamy. Chcę tylko przypomnieć, że przeprowadzono proces beatyfikacyjny i kanonizacyjny. Myśli pan, że proces informacyjny, a następnie apostolski, polegający na badaniu heroiczności cnót teologicznych i moralnych można przeprowadzić powierzchownie i niestarannie? Zakłada pan, że nie zbadano wszystkich wątków?

– Nie to, żebym był człowiekiem małej wiary, ale jak pisał John Flanagan: „Kto pyta, nie błądzi. Kto nie pyta, nigdy się nie dowie".

– Taki proces nie jest ani prosty, ani krótki. Są przesłuchiwani świadkowie, a promotor sprawiedliwości, czyli tzw. adwokat diabła wyszukuje sprawy, do których można by się, mówiąc kolokwialnie, przyczepić. Wszystko po to, by uniknąć zarzutów o ustawienie procesu. Myślę, że wiemy dziś tyle, aby z czystym sumieniem powiedzieć, że Jan Paweł II, który umarł w opinii świętości, istotnie taki był. Swoją drogą zastanawia mnie, dlaczego na etapie procesu nie ujawniły się siły, które teraz tak lekko oskarżają Jana Pawła II o rozmaite przewiny. Interesowałaby mnie odpowiedź na to pytanie!

– Pomówmy więc o zarzucanych papieżowi przewinach, czy też jak mówią subtelniejsi krytycy – zaniechaniach. Wpierw jednak przenieśmy się do PRL-u, w którym miłośnicy nowej świeckiej religii za jeden z głównych celów swojej czerwonej krucjaty uznali walkę z Kościołem. Sceptycyzm Karola Wojtyły wobec możliwości niegodziwych zachowań księży wynikał z przeświadczenia, że SB to ministerstwo kłamstwa, które jest w stanie wszystko spreparować?

– Karol Wojtyła wiedział, że do oskarżeń względem duchownych należy podchodzić z ostrożnością i rozwagą, bo prowokacje bezpieki były normą. Prezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców, a zarazem były opozycjonista z czasów PRL, Cezary Kaźmierczak, który większość lat 80. przepracował w Kurii Diecezjalnej w Siedlcach, co było przykrywką dla jego działalności podziemnej, wspomina, że non stop do biskupów trafiały skargi na duchownych według schematu: ma kochankę, pije lub/i uzależniony jest od hazardu, jest homoseksualistą. W tamtych czasach trudno było zweryfikować prawdziwość tych doniesień. Podobnie sprawa wyglądała w przypadku oskarżeń o pedofilię. Skrajnie skomplikowana sytuacja ówczesnego Kościoła powodowała, że trudno było ocenić, kto jest kim i jakie są intencje określonych osób. Nierzadko przecież atakowany duchowny był zwykłym kozłem ofiarnym.

– Złowrogi charakter działań towarzyszy spod znaku sierpa i młota sprawił, że księży niejako a priori uznano za tych, którzy nie mogą upaść?

– Wszystkie doniesienia sprawdzano na tyle, na ile było to możliwe. Powstaje jednak pytanie, czy w systemie totalnego kłamstwa, inwigilacji i preparowanych dokumentów można było dociec całej prawdy? Zgłaszanie nadużyć peerelowskim władzom mogłoby skutkować lawiną oskarżeń wobec uczciwych, a więc niewygodnych duchownych. A przecież marzeniem komunistów było to, by w Kościele pozostali ci, którzy zostali złamani. Byli to właśnie homoseksualiści, pedofile, oszuści finansowi, a także osoby świadomie zwerbowane do współpracy w już na początku seminarium.

– Wiara papieża w Kościół, a tym samym w księży, którzy są pod boską opieką, mogła wypaczyć postrzeganie świata przez Karola Wojtyłę? Innymi słowy, czy wiara w dobrą stronę człowieka może spowodować niedostrzeganie zła?

– Wiara nie polega na tym, że nie dostrzega się zła w instytucji bądź czynach określonej osoby. Karol Wojtyła jako etyk doskonale umiał rozróżniać dobro od zła, a jako niewątpliwy znawca duszy ludzkiej świetnie odczytywał ludzkie intencje. Przy tym miał fenomenalną pamięć. Kiedyś przy okazji audiencji studiujący w Rzymie ksiądz nie nałożył sutanny ani nawet koszuli z koloratką. Wydawało mu się, że papież, którego widział raz w życiu, na pewno go nie zapamięta. Jakież było jego zaskoczenie, gdy Jan Paweł II ze smutkiem zadał mu pytanie o brak właściwego stroju. Papież był człowiekiem niezwykle racjonalnym. Po części wynikało to z filozoficznego wykształcenia, skutkującego zdolnością precyzyjnego, logicznego myślenia.

– A może od Karola Wojtyły wymagamy po prostu za dużo, zapominając, że papież miał przecież ludzką naturę i jak każdy człowiek mógł popełniać błędy. Chcąc postrzegać Jana Pawła II jako bohatera bez skazy, pośrednio odczłowieczyliśmy Go, oczekując, że bez względu na okoliczności i uwarunkowania będzie ostentacyjnie wypalał gorącym żelazem wszelkie zło tego świata.

– Gdy były niepodważalne dowody, to kardynał Wojtyła zawsze reagował w sposób właściwy, adekwatnie do okoliczności tamtych czasów i posiadanej wiedzy. Proszę zapoznać się z Jego fachowymi działaniami wobec księży Józefa Loranca czy Eugeniusza Surgenta z archidiecezji krakowskiej, które zostały opisane przez redaktorów Tomasza Krzyżaka i Piotra Litkę. Znamienny jest list Karola Wojtyły, który wspomniani dziennikarze znaleźli w archiwach IPN. Czytamy w nim, że zaniechanie wymiaru kary przez niezależny trybunał kościelny w sprawie pedofila ks. Loranca ani nie przekreśla przestępstwa, ani nie zamazuje winy.

– Naturalnie nie sposób mówić o wydarzeniach sprzed blisko pół wieku, pomijając kontekst historyczny i wiążącą się z nim ówczesną świadomość. Z drugiej strony instynktownie rodzi się pytanie, czy można było zrobić coś więcej, zwłaszcza w kontekście ofiar.

eprasa.pl ffa30c590c

– O. Adam Żak, koordynator episkopatu ds. ochrony dzieci i młodzieży, słusznie zauważył, że do połowy lat 80. naiwnie uważano, że pedofilia jest zaburzeniem, które można wyleczyć.

TAKOWE LECZENIE OFEROWALI PSYCHIATRZY I PSYCHOTERAPEUCI, KTÓRZY POTEM POŚWIADCZALI BISKUPOM, ŻE KTOŚ ZOSTAŁ WYLECZONY I JUŻ NIE ZAGRAŻA MAŁOLETNIM. ZNIKOMA WIEDZA NA TEMAT PEDOFILII MŚCIŁA SIĘ W KONKRETNYCH PRZYPADKACH, GDYŻ WÓWCZAS NIE ZADAWANO SOBIE TRUDU, ABY WCZUĆ SIĘ W STAN EMOCJONALNY I PSYCHICZNY OSOBY SKRZYWDZONEJ.

Na to nakładała się niska świadomość społeczna. Rodziny czy bliscy nie chcieli takich spraw nagłaśniać. Dominowała pedagogika wstydu. Lepiej przecierpieć niż rozgłaszać. Czasami nawet nie wierzono molestowanemu dziecku, bo ksiądz, nauczyciel, trener? Przecież to niemożliwe! Ze wszystkich stron wyzierał brak gruntownej wiedzy na temat tego przestępstwa i sposobu reagowania. Moja koleżanka lekarka, która kończyła medycynę w latach 80., ostatnio powiedziała mi z całkowitą szczerością, że Akademię Medyczną skończyła bez jakiejkolwiek wiedzy na temat pedofilii. Zabrakło też wypracowanych mechanizmów działania, których Kościół się wtenczas uczył. A zatem zarzut, że pół wieku temu niedostatecznie reagowano na zjawisko pedofilii, ma charakter ahistoryczny. Domaganie się współczesnych reakcji na zupełnie odmienną rzeczywistość prawną, medyczną, kulturową i kościelną nie doprowadzi nas do prawdy.

– Powiedzmy zatem o podjętych przez Karola Wojtyłę działaniach przeciwko pedofilii.

– Na fali skandali, zwłaszcza w Stanach Zjednoczonych i Irlandii, papież zaczął zdawać sobie sprawę ze skali problemu. W 2001 roku ukazał się wydany z Jego inicjatywy list (motu proprio) „Sacramentorum sanctitatis tutela" (Ochrona świętości sakramentów) oraz zbiór norm „O najcięższych przestępstwach", ogłoszony przez Kongregację Nauki i Wiary.

Pielgrzymka parlamentarzystów świata (2000)

W DOKUMENTACH TYCH ZNAJDZIEMY WSKAZANIA CO DO POSTĘPOWANIA W SPRAWACH NAJCIĘŻSZYCH PRZESTĘPSTW, DO JAKICH ZALICZONO WYKORZYSTYWANIE DZIECI PONIŻEJ 18. ROKU ŻYCIA PRZEZ DUCHOWNYCH.

Od tego momentu potencjalni przestępcy nie podlegają już osądowi swojego biskupa miejsca czy wyższego przełożonego zakonnego, ale Kongregacji Nauki i Wiary.

– Rzeczywiście był to istotny przełom?

– Był, bo Jan Paweł II zapewne doszedł do wniosku, że nie wolno bezgranicznie ufać lokalnym episkopatom, które nie zawsze rozumieją złożoność problemu. Przede wszystkim nie są obiektywne względem duchownych, wykazują zbyt daleko posuniętą pobłażliwość, a w skrajnych przypadkach nawet kryją patologiczne zachowania. Kongregacja ds. Duchowieństwa wykazała, że niejednokrotnie troszczono się głównie o zagwarantowanie praw oskarżonych, co utrudniało ich skazanie. Najistotniejsze jest jednak to, że przestępstwa typu „delicta maiora contra fidem" (najcięższe przestępstwa przeciwko wierze) zaczęły być rozpatrywane jako najpoważniejsze działania godzące w istotę wiary. Mówiąc wprost, zrównano je z przestępstwami przeciwko sakramentom, za co można nałożyć najcięższe kary. Do Kongregacji decyzją Jana Pawła II od 2001 roku zaczęły spływać informacje o przestępstwach seksualnych względem dzieci i młodzieży. Na marginesie przypomnę tylko, że wówczas tą Kongregacją kierował zwany „pancernym kardynałem" Józef Ratzinger.

– Młyny boże mielą jednak powoli. Znamy chociażby sprawę Marciala Maciela Degollado, założyciela Zgromadzenia Legionistów Chrystusa i długoletniego przestępcy seksualnego. Wyjątkowo mroczna postać, która niemalże do swoich ostatnich dni (zmarł w 2008 roku) w Watykanie czuła się jak ryba w wodzie.

– Równie bulwersująca jest sprawa kardynała Theodora McCarricka, wydalonego ze stanu duchownego, pedofila, zwyrodnialca, oszusta i krzywoprzysięscy. Czy jednak w tych dwóch spektakularnych przypadkach Jan Paweł II na pewno miał rzetelną wiedzę? Otóż sekwencja zdarzeń, rozwój wypadków i zeznania pokazują, że nie. Papież działał w dobrej wierze, podejmując decyzje zgodnie z prawym sumieniem i zakresem wiedzy, do której miał dostęp. Inna sprawa to zakres tej wiedzy. Być może Ojciec Święty za bardzo ufał niektórym współpracownikom z tzw. dworu papieskiego, przyjaciołom, doradcom. Jednakże nie świadczy to o Nim źle jako o człowieku.

– Na usta ciśnie się pytanie o jakość otoczenia papieża. Przyjaciółka Karola Wojtyły Wanda Półtawska swego czasu opowiadała, że musiała przemycać pod bluzką list, w którym poinformowała papieża o sprawie arcybiskupa Paetza.

– Dobrze, że Pan o to pyta, bo skoro dr Wanda Półtawska musiała używać forteli do informowania Ojca Świętego o prawdzie, to o czym to świadczy?

– Zamieniam się w słuch.

– O obstrukcji na przekazywanie informacji. Jeśli osoba świecka próbuje o czymś poinformować papieża poza protokołem i szuka sposobów dojścia do Niego, to jasno widzimy, że pewne embargo komunikacyjne jednak istniało. W świetle wypowiedzi dr Półtawskiej możemy domniemywać, że problem był poważny, albowiem istniał szlaban na przekazywanie informacji o palących kwestiach, które niewątpliwie działy się w polskim Kościele. Swoją drogą na pewno nie dotyczyło to tylko naszego Kościoła. A zatem upada uporczywie lansowana teza, że „papież na pewno o wszystkim wiedział".

– Dlaczego mimo wielu spotkań z polskimi biskupami bulwersujące wieści na temat arcybiskupa Paetza musiała przekazywać papieżowi osoba świecka?

– Jest to rzeczywiście zagadka, aczkolwiek niejedyna. Idąc tym tropem, warto zapytać, komu i dlaczego zależało na tym, żeby pewne informacje nie docierały do papieża. Kto był „hamulcowym" na papieskim dworze? W tej sprawie czekam na ustalenia archiwistów, historyków i watykanologów.

Pytając o arcybiskupa Paetza, zahaczył pan o jeszcze jeden rodzaj przestępstwa, zwany „lawendową mafią". Zagadnienie to opisał ks. prof. Dariusz Oko w książce pod takim właśnie tytułem. Ale o ile w przypadku arcybiskupa Paetza chodzi o obrzydliwe wykorzystywanie przede wszystkim dorosłych kleryków, osób będących w podległości wobec swoich przełożonych, to jednak pedofilia jest czynem wyjątkowo ohydnym, dlatego powinna być rozpatrywana odrębnie.

– Jest pani profesor w stanie wyobrazić sobie rzeczywistość, w której pomniki Jana Pawła II będą burzone, a stosunek do Niego wyznaczać będzie linia politycznego podziału?

– Jan Paweł II obronił się swoim życiem. Powtórzę raz jeszcze, w przeprowadzonym procesie nikt nie wskazał wobec Niego jakichkolwiek zarzutów. Pieczęcie na dokumentach zostały postawione i nie widzę powodu, aby podważać autorytet ludzi, którzy ten proces przeprowadzili. Albo ufamy tym komisjom, albo im nie ufamy. Albo wierzymy, że przekazano nam prawdę, albo twierdzimy, że prawda ma wymiar historyczny czy kontekstualny. A jeśli tak twierdzimy, to wówczas, z mojego punktu widzenia, nie bardzo mamy o czym rozmawiać.

– Za rozmowę jednak dziękuję.

– Ja również i mam dwie prośby. Chodzi mianowicie o to, by zaimki dotyczące św. Jana Pawła II były pisane wielką literą. Druga prośba skierowana jest do Czytelników. Otóż gorąco polecam odsłuchanie niezwykle aktualnej homilii Jana Pawła II, wygłoszonej w... Olsztynie (papież mówił o 8. Przykazaniu). Zamiast oglądać filmy wątpliwej wartości, warto sięgnąć do czegoś absolutnie ożywczego, co nasyci nasz rozum i duszę.

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK

eprasa.pl ffa30c590c

17 MARCA

W wiosennym nastroju...

Olsztyn
Benedykt Błoński – dyrygent (40-lecie pracy artystycznej), Chór CANTORES VARMIENSES, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej, Jagienka Perlikiewicz-Kass – prowadzenie koncertu | Program: cz. I utwory Johanna Sebastiana Bacha, cz. II – Pejzaże muzyczne Warmii i Mazur – WIOSNA (PRAWYKONANIE utworu Tomasz Szymuś i Bartosz Wąs).
Godz. 19:00, sala koncertowa Filharmonii.

17 MARCA

Wernisaż wystawy „Co się komu śni"

Olsztyn
Podczas wernisażu odbędzie się spotkanie z autorami prac – członkami Stowarzyszenia ARS et LIBER.
Planeta 11, godz. 16. Wstęp wolny

18 MARCA

Game Mistress RPG

Olsztyn
Sesje RPG w kobiecej odsłonie.
Planeta 11, godz. 14:30 - ok.19:00. Wstęp wolny

18 MARCA

KONCERT WIEDEŃSKI 3

Olsztyn
Orkiestra Księżniczek - znakomici soliści, wspaniałe kreacje wokalne, międzynarodowy balet, projekcje multimedialne, a przede wszystkim pierwsza na Świecie Orkiestra Księżniczek! Zabrzmią najpiękniejsze wiedeńskie melodie oraz największe przeboje z repertuaru światowego. To wszystko do zobaczenia i usłyszenia w całym kraju podczas ogólnopolskiej trasy koncertowej!
Godz. 17.00/20.00, sala koncertowa Filharmonii.

18 MARCA

Baby Filharmonia – dla dzieci do 1,5 roku

Olsztyn
Fily Diakite-Mikulska – prowadzenie, altówka | Cykl koncertów skierowany do najmłodszego grona słuchaczy, których celem jest wprowadzenie dzieci w naturalny język muzyczny, poprzez śpiew i ruch – podstawowe środki ekspresji dziecka. Koncerty chociaż przybierają formę interaktywno-warsztatową, prowadzone są bez słów, tak aby dziecko mogło w pełni doświadczyć pięknego języka, jakim jest muzyka.
Godz. 9.30, 10.30, 11.30, sala koncertowa Filharmonii.

18 MARCA

Chindogu – sztuka tworzenia zbędnych wynalazków

Olsztyn
MOK Olsztyn zaprasza na kreatywne warsztaty inspirowane japońską sztuką Chindogu. Chindogu to sztuka tworzenia niepotrzebnych wynalazków. Dla przyjemności, na przekór wszechobecnej projektozie i zalewającej nas produktozie. To sztuka obnażająca nasz konsumpcjonizm i pęd ku komercjalizacji, która nie przypadkiem rozwinęła się właśnie w Japonii - będącej w światowej czołówce zgłaszanych patentów.
Godz. godz. 12:00, Zajezdnia trolejbusowa, ul. Knosały.

18 MARCA

Wojciech Orliński: Kopernik. Rewolucje

Olsztyn
MOK Olsztyn serdecznie zaprasza na spotkanie autorskie z Wojciechem Orlińskim wokół jego najnowszej książki „Kopernik. Rewolucje".
Godz. godz. 17:00, Sala pod Amfiteatrem. Wstęp wolny

19 MARCA

Transmisja z Metropolitan Opera – Wagner „Lohengrin"

Olsztyn
„Lohengrin" Wagnera powraca do Met po 17 latach, w nowej, klimatycznej inscenizacji François Girarda. Yannick Nézet-Séguin poprowadzi orkiestrę, obsadzie zaś przewodniczyć będzie tenor Piotr Beczała w tytułowej roli tajemniczego rycerza.
Godz. 18:00, sala koncertowa Filharmonii.

19 MARCA

367. rajd pieszy Zdobywamy Siedmiomilowe Buty

Olsztyn
Koło Rodzinne Laurencja zaprasza na kolejny rodzinny rajd pieszy z cyklu Zdobywamy Siedmiomilowe. Zbiórka uczestników o godzinie 9.50 na przystanku MPK Uniwersytet-Rektorat (dojazd autobusami miejskimi linii 109 i 136). Trasa: Uniwersytet-Rektorat MPK - Kortowo - Słoneczny Stok - Stary Dwór MPK o długości 4 km. W trakcie rajdu odbędzie się konkurs na najładniejszą marzannę wykonaną przez uczestników z materiałów biodegradowalnych (np. papier, włókna roślinne, drewno, słoma, siano) - przewidziane nagrody.
Zakończenie rajdu około godziny 11.30 na pętli autobusowej Stary Dwór (linie autobusowe nr 103 i 109). Rajd poprowadzi przodownik PTTK Mariusz Wiżynis-Gawroński.
Wstęp wolny

21 MARCA

Wiosna i Wielkanoc - warsztaty wielkanocne

Olsztyn
W pierwszej części zajęć dowiemy się o powrotach ptaków, początku roku wegetacyjnego, o tym, co niegdyś robiono, by przywołać wiosnę. Będziemy mówić też o Wielkanocy, zwyczajach i świątecznych przysmakach. W drugiej części zajęć uczestnicy wykonają, według dawnego zwyczaju ozdobę: „Gaik-Maik", na przywołanie wiosny. Czas trwania 60 minut, prowadzenie Beata Błażejewicz-Holzhey.
Godz. 09.00, Muzeum Warmii i Mazur, ul. Zamkowa 2.

23 MARCA

Dobrosława „Aljas" Król: Akademia Pana Flexa

Olsztyn
MOK serdecznie zaprasza na wystawę Dobrosławy „Aljas" Król „Akademia Pana Flexa". „Akademia Pana Flexa" to połączenie wystawy oraz koncertu. Aljas zaprezentuje w przestrzeni Galerii Dobro prace, w których otwarcie krytykuje instytucje sztuki. Autorka przedstawia swoje działania od rozpoczęcia edukacji na ASP do stania się dyplomowaną i niezależną artystką.
Prace, które powstawały od pierwszego roku studiów do kilku miesięcy po uzyskaniu magistra, skupiają się na wyrażeniu rozczarowania systemem. Jest to zbiór jawnych sprzeciwów wobec szkolnictwa oraz hierarchii artystycznego światka. Dobrosława Król uwzględnia na nich nie tylko krytykę instytucji, ale także samej siebie - jako uczestnika tej struktury. Aljas w intermedialny sposób przedstawia swoje postulaty: poprzez video, dźwięk, performance, instalację oraz w końcu występ muzyczny.
Wydarzeniem uzupełniającym „Akademię Pana Flexa" będzie koncert „Pisze się przez J", który odbędzie się w sobotę 25 marca o godz. 21, również w Galerii Dobro.
Dobrosława „Aljas" Król: absolwentka ASP w Warszawie na Wydziale Sztuki Mediów. Zajmuje się przede wszystkim video artem, grafiką oraz sztuką intermedialną. Ponadto raperka otwarcie reprezentująca społeczność LGBT. W swojej twórczości porusza głównie tematykę queer, zagadnienia społeczno-kulturowe oraz wątki feministyczne.
Galeria Dobro, godz. 18:00. Wstęp wolny

24 MARCA

Koncert symfoniczny – Mendelssohn, Haydn, Beethoven

Olsztyn
Wojciech Rodek – dyrygent, Małgorzata Grzegorzewicz-Rodek – sopran, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej, Piotr Matwiejczuk – prowadzenie koncertu | Program m.in.: Feliks Mendelssohn-Bartholdy – Uwertura koncertowa Cisza morska i szczęśliwa podróż D-dur op. 27, Joseph Haydn – Scena di Berenice, Hob. XXIVa:10, Ludwig van Beethoven – Aria Ah! Perfido na sopran i orkiestrę op. 65, VII Symfonia A-dur op. 92.
Godz. 19:00, sala koncertowa Filharmonii.

24 MARCA

Koncert zespołu Big Cyc

Olsztyn
Wspólnie świętujmy 35-lecie istnienia i tworzenia tej nieprzeciętnej kapeli.
Godz. 20:00 w Auli im. Anny Wasilewskiej przy ul. Kościńskiego 11.

24 MARCA

Dolce Vita

Olsztyn
Otwarte spotkanie z językiem i kultura włoską – pokaz filmu produkcji włoskiej.
Planeta 11, godz. 19. Wstęp wolny

24 MARCA

Koncert: Vibracje

Olsztyn
Koncert zespołu, którego twórczość jest zakorzeniona w muzyce rockowej, choć można w niej odnaleźć także elementy jazzu, hip-hopu, muzyki etnicznej, a nawet współczesnej muzyki klasycznej.
Sala pod Amfiteatrem, godz. 19:00.
Bilety: 30 zł (przedsprzedaż) / 40 zł (w dniu koncertu).

25 MARCA

213. rajd dla Wytrwałych

Olsztyn
W sobotę 25 marca wyruszymy na pierwszy wiosenny (w 2023 roku) rajd dla Wytrwałych. Zbiórka na dworcu PKP Olsztyn Główny o godzinie 9.10. Przejazd z Olsztyna do Korsz pociągiem PolRegio (relacja Ełk) w godzinach 9.18 - 10.21. Bilety kupowane we własnym zakresie. Zbiórka na stacji PKP w Korszach o godzinie 10.25. Trasa: Korsze PKP - Podlechy - Kraskowo - Tołkiny - Linkowo PKP o długości 15 km (może być skrócona o 3 km, do Tołkin PKP). W trakcie rajdu zobaczymy zabytkowe wieże ciśnień, kościoły i cmentarze oraz pozostałości po zespołach pałacowo-parkowych. Powrót pociągiem PolRegio z Linkowa o godzinie 14.17 (lub z Tołkin o godzinie 14.21). Bilety kupowane we własnym zakresie. Rajd poprowadzi przodownik PTTK Andrzej Jurczyński.
Wstęp wolny

eprasa.pl ffa30c590c

26 MARCA

JAZZ w Filharmonii – Piotr Schmidt Quintet feat. Kęstutis Vaiginis - Komeda Nieznany 1967

Olsztyn

Po ponad pół wieku, publiczność może podziwiać drugą, nieznaną, część legendarnego projektu Krzysztofa Komedy „Moja słodka europejska ojczyzna". Piotr Schmidt podjął się opracowania odnalezionych rękopisów Krzysztofa Komedy i zaaranżowania muzyki. Powstały dzieła wybitne. Wszyscy muzycy wręcz niewiarygodnie wyczuli ducha muzyki Komedy.

Godz. 18:00, sala koncertowa Filharmonii.

26 MARCA

Koncert zespołu Hunter

Olsztyn

HUNTER wraca do Olsztyna z niesamowicie ważnym przesłaniem - Fuck The War! Tego wieczoru zabrzmi masa protest-songów w najlepszym, Hunterowym wykonaniu.

Godz. 19.00, ul. Nowowiejskiego 15.

26 MARCA

Musical „Kosmos" Teatru Młodych z Gdańska

Olsztyn

Musical Kosmos przedstawia piękno, ale również problemy współczesnego świata, bazuje na kluczowych wartościach oraz ich ulotności, a wszystko w kosmicznej scenerii. Musicalowa baśń opowiadająca o obiektach astronomicznych przenosi nas do kosmosu. To właśnie w rozgrywającym się wszechświecie widzowie poznają historię, którą można przenieść do codziennego życia. Bowiem funkcjonujące we wszechświecie obiekty, zawieszone gdzieś między niebem a ziemią, jak każdy z nas - gubią czasem drogę. Jednak, by ponownie wrócić na „dobre tory" potrzebują przejść serię przemian, które sprawią, że prawda ponownie będzie mogła przemówić.

Godz. 19.00, Aula Widowiskowo-Konferencyjna im. Anny Wasilewskiej, ul. Kościńskiego 11.

28 MARCA

Metallica & Symphony by Scream Inc.

Olsztyn

Scream Inc. to zespół, którego nie trzeba przedstawiać polskiej publiczności. Grupa, która zyskała międzynarodowe uznanie jako najlepszy Tribute Band zespołu Metallica, powraca z koncertami ze specjalnym udziałem orkiestry symfonicznej z Odessy pod batutą Vitalija Kovalchuka.

Godz. 19:00, sala koncertowa filharmonii.

29 MARCA

Daniel Midas - „Pokaz Magi"

Olsztyn

Daniel Midas - odkrycie Internetu roku 2022. Komik, którego „Szopkę dla reportera" oglądają już wszyscy. Prywatnie - bardzo pozytywny i zawsze uśmiechnięty chłopak.

Godz. 19.00, Aula im. Anny Wasilewskiej przy ul. Kościńskiego 11.

JUŻ NIEBAWEM PREMIERA FILMU „JOHN WICK 4"

„John Wick 4" – najnowsza produkcja z Keanu Reevesem pojawi się w kinach 24 marca. Polski dystrybutor zaprezentował ostatni zwiastun hollywoodzkiej produkcji. Zatem można powiedzieć, że rozpoczęło się już finałowe odliczenie do premiery. Analitycy rynku kinowego, zgodnie odpowiadają na pytanie zadawane przez wielu fanów produkcji. Czy powtórzy ona sukces poprzednich części? Według znawców nie tyko powtórzy, a stanie się najbardziej dochodową częścią serii. Przypomnijmy, że poprzednia część „Johna Wicka" zarobiła na całym świecie blisko 330 mln dolarów. Wynik na pewno byłby jeszcze lepszy, gdyby sensacyjna produkcja była

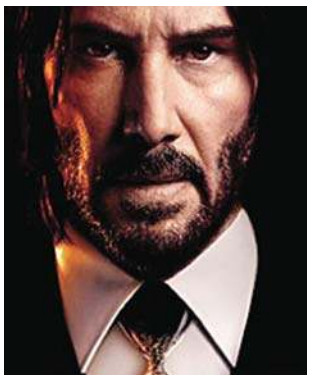

wyświetlana również w Chinach.

Jak się jednak okazuje, na wszyscy są jej fanami, znajdziemy również jej antyfanów. Dla chińskich władz Keanu Reeves jest osobą, która prowadzi antychińską działalność i filmy z jego udziałem należy bojkotować. Aktor narażał się na gniew tamtejszych nacjonalistów już od dłuższego czasu. Jego wypowiedzi o Tybecie i wspieranie idei jego niepodległości, były głośno napiętnowane w mediach. W związku z tym przed premierą filmu „Matrix: Zmartwychwstania" nawoływano do dezaprobacji aktora i amerykańskiej produkcji. Czwarta część słynnego cyklu sprzedała się za Wielkim Murem fatalnie.

Jednak to nie wszystko.

Z platform streamingowych dostępnych w Chinach zniknęły wszystkie filmy z udziałem Keanu. Po wpisaniu nazwiska hollywoodzkiego aktora w wyszukiwarce pojawiał się komunikat: „Przykro nam, żadne tytuły związane z ‚Keanu Reeves' nie zostały odnalezione". To z kolei za sprawą uczestnictwa i głośnego bojkotowania przez Reevesa w trakcie koncertu na rzecz niepodległości Tybetu, którego celem była zbiórka pieniędzy dla Tibet House (międzynarodowej organizacji założonej na prośbę duchowego i politycznego przywódcy Tybetańczyków, której misją jest m.in. ochrona starożytnych tybetańskich tradycji, kultury i sztuki).

Widzowie zza Wielkiego muru nie zobaczą, więc też najnowszego filmu z Keanu Reevesem. Przynajmniej nie w kinach i nie z legalnych źródeł. Tymczasem zapowiedzi „Johna Wicka 4" cieszą się w mediach społecznościowych ogromną popularnością, co zwiastuje świetny wynik filmu w innych krajach.

„POLOWANIE NA ĆMY" OD NIEDZIELI W TVP1

W niedzielę (19 marca) rozpoczyna się emisja serialu „Polowania na ćmy" w TVP1. Na czwartkowej konferencji prasowej zaprezentowano odcinek nowej produkcji. — To się rzadko zdarza, ale kiedy przeczytałem scenariusz, byłem pod ogromnym wrażeniem i pomyślałem, że to się nie uda. Tego miasta już nie ma, tych ludzi nie ma - nie ma tej atmosfery — powiedział przed pokazem jego reżyser Michał Rogalski.

— A jednak okazało się, że to wszystko da się zbudować w innych miastach, bo niestety tej Warszawy przedwojennej i sprzed I wojny światowej już nie ma — podkreślił.

Zwrócił uwagę, że powieść Wacława Holewińskiego „Pogrom 1905", na podstawie której powstał scenariusz serialu, jest oparta na prawdziwych zdarzeniach. — Wydarzenie pt. „pogrom alfonsów" naprawdę się wydarzyło. Oczywiście, zasługą autora jest to, że przeprowadził całą tę intrygę i stworzył takie założenie, że wszystkie te zamieszki były owocem rosyjskiej prowokacji — powiedział. — To jest jedna z tych tez, które są najbardziej prawdopodobne. Zasada dziel i rządź to jest bardzo popularna zasada polityczna do dzisiaj wszędzie i zawsze obowiązująca — ocenił. — I na tym polega aktualna i uniwersalna wartość tego serialu — dodał.

— Stworzenie tej Warszawy z 1905 r. polsko-żydowsko-rosyjskiej było fantastyczna podróżą dla nas wszystkich. Proszę nie odbierać naszego serialu, jako nudnego bryku historycznego. My bardzo dbaliśmy, żeby to była bardzo emocjonalna, intensywna, namiętna opowieść — wyjaśnił reżyser.

Serial „Polowania na ćmy" będzie emitowany w niedzielne wieczory w TVP1 o godz. 20.20 od 19 marca. Pojawi się zaraz po zakończeniu emisji serialu „Dom pod Dwoma Orłami". Rolę główną Yvette (Towarzyszki Aleksandry) zagra Sonia Mietielica. Reżyserem siedmioodcinkowego serialu jest Michał Rogalski. Scenariusz na podstawie powieści „Pogrom 1905" Wacława Holewińskiego napisały Anna Garyś i Katarzyna Tybinka.

GRZEGORZ JANIKOWSKI/PAP

WEEKENDOWY REPERTUAR HELIOS

Centrum Handlowe Aura, Olsztyn, al. Piłsudskiego 16

HELIOS
tel. 89 535 20 30
108422otbr-a-M

PIĄTEK 17 MARCA

SHAZAM! Gniew bogów / napisy: 13:30, 19:30, 20:30
SHAZAM! Gniew bogów / dubbing: 14:30, 16:30, 17:30
WYRWA: 12:40, 18:00, 20:50
65 / napisy: 15:50, 18:30, 20:10
SZKOŁA MAGICZNYCH ZWIERZĄT / familijny / od 6 lat / dubbing: 12:30, 17:00
SYN / napisy: 15:00, 20:20
KRZYK VI / napisy: 13:00, 19:15
WRÓŻKA ZĘBUSZKA / familijny / od 6 lat / dubbing: 12:15, 14:15, 16:15
ZADRA: 12:50
KOKAINOWY MIŚ / napisy: 18:15
ANT-MAN i OSA: Kwantomania / dubbing: 15:40
ASTERIKS I OBELIKS: Imperium smoka / familijny / od 7 lat / dubbing: 12:00
CREED III / napisy: 17:45
FILIP: 20:40
KOT W BUTACH. Ostatnie życzenie / familijny / od 6 lat / dubbing: 13:15, 14:40
POKOLENIE ikea: 15:00
WIELORYB / napisy: 17:15
WSZYSTKO WSZĘDZIE NARAZ – wersja rozszerzona / napisy: 19:50

SOBOTA 18 MARCA

SHAZAM! Gniew bogów / napisy: 13:30, 19:30, 20:30
SHAZAM! Gniew bogów / dubbing: 10:45, 14:30, 16:30, 17:30
WYRWA: 12:45, 18:00, 20:50
65 / napisy: 15:50, 18:30, 20:10
SZKOŁA MAGICZNYCH ZWIERZĄT / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:20, 12:30, 17:00
SYN / napisy: 15:00: 20:20
KRZYK VI / napisy: 13:00, 19:15
WRÓŻKA ZĘBUSZKA / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:00,12:00, 14:10, 16:15
ZADRA: 10:00
KOKAINOWY MIŚ / napisy: 18:15
ANT-MAN i OSA: Kwantomania / dubbing: 10:30, 12:15
ASTERIKS I OBELIKS: Imperium smoka / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:10, 11:50
CREED III / napisy: 17:45
FILIP: 20:40
KOT W BUTACH. Ostatnie życzenie / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:30, 13:15, 14:40
POKOLENIE ikea: 15:00
WIELORYB / napisy: 17:15
WSZYSTKO WSZĘDZIE NARAZ – wersja rozszerzona / napisy: 19:50

NIEDZIELA 19 MARCA

SHAZAM! Gniew bogów / napisy: 13:45, 19:30, 20:30
SHAZAM! Gniew bogów / dubbing 11:00, 14:30, 16:30, 17:30
WYRWA: 12:45, 18:00, 20:50
65 / napisy: 15:50, 18:30, 20:40
SZKOŁA MAGICZNYCH ZWIERZĄT / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:00, 12:30, 17:00
SYN / napisy: 15:00, 20:20
KRZYK VI / napisy: 13:00, 19:15
WRÓŻKA ZĘBUSZKA / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:00, 12:10, 16:15
ZADRA: 14:10
KOKAINOWY MIŚ / napisy: 18:15
ANT-MAN i OSA: Kwantomania / dubbing: 10:30, 15:40
ASTERIKS I OBELIKS: Imperium smoka / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:15, 11:50
CREED III / napisy: 17:45
FILIP: 17:15
KOT W BUTACH. Ostatnie życzenie / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:10, 13:15, 14:40
POKOLENIE ikea: 15:00
WIELORYB / napisy: 20:00
WSZYSTKO WSZĘDZIE NARAZ – wersja rozszerzona / napisy: 12:00

WEEKENDOWY REPERTUAR KINA AWANGARDA W OLSZTYNIE

PIĄTEK 17 MARCA

„W gorsecie" - prod. Francja, Austria : godz. 17.45 sala studyjna
„Jezioro słone" - prod. Polska : godz. 17.45 sala arte
„Wieloryb" - prod. USA : godz. 18.00 sala klubowa
„Syn" - prod. Wielka Brytania, Francja : godz. 19.45 sala studyjna
„Filip" - prod. Polska : godz. 19.45 sala arte
„Wyrwa" - prod. Polska : godz. 20.00 sala klubowa

SOBOTA 18 MARCA

„IO" - prod. Polska : godz. 14.00 sala arte -ostatnie pokazy
OSCARY 2023 : „Wszystko wszędzie naraz" - prod. USA : godz. 15.00 sala klubowa
OSCARY 2023 : „Wieloryb" - prod. USA : godz. 15.15 sala studyjna
„Syn" - prod. Wielka Brytania, Francja : godz. 15.30 sala arte
„W gorsecie" - prod. Francja, Austria : godz. 17.15 sala studyjna
„Wyrwa" - prod. Polska : godz. 17.45 sala klubowa
„Jezioro słone" - prod. Polska : godz. 17.45 sala arte
OSCARY 2023 : „Na zachodzie bez zmian" : godz. 19.30 sala klubowa
„Syn" - prod. Wielka Brytania, Francja : godz. 19.30 sala studyjna
„Filip" - prod. Polska : godz. 19.45 sala arte

NIEDZIELA 19 MARCA

„IO" - prod. Polska : godz. 14.00 sala arte -ostatnie pokazy
OSCARY 2023 : „Wszystko wszędzie naraz" - prod. USA : godz. 15.00 sala klubowa
OSCARY 2023 : „Wieloryb" - prod. USA : godz. 15.15 sala studyjna
„Syn" - prod. Wielka Brytania, Francja : godz. 15.30 sala arte
„W gorsecie" - prod. Francja, Austria : godz. 17.15 sala studyjna
„Wyrwa" - prod. Polska : godz. 17.45 sala klubowa
„Jezioro słone" - prod. Polska : godz. 17.45 sala arte
OSCARY 2023 : „Na zachodzie bez zmian" : godz. 19.30 sala klubowa
„Syn" - prod. Wielka Brytania, Francja : godz. 19.30 sala studyjna
„Filip" - prod. Polska : godz. 19.45 sala arte

eprasa.pl ffa30c590c

Krzyżówka klasyczna z hasłem

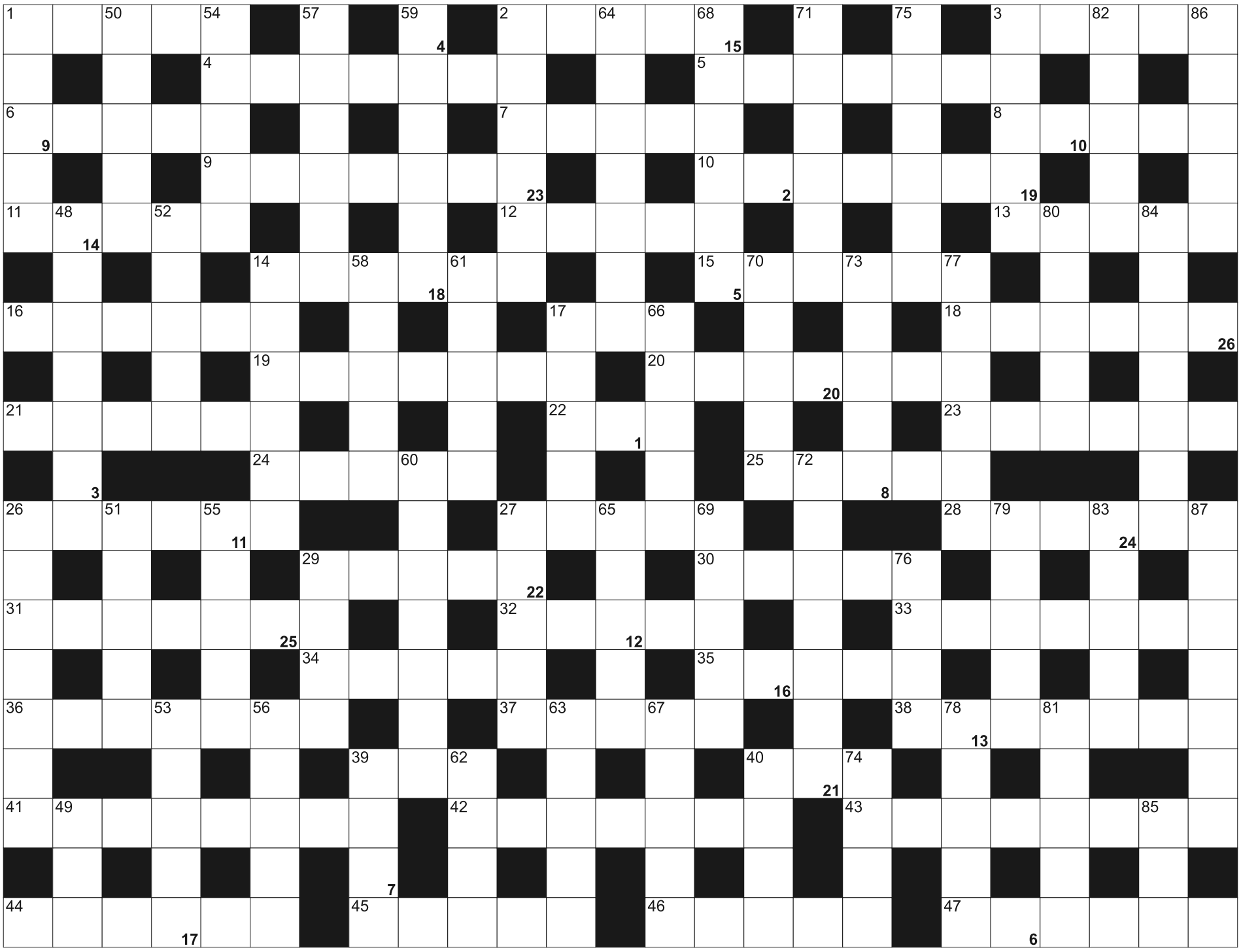

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 26, utworzą rozwiązanie

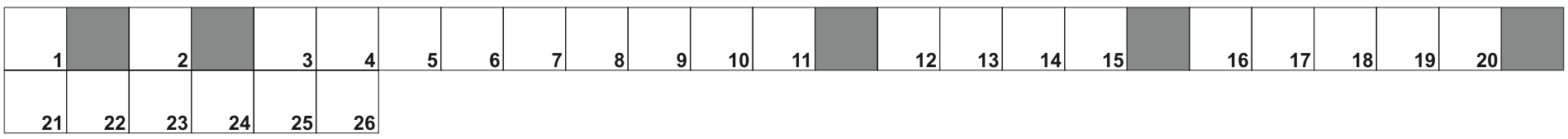

POZIOMO: 1) paryska, krótsza od bagietki; 2) lotniczy lub do kina; 3) mały statek rybacki; 4) wenecka łódź;' 5) imię autora powieści "Imię Róży"; 6) owad jak helikopter; 7) jednostka strumienia świetlnego; 8) państwo z Bejrutem; 9) neseser, kufer; 10) budynek kolejowy z kasami; 11) pseudonim, przezwisko; 12) radar podwodny; 13) Morricone, kompozytor muzyki filmowej; 14) z kolcami i zielonymi owocami; 15) zimny stan USA; 16) ćwiczy, by zostać profesjonalistą; 17) z główką pełną ziaren; 18) tekst na filmie; 19) zakaz handlu z jakimś krajem; 20) pokrywa Antarktydę; 21) inauguracja biskupia w diecezji; 22) de Janeiro; 23) okrzyk Archimedesa; 24) Zofia dla koleżanki; 25) wirnik silnika elektrycznego; 26) sztylet na lufie karabinu; 27) brzmienie głosu; 28) psie zawodzenie; 29) miejsce zsyłki do Rosji; 30) kamień w pierścionku; 31) podanie, mit; 32) zagraniczna podróż; 33) dokładka, repeta np. zupy; 34) uprzywilejowana grupa społeczna; 35) reguluje procesy życiowe; 36) pisze je poeta; 37) Grechuta lub Hłasko; 38) kosmetyczna mgiełka; 39) kończy partię szachów; 40) Lotnicze Pogotowie Ratunkowe; 41) akt łaski, darowanie kar; 42) czynny wulkan na Wyspie Północnej w Nowej Zelandii; 43) silos zbożowy; 44) stolica Algierii; 45) włoskie "żegnaj"; 46) na zakupy; 47) kraj podległy władzy emira;

PIONOWO: 1) obóz pod gołym niebem; 2) zbędny ciężar; 3) buty dla sprintera; 14) domowy lub śledczy; 17) Czarne lub Bałtyckie; 26) sąsiadka Brazylii; 27) telewizja o. Rydzyka; 29) japońska wódka; 39) orzechowa do tortu; 40) słynne muzeum paryskie; 48) do podkreślania ust; 49) owad, smakosz tkanin; 50) na nogach panczenisty; 51) chronią oczy narciarza; 52) wyspa w Indonezji na Morzu Banda w Molukach; 53) Odra i Wołga; 54) meksykańska roślina kolczasta; 55) miasto w Irlandii nad rzeką Fergus; 56) nagromadzenie kry na rzece; 57) spec od win; 58) złodziejaszek; 59) żaglówki, bączki, czajki; 60) był nim Picasso; 61) kraj z Damaszkiem; 62) lepra, choroba zakaźna; 63) korzenno-ziołowy włoski likier; 64) cytryna o zielonej skórce; 65) kapitan po awansie; 66) gazon w ogrodzie; 67) wynik, rezultat; 68) arktyczna formacja roślinna; 69) wafelek do lodów; 70) kolarz w żółtej koszulce; 71) chroniła rycerza; 72) używany w lekkoatletyce do rzutów; 73) oddanie honorów wojskowych; 74) poziome drzewce przytwierdzone do masztu; 75) korowód lub karawana; 76) nadmiar powietrza w ciele; 77) generał spod Monte Cassino; 78) szkice literackie; 79) barwa; 80) wyciąg wodny z ziół; 81) jedyna krewna żyrafy; 82) stado dzikich koni; 83) dolina o stromych zboczach; 84) owady pasożytnicze; 85) płynie przez Sielce; 86) skrzyżowanie o ruchu okrężnym; 87) morski statek rybacki

SUDOKU

						7	5	2
		5						
	2	4			9		6	8
	6			2	1			4
8	9		4		6		7	
	5		9			6		1
						9		
	3	6	8				4	
7		9		6			8	3

773

		3					7	
	7			1		6	8	
		5		7	6			9
4	5		2	3				6
2	8			9	1			
7		9				5		1
3		2			4			8
5	4	7	8	2				
1								2

774

8		7			4	6		
	3	9		7		5	8	
	6	5				3		7
7	2					8		3
9		1				2		
						4		
	4		9	8	7		6	
	9		2	3	6		4	
	7					9	3	8

775

eprasa.pl ffa30c590c

Konstal PRODUCENT
GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów
Najniższe CENY
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż GRATIS
Dogodne RATY
GARAŻE WZMOCNIONE
AUTOMATYKA DO BRAM
89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl
2823otbr-a-G

ZWIERZĘTA

kupię

SKUP bydła rzeźne, eksportowe cielaki, 451-521-555

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL, 503-103-703

kupię

ZIEMIĘ , działkę , 515 680 820

zamienię

MIESZKAŃ, domów ,,AS,, 603-584-180

AUTO-MOTO

kupię

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA CENA TEL. 730 750 266

USŁUGI

budowa | remont

GLAZURA, terakota, malowanie, hydrauliczne, panele, 50-20-60-413

MALOWANIE, szpachlowanie, 886-935-349

POLBRUK, 602-401-309

REMONTY mieszkań, hydraulika, elektryka, 783-543-814

REMONTY, 502-811-658

SZALÓWKA, podłoga, boazeria, sztacheta, taras; Tartak Żarnowo k. Augustowa, 693-491-205.

PRACA

dam pracę

!!! ZATRUDNIĘ PRACOWNIKA DO TARTAKU W OKOLICACH GIŻYCKA MILE WIDZIANE DOŚWIADCZENIE. TEL. KONT.721-303-744

POMOCNIK cieśli - dekarza, 601-680-820

POMOCNIKA remonty, 602-172-613

W gospodarstwie mlecznym, 534-920-987

HANDEL

DREWNO kominkowe, opałowe, transport, 576-935-573, 794-630-121.

RÓŻNE

sprzedam

DRZEWO, 502-811-658

ZDROWIE I URODA

WCZASY dla Seniora-Krynica Morska, kwiecień od 1149zł/os., maj 8 dni od 1149 zł/os., czerwiec 8 dni od 1399 zł/os. Stegna, maj 8 dni od 1049 zł/os., czerwiec 8 dni od 1199 zł/os. www.wczasy-senior.pl, 534-244-044.

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

maszyny rolnicze

SIEWNIK pneumatyczny typ Białorus 6m stan dobry, 8000 zł, rozsiewacz nawozu licencja Kverneland 1,5 tony stan b. dobry 10.000 zł, 607-213-055

Z głębokim smutkiem i żalem zawiadamiamy,
że 13 marca 2023 r. odeszła od nas w wieku 75 lat
Nasza Ukochana Mama i Babcia

ś. † p.

Elżbieta Staromłyńska

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się w sobotę, 18 marca 2023 r., o godz. 13.30 pożegnaniem w kaplicy przy ul. Poprzecznej w Olsztynie, skąd o godz. 14.00 nastąpi wyprowadzenie do kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ul. Mickiewicza na mszę świętą pogrzebową. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej w Olsztynie.

Pogrążona w smutku rodzina

62023opb1-a-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 15 marca 2023 r. w wieku 73 lat zmarła
Nasza Kochana Żona, Mama i Babcia

ś. † p.

Hanna Stępowska

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 20 marca 2023 r. (poniedziałek) o godz. 12.00 pożegnaniem i modlitwą różańcową w kaplicy przy ul. Mariańskiej w Olsztynie, a o godz. 12.30 nastąpi wyprowadzenie na mszę świętą pogrzebową do kościoła pw. Chrystusa Odkupiciela Człowieka przy ul. Wyszyńskiego w Olsztynie. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym w Dywitach.

Pogrążona w głębokim smutku rodzina

62623opb1-a-M

Pani

Teresie Szymańskiej

wyrazy głębokiego współczucia
oraz słowa otuchy i wsparcia z powodu śmierci

Taty

składają Koleżanki z Działu Księgowości i Kadr
ZUT UNIMASZ Sp. z o.o.

61723opb1-a-M

Pani **Alicji Sadowskiej**

wyrazy głębokiego współczucia i wsparcia
po śmierci

Ojca

składają koleżanki i koledzy
z VI Wydziału Ksiąg Wieczystych
Sądu Rejonowego w Olsztynie

61923opb1-a-M

Panu

Krzysztofowi Bezdzieckiemu

wyrazy szczerego współczucia z powodu śmierci

Taty

składa Dyrekcja Zakładu Lokali i Budynków Komunalnych
wraz z Pracownikami

60723opb1-a -P

Nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych.
Ks. Jan Twardowski

Koleżance

Joannie Gajosze

wyrazy głębokiego współczucia oraz szczere słowa
wsparcia i otuchy w trudnych chwilach po stracie

Teściowej

składają koleżanki i koledzy
z Olsztyńskiego Stowarzyszenia Hospicyjnego „Palium"

62123opb1-a-M

Markowi i Iwonie Kajotom

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

Mamy i Teściowej

składają Halina i Andrzej Kruszewscy

61323opb1-a -P

Z głębokim żalem i smutkiem
przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszego Kolegi

lek. **Stanisława Bezdzieckiego**

Specjalista chorób zakaźnych i chorób wewnętrznych, wieloletni pracownik Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Olsztynie.

Rodzinie i Przyjaciołom Zmarłego

składamy wyrazy głębokiego współczucia.

Koleżanki i Koledzy z Warmińsko-Mazurskiej
Izby Lekarskiej w Olsztynie

61623opb1-a-M

Warmiński 1987 ZAKŁAD POGRZEBOWY
dawniej market
OLSZTYN ul. Lengowskiego 18-20 895 355 300 602 327 277
BISKUPIEC ul. Armii Krajowej 4 897 152 093 608 680 642
POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09
Pomożemy Ci godnie pożegnać
614219opb1-g-M

SACRUM
KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
ANDRZEJ DĄBROWSKI
Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2
89 67 77 100, kom. 530 308 308
GODNIE – SOLIDNIE – Z SZACUNKIEM
Całodobowy przewóz zmarłych
320520opb1-d-M

ARKA USŁUGI POGRZEBOWE
ARKA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska
OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
89 534 72 42, 605 635 908
OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka")
89 526 66 01, 605 665 909
www.arkaolsztyn.pl
Całodobowy przewóz zmarłych
614619opb1-i-M

Śmierć nie jest kresem naszego istnienia –
żyjemy w naszych dzieciach i następnych pokoleniach.
Albert Einstein

Pani

Alicji Sadowskiej

wyrazy głębokiego współczucia i słowa otuchy
w trudnych chwilach po śmierci

Taty

składają Prezes, Dyrektor
oraz wszyscy współpracownicy
z Sądu Rejonowego w Olsztynie

62523opb1-a-M

eprasa.pl ffa30c590c

O PIŁCE

III LIGA\\\ Sokół w kiepskim stylu rozpoczął rundę wiosenną. Podopieczni Janusza Bucholca zanotowali dwie porażki, wiec pierwszych punktów będą szukać w starciu z Mławianką Mława (w sobotę w Ostródzie, początek o godz. 14). Łatwo jednak nie będzie, bo ostródzka obrona jak na razie przypomina szwajcarski ser, bo gdzie nie spojrzysz, tam dziura. Wiosnę Sokół rozpoczął na własnym stadionie od 3:4 z Bronią Radom, po czym było 0:5 w Nowym Dworze Mazowieckim.

- Mecz ze Świtem zaczęliśmy od kuriozalnej bramki, która padła z wiatrem bezpośrednio z rzutu rożnego - wyjaśnia Janusz Bucholc, trener Sokoła. - Potem wydawało się, że mamy mecz pod kontrolą. Wszystko wskazywało na to, że zaraz doprowadzimy do wyrównania. Niestety, piłkarze Świtu byli bardziej konkretni...

Teraz przed piłkarzami Sokoła szansa na rehabilitację - ich sobotnim rywalem będzie Mławianka Mława. - Mamy konkretny model grania i od niego nie odejdziemy, co by się nie działo - stwierdza trener Bucholc. - Musimy jednak poprawić jakość gry obronnej. Sokół ma do wyrównania rachunki z rundy jesiennej - ostródzki zespół prowadził w Mławie 2:0, 3:1, aby ostatecznie przegrać 3:4. Najbliżsi rywale zdecydowanie lepiej zaczęli piłkarską wiosnę, bo najpierw wygrali 2:1 w Łowiczu, po czym u siebie ograli 6:0 Lechię Tomaszów Mazowiecki.

• **Inne mecze 20. kolejki:** Legionovia Legionowo - Concordia Elbląg (sobota, g. 13), Błonianka Błonie - Broń Radom, Ursus Warszawa - Świt Nowy Dwór Maz., Lechia Tomaszów Maz. - Legia II Warszawa, Pelikan Łowicz - Warta Sieradz, Pogoń Grodzisk Maz. - Pilica Białobrzegi, Jagiellonia II Białystok - Olimpia Zambrów, Unia Skierniewice - ŁKS II Łódź.

PO 19 KOLEJKACH

1. Pogoń	37	36:24
2. Legionovia	36	40:23
3. ŁKS II	34	44:24
4. Mławianka	34	47:35
5. Świt	33	35:23
6. Lechia	33	32:23
7. Unia*	32	22:12
8. Legia II	30	37:31
9. Jagiellonia II	29	39:27
10. Sokół	**27**	**36:41**
11. Broń*	25	35:35
12. Pelikan	23	30:31
13. Olimpia	23	23:37
14. Pilica	21	24:34
15. Błonianka*	14	20:38
16. Warta	13	17:38
17. Ursus*	10	22:41
18. Concordia	**7**	**17:39**

* mecz zaległy

IV LIGA\\\ Poprzednia kolejka została mocno okrojona, bo z powodu zimy oodbyły się zaledwie trzy spotkania na sztucznej nawierzchni. W 17. kolejce mają się odbyć wszystkie spotkania, ale o tym zadecyduje... pogoda.

Liderem rozgrywek jest GKS Wikielec. Trener Damian Jarzembowski nie ukrywa, że jego celem jest nie tylko awans, ale też zbudowanie zespołu, który w następnym sezonie z powodzeniem będzie walczył na trzecioligowych stadionach. - Cieszy nas spora przewaga punktowa, ponieważ daje to komfort psychiczny, natomiast zdajemy sobie sprawę, że trudniej jest się utrzymać na szczycie niż na niego wejść - przed rundą wiosenną mówi trener Jarzembowski, którego zespół w sobotę zagra u siebie z Mrągowią. Piłkarze z Mrągowa mają już za sobą pierwsze spotkanie w tym roku, bo w zeszłym tygodniu na sztucznej murawie pokonali 2:0 Romintę Gołdap.

Na wiosnę trzy punkty dopisała sobie także Polonia Lidzbark Warmiński, która ponownie zagra na wyjeździe - tym razem w Biskupcu z Tęczą. O punkty nie będzie tam już tak łatwo jak w starciu z Polonią Iłowo (3:0). Przypominamy, że zespół z Lidzbarka Warmińskiego w przerwie między rundami przejął trener Daniel Wierzbowski.

• **17. kolejka, sobota:** Pisa Barczewo - Polonia Iłowo (14), Mamry Giżycko - Jeziorak Iława (15.30), GKS Wikielec - Mrągowia Mrągowo (14), Znicz Biała Piska - Granica Kętrzyn (14), Olimpia Olsztynek - Motor Lubawa (15), Tęcza Biskupiec - Polonia Lidzbark Warmiński (16); **niedziela:** Rominta Gołdap - DKS Dobre Miasto (14), Olimpia II Elbląg - Huragan Morąg (15).

PO 16 KOLEJKACH

1. Wikielec	36	41:12
2. Polonia LW.*	31	47:23
3. Jeziorak	30	42:21
4. Mrągowia*	29	44:31
5. Mamry	28	33:25
6. Granica	28	31:17
7. Znicz*	28	35:25
8. Olimpia II	25	44:27
9. Tęcza	24	31:30
10. Rominta*	19	23:41
11. Polonia Ił.*	16	21:47
12. DKS*	15	30:35
13. Motor	14	22:36
14. Olimpia	13	17:36
15. Huragan	10	20:44
16. Pisa	5	17:48

* mecz więcej

Fot. facebook

Victoria Bartoszyce - lider grupy 1 klasy okręgowej - w sobotę zagra w Pasymiu

KLASA OKRĘGOWA\\\ W sobotę w Pasymiu dojdzie do konfrontacji lidera (Victoria) z wiceliderem (Błękitni) grupy 1. Wynik tego pojedynku będzie miał olbrzymi wpływ na końcowy układ tabeli.

Co zatem słychać w ekipie rywali? - Mimo niedawnych kłopotów finansowych nadal gramy o najwyższe cele, a co z tego wyjdzie, zobaczymy, bo odejście Marcina Łukaszewskiego i Bartka Nosowicza było dla nas sporym osłabieniem - wyjaśnia Marek Gawdziński, prezes Błękitnych. - Dlatego w tym momencie nie wiemy, jak wiosną będziemy się prezentować na tle ligowych rywali. Dobra informacja jest taka, że już zapewniliśmy sobie utrzymanie, ale obiecuję, że pod wodzą Kamila Kępki, który zastąpił trenera Radosława Rogowskiego, będziemy walczyć, chociaż ostatnio były u nas spore zawirowania finansowe. Jednak dzięki zaangażowaniu kibiców i lokalnych przedsiębiorców ostatecznie udało się nam zamknąć budżet. A o tym, jak to się przełoży na wyniki, przekonamy się na koniec sezonu. W każdym razie zapewniam, że nie boimy się awansu, a jeśli nie uda się nam w tym sezonie, wtedy w przyszłym roku będziemy budować zespół na IV ligę - dodaje prezes Błękitnych, który już myśli o sobotnim meczu z Victorią. - W pierwszej rundzie wysoko przegraliśmy, ale nie podchodzimy do tego meczu ambicjonalnie, że koniecznie musimy się teraz odkuć. Po prostu chcemy zagrać dobry mecz, który - mam nadzieję - będzie początkiem dobrej rundy - kończy Marek Gawdziński.

Paweł Miłoszewski, trener Victorii, dobry początek rundy ma już za sobą (5:1 z Różnowem), więc teraz chce powalczyć o dobry wynik w Pasymiu. - Przede wszystkim bardzo nam zależy na rozegraniu tego meczu, bo czujemy, że jesteśmy na fali - uważa szkoleniowiec Victorii, która obawia się kolejnego nawrotu zimy. - Wiem, że w Pasymiu zaszły spore zmiany, ale my jedziemy tam po zwycięstwo. Nie patrzymy na tabelę, tylko podchodzimy do Błękitnych tak jak tydzień temu do Różnowa.

• **Grupa 1, 17. kolejka, sobota:** Błękitni Pasym - Victoria Bartoszyce (13), Warmia Olsztyn - Żagiel Piecki (13), Mazur Pisz - Vęgoria Węgorzewo (13), Orlęta Reszel - Śniardwy Orzysz (15), Wilczek Wilkowo - Czarni Olecko (15), Rona Ełk - MKS Korsze (15), LKS Różnowo - Mazur Ełk (15.30); **niedziela:** MKS Jeziorany - Łyna Sępopol (14).

DRYH, EM

GRUPA 1

1. Victoria*	37	46:1
2. Błękitni	35	38:15
3. Vęgoria	32	36:19
4. Mazur E.	32	49:17
5. Korsze	29	47:24
6. Wilczek	28	31:32
7. Orlęta	22	24:31
8. Jeziorany	21	25:24
9. Śniardwy	20	29:38
10. Łyna	19	23:31
11. Warmia*	19	40:34
12. Czarni*	16	24:34
13. Różnowo*	15	17:31
14. Rona	13	20:36
15. Mazur P.	7	16:47
16. Żagiel	2	13:54

* mecz więcej

• **Grupa 2, sobota:** Polonia Pasłęk - Start Nidzica (14.30), Iskra Narzym - Naki Olsztyn (14.30), Radomniak Radomno - Constract Lubawa (15), Szeląg Kormoran Zwierzewo - Zatoka Braniewo (15), Unia Susz - Błękitni Orneta (15), Płomień Turznica - Delfin Rybno (15), Ossa Biskupiec - Barkas Tolkmicko (15); **niedziela:** Czarni Rudzienice - Drwęca Nowe Miasto Lubawskie (13).

GRUPA 2

1. Constract	35	51:24
2. Iskra	35	38:23
3. Polonia	29	45:26
4. Zatoka	29	44:21
5. Naki*	28	64:34
6. Ossa	25	31:23
7. Czarni*	24	35:39
8. Start	24	37:27
9. Unia*	21	33:50
10. Barkas	17	25:27
11. Delfin	16	30:53
12. Płomień	16	33:36
13. Drwęca	16	30:48
14. Kormoran	15	29:41
15. Radomniak*	11	32:56
16. Błękitni	7	20:49

* mecz więcej

LIGA MISTRZÓW\\\ Sześciu rannych policjantów, spalony radiowóz, ośmiu pseudokibiców w areszcie oraz duże szkody materialne - oto bilans starć, do jakich doszło w środę w Neapolu przed rewanżowym meczem 1/8 finału między Napoli i Eintrachtem Frankfurt.

• **Napoli - Eintracht Frankfurt 3:0** (Osimhen 45, 53, Zieliński 64 k)

• **Real Madryt - Liverpool 1:0** (Benzema 79)

W 1/4 finału LM zagrają: Napoli, Real, Chelsea Londyn, Manchester City, Benfica Lizbona, AC Milan, Inter Mediolan, Bayern Monachium. Dzisiaj o godz. 12 odbędzie losowanie par 1/4 finału.

EKSTRAKLASA\\\ Raków Częstochowa ma najskuteczniejszy atak i najszczelniejszą obronę, w efekcie ma najwięcej zwycięstw i najmniej remisów. Dzięki temu ma aż 9 punktów przewagi nad Legią i pewnie zmierza po pierwszy w historii klubu mistrzowski tytuł. Chyba że w sobotę zatrzyma ją Cracovia, z którą podopieczni trenera Marka Papszuna doznali ostatniej w tym sezonie porażki (3:0 w 8. kolejce). Krakowianie ewidentnie nie leżą liderowi Ekstraklasy, bo od 2019 roku Raków ani razu z nimi nie wygrał! W poprzednich rozgrywkach w Krakowie górą byli gospodarze (1:0), a w rewanżu w Częstochowie skończyło się 1:1, co odwróciło losy walki o mistrzostwo na korzyść Lecha Poznań.

• **25. kolejka, piątek:** Górnik Zabrze - Wisła Płock (18 Canal+ Family, Canal+ Sport), Radomiak Radom - Legia Warszawa (20:30 Canal+ Sport); **sobota:** Śląsk Wrocław - Stal Mielec (12:30), Jagiellonia Białystok - Zagłębie Lubin (15), Pogoń Szczecin - Korona Kielce (17:30), Raków Częstochowa - Cracovia (20); **niedziela:** Warta Poznań - Lechia Gdańsk (12:30), Miedź Legnica - Piast Gliwice (15), Widzew Łódź - Lech Poznań (17:30).

DRYH, EM

PO 24 KOLEJKACH

1. Raków	58	47:15
2. Legia	49	37:26
3. Lech	40	32:22
4. Pogoń	39	37:35
5. Widzew	37	30:26
6. Warta	34	28:23
7. Cracovia	34	27:20
8. Wisła	32	32:31
9. Radomiak	32	26:27
10. Stal	29	26:30
11. Śląsk	29	24:33
12. Zagłębie	29	22:34
13. Jagiellonia	28	33:32
14. Piast	27	26:27
15. Korona	26	27:37
16. Lechia	25	25:40
17. Górnik	25	29:36
18. Miedź	19	25:39

Rys. Zbigniew Piszczako

eprasa.pl ffa30c590c

JAKUBISZAK ZOSTAJE W OLSZTYNIE

SIATKÓWKA\\\ Rozgrywki PlusLigi dopiero wkraczają w decydującą fazę, ale w klubach już myślą o następnym sezonie. Wczoraj okazało się, że kolejny rok w Olsztynie spędzi środkowy Szymon Jakubiszak.

Dla Szymona Jakubiszaka jest to siódmy sezon w PlusLidze, a drugi w Olsztynie. Środkowy Indykpolu AZS w biało-zielonych barwach rozegrał 55 spotkań, w których zdobył 167 punktów – 123 w ataku, 38 w bloku i 6 w polu serwisowym. Ale na tym jego zasługi się nie kończą, bowiem wielokrotnie dzięki jego udanym wyblokom Indykpol AZS mógł wyprowadzić skuteczne kontry.

Jakubiszak bardzo udanie zastąpił Mateusza Porębę, który niedawno doznał niegroźnej kontuzji. W ostatnich wygranych dwóch meczach zdobył 14 punktów: osiem ze Ślepskiem Malow Suwałki (w tym cztery blokiem) i sześć z Barkomem Każany Lwów.

Dwumetrowy środkowy wielokrotnie pomagał kolegom z drużyny w trudnych sytuacjach. Pod wodzą Javiera Webera wykonał duży progres, dlatego dobrze się stało, że Szymon Jakubiszak zostaje w Indykpolu AZS na kolejny sezon!

- Bardzo dobrze czuję się w Olsztynie. Poza tym znakomicie współpracuje mi się z Javierem Weberem - przyznał Jakubiszak. - Trener poświęca mi dużo czasu, dlatego czuję, że rozwijam się dzięki niemu. Dlatego chciałbym to kontynuować. Znam także nasz skład na przyszły sezon, który bardzo mi się podoba. Uważam, że mamy szansę, aby osiągnąć fajny wynik. Negocjacje w sprawie mojego kontraktu nie trwały długo, bo szybko podjąłem decyzję.

Do zakończenia fazy zasadniczej PlusLigi pozostały jeszcze trzy spotkania. Jaki cel na obecny sezon ma siatkarz Indykpolu AZS? - Chcemy wygrać trzy mecze, by w ten sposób przypieczętować awans do play-offów, które są już bardzo blisko. A co potem? Czas pokaże. Chciałbym, abyśmy zdobyli medal - kończy Szymon Jakubiszak.

- Bardzo się cieszę, że Szymon zgodził się na naszą propozycję dotyczącą pozostania na kolejny sezon - wyjaśnia Tomasz Jankowski, prezes zarządu spółki Piłka Siatkowa AZS UWM. - Zdaniem trenera Javiera Webera jest bardzo utalentowanym środkowym. Pomimo tego, że nie grał zbyt wiele w tym sezonie, to zrobił bardzo duży postęp. Myślę, że w przyszłym sezonie będzie wyróżniającą się postacią naszego zespołu - dodaje na koniec prezes Jankowski.

Fot. Artur Kijowski

W następnym sezonie w Indykpolu AZS zagrają m.in. Moritz Karlitzek (2) i Szymon Jakubiszak (9)

W 28. kolejce PlusLigi Indykpol AZS w poniedziałek zagra na wyjeździe z Cuprum Lubin (20.30).

• **Pozostałe mecze, piątek:** Stal Nysa - Asseco Resovia Rzeszów (17.30); **sobota:** LUK Lublin - Ślepsk Suwałki (14.45), Aluron Warta Zawiercie - Barkom Lwów (20.30); **niedziela:** Cerrad Czarni Radom - ZAKSA Kędzierzyn-Koźle (17.30), Jastrzębski Węgiel - Skra Bełchatów (20.30); **poniedziałek:** BBTS Bielsko-Biała - Projekt Warszawa (17.30), Cuprum Lubin - Indykpol AZS Olsztyn (20.30); po oddaniu gazety do druku zakończył się mecz GKS Katowice - Trefl Gdańsk.

PO 27 KOLEJKACH

1. Resovia*	62	67:25
2. Jastrzębski*	61	68:26
3. Warta	60	68:33
4. Projekt	54	62:36
5. ZAKSA*	52	61:38
6. Trefl	52	59:39
7. Indykpol AZS	**46**	**56:45**
8. Stal**	43	51:48
9. Ślepsk*	38	48:50
10. Skra	37	52:59
11. LUK	34	47:60
12. Katowice	32	41:57
13. Barkom**	27	38:66
14. Cuprum	25	37:66
15. Czarni	14	25:74
16. BBTS	8	20:78

* mecz mniej ** mecz więcej

* W pierwszym meczu ćwierćfinałowym Ligi Mistrzów Jastrzębski Węgiel bez straty seta wygrał na wyjeździe z VfB Friedrichshafen, więc rewanż był czystą formalnością. Jastrzębianie znowu zwyciężyli 3:0 (25:14, 25:20, 25:16). Wczorajszy mecz Trentino Itas - ZAKSA zakończył się po oddaniu gazety do druku (w Kędzierzynie gospodarze wygrali 3:2).

* Siatkarze Skry Bełchatów nie zdołali awansować do finału Pucharu CEV. Po porażce 1:3 w pierwszym półfinale z Valsą Group Modena podopieczni Andrei Gardiniego w rewanżu prowadzili 2:1 i byli na dobrej drodze do doprowadzenia do złotego seta. Niestety, przegrali dwie kolejne partie i odpadli z rozgrywek. **DRYH**

• Skra Bełchatów – Valsa Group Modena 2:3 (25:22, 21:25, 25:21, 16:25, 14:16)

SPORT W TV

• **Biathlon.** Puchar Świata w Oslo: bieg sprinterski kobiet (15.20 TVP Sport)
• **Biegi narciarskie.** Puchar Świata w Falun: bieg na 10 km stylem klasycznym kobiet (11.50 Eurosport 2), bieg na 10 km stylem klasycznym mężczyzn (13.45 Eurosport 1)
• **Boks.** Gala Suzuki Boxing Night 20 w Łomży (20.05 TVP Sport)
• **Golf.** Turniej Valspar Championship (19 Eurosport 2)
• **Kolarstwo.** Bredene Koksijde Classic (14.30 Eurosport 2)
• **Koszykówka.** Energa Basket Liga: Polski Cukier Start Lublin - Śląsk Wrocław (17.20 Polsat Sport Extra); liga turecka: Yukatel Merkezefendi Belediyesi - Konyaspor (17 Sportklub)
• **Narciarstwo alpejskie.** Puchar Świata w Soldeu: drużynowy slalom równoległy (11.45 Eurosport 1)
• **Piłka nożna.** Konferencja prasowa selekcjonera reprezentacji Polski Fernando Santosa (12 Polsat Sport); I liga: Skra Częstochowa - Wisła Kraków (20.20 Polsat Sport Extra); Ekstraklasa: Górnik Zabrze - Wisła Płock (17.55 Canal+ Family, Canal+ Sport), Radomiak Radom - Legia Warszawa (20.25 Canal+ Sport); liga hiszpańska: Real Valladolid - Athletic Club (20.55 Canal+ Sport5); liga włoska: Sassuolo - Spezia, Atalanta - Empoli (18.25, 20.40 Eleven Sports 1); liga francuska: Olympique Lyon - Nantes (20.55 Eleven Sports 2)

• **Piłka ręczna.** Superliga: Industria Kielce - Torus Wybrzeże Gdańsk (18.10 TVP Sport)
• **Siatkówka.** Turniej kwalifikacyjny do igrzysk olimpijskich: losowanie (13 Polsat Sport); PlusLiga: Stal Nysa - Asseco Resovia Rzeszów (17.30 Polsat Sport); Tauron Liga: Energa MKS Kalisz - #VolleyWrocław (20.30 Polsat Sport)
• **Skoki narciarskie.** Puchar Świata w Vikersund: prolog (17 Eurosport 1)
• **Sporty walki.** ONE Championship (13.30 Sportklub); Cage Warriors 150 (19.45, 22 Polsat Sport News, 23 Polsat Sport)
• **Tenis.** Turniej WTA w Indian Wells: półfinały (23, 2.00 Canal+ Sport2)
• **Żeglarstwo.** SailGP w Christchurch (3.00 Sportklub). **DRYH**

SPRINTEM

PIŁKA NOŻNA\\\ Gianni Infantino co najmniej przez następne cztery lata będzie prezydentem Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej (FIFA). 52-letni Szwajcar został wybrany w czwartek na kolejną kadencję podczas 73. Kongresu FIFA w Kigali, stolicy Rwandy. Kierujący FIFA od 2016 roku Infantino był jedynym kandydatem i został wybrany przez aklamację przez 211 przedstawicieli federacji narodowych. Szwajcar obiecał rekordowe przychody organizacji w następnym czteroletnim cyklu w wysokości 11 miliardów dolarów. Jego działania nie wszystkim jednak przypadają do gustu, federacje członkowskie najbardziej podzielił pomysł rozgrywania mistrzostw świata co dwa lata. Konfederacje Ameryki Południowej i Europy rozważałyby nawet bojkot turnieju, gdyby plan Infantino wszedł w życie.

Poza tym Szwajcar ogłosił zwiększenie do 150 milionów dolarów puli nagród podczas tegorocznych mistrzostw świata kobiet. - Jest to 10 razy więcej niż w 2015 roku i trzy razy więcej niż w 2019 roku - ogłosił Gianni Infantino na zakończenie 73. Kongresu FIFA. Warto zaznaczyć, że w MŚ 2023 kobiet po raz pierwszy wezmą udział 32 zespoły.

Kwota ta jest jednak wciąż znacznie niższa niż 440 milionów dolarów przyznanych na Mundialu w Katarze, w którym brały udział męskie reprezentacje.

Fot. PAP/EPA

Gianni Infantino - prezydent FIFA

Zwiększenie nagród dla kobiecych zespołów narodowych to drugi krok w trzyetapowej strategii FIFA. Infantino powiedział, że pierwszym będą równe warunki i usługi, takie jak zakwaterowanie i przeloty, dla wszystkich drużyn mężczyzn i kobiet uczestniczących w finałach mistrzostw świata. - Tak się właśnie stanie już w przypadku mistrzostw świata w 2023 roku. Takie same warunki jak na Mundialu 2022 w Katarze będą miały piłkarki i sztaby szkoleniowe - dodał. Drużyny kobiet będą miały specjalne ośrodki bazowe na Mundialu, który rozpocznie się 20 lipca w Nowej Zelandii i Australii. Infantino zaznaczył, że krok trzeci będzie najbardziej skomplikowany i obejmie dedykowaną strategię marketingową dla kobiecej piłki nożnej.

Szwajcar podkreślił jednak, że FIFA nie będzie sprzedawać praw do transmisji turnieju w Australii i Nowej Zelandii po obecnie proponowanych przez nadawców cenach. - Kobiety zasługują na dużo, dużo więcej niż to, co jest teraz proponowane, a my jesteśmy po to, aby walczyć o nie i z nimi. Nasza misja będzie w stanie zapewnić równe płatności za mistrzostwa świata mężczyzn w 2026 roku i mistrzostwa świata kobiet w 2027 roku – zapowiedział. **PAP**

eprasa.pl ffa30c590c

W 19. KOLEJCE LIGI CENTRALNEJ PIŁKARZY RĘCZNYCH WARMIA ENERGA OLSZTYN PODEJMIE W BISKUPCU NIELBĘ WĄGROWIEC (SOBOTA, GODZ. 18)

KONIEC WIOSENNEJ NIEMOCY?

PIŁKA NOŻNA\\\ Po trzech wiosennych kolejkach dla kibiców Stomilu są dwie informacje: dobra jest taka, że olsztynianie nie przegrali. Niestety, ani razu też nie wygrali - i to jest już zła informacja. Może w sobotę uda się im w Polkowicach?

Olsztyńska drużyna po trzech remisach z rzędu spadła z czwartego na szóste miejsce w drugoligowej tabeli. To nadal pozycja gwarantująca udział w barażach o I ligę, ale podopieczni Szymona Grabowskiego w końcu muszą zacząć wygrywać, bo ścisk w górnej części tabeli jest duży - między drugim a szóstym miejscem raptem są trzy punkty różnicy.

Kibice olsztyńskiego klubu nie tak wyobrażali sobie początek rundy wiosennej. Końcówka jesieni w wykonaniu olsztyńskich piłkarzy była przecież znakomita, bo wygrali pięć razy z rzędu, w tym z Kotwicą Kołobrzeg.

Wiosną już tak skuteczni nie są, ale seria ośmiu spotkań bez porażki musi robić wrażenie na rywalach. Oto jak wygląda tabela uwzględniająca jedynie ostatnie osiem kolejek (w nawiasie kolejno zwycięstwa-remisy-porażki).

PO 8 KOLEJKACH

1. Motor	19	(6-1-1)
2. Stomil	**18**	**(5-3-0)**
3. Lech II	17	(5-2-1)
4. Znicz	15	(5-0-3)
5. Pogoń	14	(4-2-2)
6. Kalisz	13	(4-2-2)
7. Polonia	13	(4-1-3)
8. Wisła	13	(3-4-1)
9. Olimpia	13	(3-4-1)
10. Hutnik	12	(3-3-2)
11. Radunia	10	(3-1-4)
12. Górnik	9	(3-0-5)
13. Siarka	9	(2-3-3)
14. Garbarnia	8	(2-2-4)
15. Kotwica	6	(1-3-4)
16. Śląsk	5	(1-2-5)
17. Jastrzębie	4	(1-1-6)
18. Zagłębie II	0	(0-0-8)

Jak widać Stomil jako jedyny w tym czasie nie poniósł porażki! Poza tym zwraca uwagę ewidentna zadyszka Kotwicy, która w pewnym momencie wydawała się stuprocentowym kandydatem do awansu. A co do Stomilu to ostatni raz taką passę miał w sezonie 2018/19, jednak wówczas pod wodzą trenera Piotra Zajączkowskiego olsztyński zespół w ośmiu kolejkach sześć razy zremisował i tylko dwa razy wygrał.

Fot. Emil Marecki

Po 22 ligowych kolejkach do drugiego miejsca w drugoligowej tabeli olsztynianie tracą jedynie trzy punkty

W ostatnim meczu Stomil zremisował bezbramkowo z Olimpią Elbląg. O tym spotkaniu mówiło się praktycznie od samego początku startu rundy wiosennej. Żaden piłkarz nie powie tego wprost, ale w szatni wszyscy cieszą się, że to spotkanie - ciężkie gatunkowo - jest już za nimi. Teraz w zdobywaniu punktów powinno być już zdecydowanie łatwiej.

- Na pewno był to trudny pojedynek - mówi Marcin Stromecki, który zimą wrócił do Stomilu. - Derby to zawsze bardzo ważny mecz, więc nie chcieliśmy zawieść kibiców. Gdzieś z tyłu głowy tkwiła porażka 0:4 z poprzedniej rundy, więc na pewno nie chcieliśmy tego meczu przegrać. Mieliśmy swoje sytuacje, po których powinniśmy strzelić bramkę. Najbardziej szkoda tej sytuacji, gdy piłka zatańczyła na linii bramkowej. Szkoda, że nie udało się jej wepchnąć do siatki, bo wtedy grałoby nam się lżej. Jeden punkt trzeba przyjąć z pokorą, bo mecz mógł się potoczyć w dwie strony, przeciwnicy też mieli przecież sytuacje. Generalnie ten remis biorę za dobrą monetę na przyszłość.

W SOBOTĘ STOMIL STANIE PRZED SZANSĄ PIERWSZEJ WYGRANEJ NA WIOSNĘ, BO NA WYJEŹDZIE ZMIERZY SIĘ Z GÓRNIKIEM POLKOWICE. CO CIEKAWE W ZESZŁYM SEZONIE OBYDWIE DRUŻYNY RYWALIZOWAŁY ZE SOBĄ W I LIDZE. GDYBY W RUNDZIE WIOSENNEJ STOMIL WYGRAŁ W OLSZTYNIE Z GÓRNIKIEM, TO DZISIAJ NADAL GRAŁBY NA ZAPLECZU EKSTRAKLASY.

Niestety, skończyło się kompromitującym 0:4 i spadkiem. Teraz więc oba kluby powalczą o drugoligowe punkty - co ciekawe przed sezonem wydawało się, że Górnik może być jednym z kandydatów do awansu, a Stomil będzie się jedynie bronił przed spadkiem, tymczasem olsztynianie są w czołówce, a Polkowice mają minimalną przewagę nad strefą spadkową. Jest to efekt fatalnego początku rundy wiosennej, bo Górnik przegrał wszystkie trzy spotkania. Czyli teraz gospodarze będą chcieli przełamać fatalną passę, ale olsztynianie też do Polkowic nie pojadą jedynie na wycieczkę, więc na pytanie, kto wygra, można odpowiedzieć krótko: na dwoje babka wróżyła. Warto przypomnieć, że w Olsztynie Stomil wygrał 2:1 - po pierwszej połowie przegrywał 0:1, ale po przerwie dwa gole z rzutów karnych zdobył Jakub Tecław, który obecnie jest piłkarzem GKS Tychy.

Niestety, w sobotę nie zagra Hubert Krawczun, bo w ostatnim spotkaniu obejrzał czwartą żółtą kartkę. Do dyspozycji trenera po kartkowej pauzie powraca natomiast Werick Caetano.

POCZĄTEK MECZU O GODZINIE 13.

• **Inne mecze 23. kolejki, sobota:** KKS 1925 Kalisz - GKS Jastrzębie (15), Motor Lublin - Pogoń Siedlce (17), Olimpia Elbląg - Śląsk II Wrocław (15), Garbarnia Kraków - Znicz Pruszków (15), Kotwica Kołobrzeg - Hutnik Kraków (15), Radunia Stężyca - Siarka Tarnobrzeg (15); **niedziela:** Zagłębie II Lubin - Wisła Puławy (14), Polonia Warszawa - Lech II Poznań (16:30). **EM, DRYH**

PO 22 KOLEJKACH

1. Kotwica	41	34:22
2. Kalisz	39	43:28
3. Znicz	38	33:25
4. Polonia	38	34:23
5. Wisła	37	38:24
6. Stomil	**36**	**33:24**
7. Olimpia	35	31:22
8. Motor	31	28:28
9. Pogoń	29	28:28
10. Lech II	29	29:33
11. Jastrzębie	27	24:32
12. Radunia	26	33:38
13. Polkowice	24	30:35
14. Garbarnia	23	37:44
15. Hutnik	23	33:42
16. Siarka	22	26:35
17. Zagłębie II	22	29:52
18. Śląsk II	21	29:37

eprasa.pl ffa30c590c